Vught

Raadsinformatiebrief

Datum	27 juni 2023
Onderwerp	Meicirculaire gemeentefonds 2023
Zaaknummer	Z22 - 257983
Documentnr.	UIT/23 - 558285

Inleiding

Op 31 mei 2023 is de meicirculaire gemeentefonds 2023 gepresenteerd en op 8 juni 2023 is een geactualiseerde versie gepubliceerd. De meicirculaire informeert ons over ontwikkelingen van de gemeentefondsuitkering naar aanleiding van de Voorjaarsnota van het Rijk.

Voorgeschiedenis

De berekeningen in de Kadernota 2024-2027 en Burap-1 2023 zijn gebaseerd op de september- en decembercirculaire 2022. Doordat de meicirculaire pas eind mei verschenen is, kon deze niet meer opgenomen worden. Door middel van deze Raadsinformatiebrief kunnen de consequenties van de meicirculaire toch nog meegenomen worden in de integrale afwegingen

Inhoudelijk

De mutaties naar aanleiding van de meicirculaire gemeentefonds 2023 zien er als volgt uit:

Mutaties meicirculaire x(€ 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Mutaties gemeentefonds voorgaande jaren	30	0	0	0	0
Mutaties Gemeentefonds	218	1.202	1.517	790	2.443
	248	1.202	1.517	790	2.443

Mutaties gemeentefonds voorgaande jaren.

Voor uitkeringsjaar 2022 is de raming van de gemeentefondsuitkering aangepast met € 29.948 voordelig, door de actualisatie van de landelijke aantallen van de maatstaven, waaronder de gegevens over bijstand- en uitkeringsontvangers.

Mutaties gemeentefonds

In onderstaande tabel is een specificatie weergegeven van de mutaties in het gemeentefonds 2023 en volgende jaren naar aanleiding van de meicirculaire 2023:

Vught

Mutaties meicirculaire 2023 x(€ 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Accresontwikkeling	395	891	1493	1616	1688
Financieringssystematiek	0	0	0	0	1359
Plafond BCF, afrekening ruimte over het jaar 2022	-4	0	0	0	0
Ontwikkeling uitkeringsbasis	-215	130	131	129	130
Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	7	7	7	7	7
Flankerend beleid energiearmoede	47	0	0	0	0
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	38	0	0	0	0
Loon- en prijsbijstelling 2023 participatie	6	7	8	0	0
Loon- en prijsbijstelling 2023 Jeugd	0	111	66	0	0
Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+	70	74	78	0	0
Compensatieregeling voogdij 18+	-41	0	0	0	0
Werkdrukverlaging jeugdbescherming	-14	0	0	0	0
Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)	0	0	163	165	168
Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO	0	0	150	152	155
Herinvoering eigen bijdrage WMO	0	0	0	-353	-360
Jeugdzorg	0	528	610	327	229
Aanvullende besparingskorting (Budgettair neutraal)	0	0	-672	-672	-515
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)	-128	-128	-128	-128	-128
Suppletie-uitkering Bommenregeling	67	0	0	0	0
Wet Goed Verhuurderschap	11	0	0	0	0
Leerlingenvervoer Oekraïne	39	0	0	0	0
Taal voor ontheemden uit Oekraïne	17	0	0	0	0
WOZ waarde mutaties	0	-458	-467	-471	-472
Participatie (IU)	238	238	237	191	177
Verbeterd inzicht in aantallen	-281	-273	-242	-237	-91
Overig	-34	75	83	64	97
	218	1.202	1.517	790	2.443

Accresontwikkeling
Het accres is gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel. De loon- en prijsontwikkelingen zijn bijgewerkt voor de jaren 2023 t/m 2027. Daarnaast is een eenmalige structurele prijsbijstelling over 2022 uitgekeerd, dus geen extra loonbijstelling. De loonindex is gehandhaafd op 4,3%.

Financieringssystematiek
Bij de miljoenennota (septembercirculaire 2022) heeft het kabinet, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek, eenmalig voor 2026 € 1 miljard beschikbaar gesteld. Dit bedrag komt vanaf 2027 structureel beschikbaar.
Bij de septembercirculaire 2023 zal hiervan een deel afgestort worden in het Btw Compensatie Fonds (BCF). Wij hebben op advies van onze extern adviseur hier een schatting van gemaakt (€ 112.500) en verwerkt.

Plafond BCF
De definitieve afrekening van de ruimte onder het plafond over het jaar 2022 blijkt iets minder positief dan bij de septembercirculaire ingeschat, voor onze gemeente betekent dit een nadeel van € 4.290

Ontwikkeling uitkeringsbasis
Omdat het totale bedrag van het gemeentefonds landelijk gelijk blijft, wordt bij een landelijke stijging/daling van de aantallen per maatstaf het bedrag per maatstaf gewijzigd. Dit heeft nu voornamelijk te maken met de ontwikkeling huishoudens met laag inkomen met drempel, jongeren, inwoners 75+, bijstandsontvangers en de OZB -maatstaven.

Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag
Op 1 januari 2023 is de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen in werking getreden. Er zijn structureel middelen beschikbaar gesteld voor de financiële gevolgen die de uitvoering van deze wet met zich meebrengt. (Er is geen koppeling met het daadwerkelijk plaatsvinden van verkiezingen in een gegeven jaar.)

Flankerend beleid energiearmoede
Het kabinet stelt incidenteel € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolgd van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag wordt in 2023 € 50 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor de verwachte inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroeg signalering en om gemeenten tegemoet te komen in het extra beroep op bijzondere bijstand.

Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden
Voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet in 2023 in totaal € 118 miljoen beschikbaar gesteld. Van deze middelen wordt € 40 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening op het gebied van armoede en schulden.

Loon en prijsbijstelling 2023 Participatie, Voogdij 18+en Jeugd.
Op basis van de huidige normeringssystematiek telt een deel van het budget voor de participatie, Voogdij 18+ en Jeugd nog niet mee in de grondslag van het accres voor de jaren 2023 tot en met 2025. Vandaar een aparte berekening van de loon- en prijsbijstelling voor dit deel.

Compensatieregeling Voogdij 18+
Voor de compensatie 2022 en 2023 wordt € 59,5 uitgekeerd. Hiervan is € 30 miljoen gereserveerd en wordt € 29,5 onttrokken uit de algemene uitkering, omdat het hier aan toegevoegd is.

Werkdrukverlaging jeugdbescherming
Gezien de acute situatie - met de hoge werkdruk en wachtlijsten - in de jeugdbescherming wordt voor 2023, eenmalig, € 10 miljoen uit het gemeentefonds overgeheveld naar de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) voor de subsidieregeling verlagen werkdruk gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)
Structureel worden extra middelen (€ 110 miljoen) beschikbaar gesteld, samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo.

Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp Wmo en herinvoering Eigen bijdrage Wmo
Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd.

Jeugdzorg
Gemeenten en Rijk hebben een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd. Onder voorbehoud van de omzetting van het principeakkoord in een definitief akkoord, wordt € 1,36 miljard in 2024 en € 859 miljoen in 2025 aan het gemeentefonds toegevoegd.

Het kabinet verzacht het ingroeipad voor de besparingsopgave met € 285 miljoen (voor 2024 met € 89 miljoen en voor 2025 met € 196 miljoen), vanaf 2026 blijft de besparing staan zoals voorzien. Daarnaast is de extra besparing van € 100 miljoen in 2024 vervallen, vanwege een vertraging in het totstandkoming van de Hervormingsagenda.

De extra besparende maatregel voor 2025 en verder, die moet leiden tot een besparing op de kosten, blijft wel staan. Eerder hebben we deze korting niet verwerkt omdat deze budgettair neutraal zal zijn. Met ingang van deze circulaire is dit wel verwerkt door middel van een korting op de uitkering in het gemeentefonds.

Conform het provinciaal toezicht zijn de middelen tot en met 2026 voor 100% opgenomen en vanaf 2027 voor 75%.

Brede Impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches
Naar aanleiding van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) komt er een nieuwe Specifieke uitkering (SPUK). De SPUK bundelt geldstromen die zich richten op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, preventie en het versterken van de sociale basis. De brede impuls combinatiefuncties wordt een onderdeel van de nieuwe SPUK.

Suppletie uitkering Bommenregeling
We ontvangen een bijdrage van 68% in de gemaakte kosten, voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog op verschillende locaties in Vught.

Wet Goed Verhuurschap
Deze bijdrage ontvangen we voor de eenmalige kosten als gevolg van de invoering van de landelijke regels en het instellen van een meldpunt om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken.

Leerlingenvervoer Oekraïne
Dit betreft een tegemoetkoming voor de kosten leerlingenvervoer Oekraïense kinderen.

Taal voor ontheemden uit Oekraïne
Deze middelen hebben tot doel het gemeentelijk aanbod van taalonderwijs aan volwassenen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren. Ontheemden hebben nu beperkte mogelijkheden om de Nederlandse taal op vrijwillige basis te leren. Dit is wel noodzakelijk om een hogere arbeidsparticipatie te realiseren.

WOZ waarde mutaties
De rekentarieven voor de verdeelmaatstaf Ozb zijn aangepast. Het rekentarief is bijgesteld om de stijging van de ozb-maatstaf als gevolg van de stijging van de WOZ-waarde van woningen (geschat op 3%) en niet-woningen (geschat op 2%) ongedaan te maken. De inflatie (7%) zal teniet gedaan worden door een eventuele stijging van de OZB tarieven.

Participatie
Loon- en prijsbijstelling vanaf 2023.

Verbeterd inzicht in aantallen
Deze mutatie bestaat vooral uit een verbeterd inzicht in aantallen huishoudens met laag inkomen boven de drempel en bijstandsontvangers.

Mutaties in exploitatie naar aanleiding van de meicirculaire

Enkele maatregelen uit de meicirculaire leiden ook tot een aanpassing van budgetten in de begroting.:

Mutaties in exploitatie nav meicirculaire 2023 x(€ 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	-7	-7	-7	-7	-7
Flankerend beleid energiearmoede	-47	0	0	0	0
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	-38	0	0	0	0
Loon- en prijsbijstelling 2023 participatie	-6	-7	-8	0	0
Loon- en prijsbijstelling 2023 Jeugd	0	-111	-66	0	0
Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+	-70	-74	-78	0	0
Integraal Zorgakkoord (WMO abonnementstarief)	0	0	-163	-165	-168
Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp WMO	0	0	-150	-152	-155
Herinvoering eigen bijdrage WMO	0	0	0	353	360

Jeugdzorg	0	-528	-610	-327	-229
Aanvullende besparingskorting (Budgettair netreaal)	0	0	672	672	515
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches (DU)	128	128	128	128	128
Wet Goed Verhuurderschap	-11	0	0	0	0
Leerlingenvervoer Oekraïne	-39	0	0	0	0
Taal voor ontheemden uit Oekraïne	-17	0	0	0	0
Participatie (IU)	-238	-238	-237	-191	-177
	-345	-837	-519	311	267

Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag
Naar aanleiding van de nieuwe wet zullen er jaarlijks kosten gemaakt worden.

Flankerend beleid energiearmoede en versterken dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden
De beschikbaar gestelde middelen zijn nodig voor het versterken van onze dienstverlening en ondersteuning aan inwoners bij de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden.

Loon- en prijsbijstellingen Participatie , Jeugd en Voogdij 18+
Tegenover deze indexeringsvergoedingen staan hogere kosten.

Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)
De introductie van het abonnementstarief in 2019 leidde voor onze gemeente tot meer Wmo indicaties. Door personeelskrapte bij de zorginstellingen bleef deze verhoging qua kosten beperkt maar we verwachten dat de komende jaren deze zorgkosten zullen gaan toenemen.

Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijk hulp Wmo
De eigen bijdrage voor de Wmo voorzieningen hebben we met ingang van 2025 in onze meerjarenraming structureel verhoogd als gevolg van de geplande afschaffing van het abonnementstarief. Daar dit nu wordt uitgesteld en herzien ramen we deze verhoging af.

Herinvoering eigen bijdrage Wmo
Daar met ingang van 2026 sprake is een inkomensafhankelijke bijdrage voor de Wmo voorzieningen, gaan we er vanuit dat we vanaf 2026 een hogere eigen bijdrage ontvangen en we ramen daarom deze inkomsten structureel met € 353.000 bij.

Jeugdzorg en Aanvullende besparingskorting
De extra middelen zijn benodigd om de jeugdzorg te continueren. Voor de aanvullende besparingskorting heeft het Rijk de verantwoordelijkheid om deze besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen.

Brede impuls combinatiefunctionaris/buurtsportcoaches
Deze inkomsten worden als onderdeel van de Brede SPUK-regeling voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis in de exploitatie geraamd.

Wet Goed Verhuurderschap
Deze bijdrage is benodigd voor de invoering van de landelijke regels en het instellen van een meldpunt om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken.

Leerlingenvervoer Oekraïne
Voor het vervoeren van Oekraïense kinderen naar school worden extra kosten gemaakt.

Taal voor ontheemden uit Oekraïne
Wij verwachten extra kosten voor het bieden van taalcursussen voor ontheemden uit de Oekraïne.

Participatie
Het grootste deel (voor 2023 circa € 224.000) heeft betrekking op de Wsw. Conform de bestuurlijke afspraken betalen we deze door aan de WSD. Het overige is ter dekking van de hogere kosten voor re-integratietrajecten voor de beschut werken doelgroep.

Aandachtspunten, ontwikkelingen en onzekerheden

- Het ingroeipad voor het nadeel met betrekking tot de herverdeling van het gemeentefonds is voor 2026 en verder gelijk gehouden aan het nu bekende maximale herverdeeleffect na 3 jaar: € 37,50 per inwoner. Naar aanleiding van de evaluatie van het nieuwe verdeelstelsel zal besloten worden over het verdere verloop van het ingroeipad (vanaf 2026) en hoe de suppletie-uitkering, dan nog € 1.605.347, verder afgebouwd wordt. Dit kan nog leiden tot nadelige mutaties.

- De opschalingskorting is bevroren tot met 2025. Vanaf 2026 is de totale opschalingskorting geraamd.

- Ondanks dat de geraamde onderuitputting BCF voor 2022 hoger is uitgevallen, is in de meerjarenbegroting jaarlijks € 125.000 geraamd voor de onderuitputting BCF.

- Het kabinet verzacht het ingroei pad voor de besparingsopgave Jeugdzorg. De besparing is bevroren t/m 2025 op het niveau van 2023. Vanaf 2026 blijft de totale besparing staan zoals voorzien.

- Voor 2027 en verder is 75% van het landelijke geraamde extra bedrag voor Jeugdzorg, verwerkt in onze berekeningen.

- Het Rijk werkt met gemeenten aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. Over de voortgang wordt u via separate Raadsinformatiebrieven geïnformeerd.

- Over de resterende middelen die gereserveerd zijn voor de uitvoeringskosten voor het klimaatakkoord en aanvullend klimaatbeleid vinden nog gesprekken plaats. In 2024 wordt een herijking uitgevoerd ten aanzien van de benodigde en beschikbare uitvoeringsmiddelen.

- In onze berekening is al rekening gehouden met een overheveling van € 76 miljoen (Voor onze gemeente geschat op € 112.500) van de nu ontvangen middelen "financieringssystematiek 2027" naar het BCF.

- In de meicirculaire staat niet dat de gemeenten compensatie krijgen voor de kosten van de Omgevingswet. Dat was wel verwacht. Er staan nog wel bedragen gereserveerd op de rijksbegroting voor 2023 t/m 2025. Volgens het ministerie vindt er momenteel een actualisatie van het integraal financieel beeld van de Omgevingswet plaats. Op basis van deze actualisatie wordt bekeken of de bestaande bestuurlijke afspraken moeten worden aangepast.

Standpunt / Besluit college van B en W

De mutaties m.b.t. de meicirculaire zullen voor 2023 verwerkt worden in de Burap II 2023. Voor 2024 en verder worden ze verwerkt in de Programmabegroting 2024.

Ondanks de positieve uitkomsten van deze meicirculaire, moeten we concluderen dat we nog steeds in onzekere tijden leven. Met name 2026 en verdere jaren zijn nog onzeker. Daardoor is voorzichtigheid gewenst.

Naast deze onzekerheid, is ook de economische situatie een reden om voorzichtig te handelen. Het valt niet uit te sluiten dat deze extra middelen de komende jaren hard nodig zullen zijn om alles uit het coalitieakkoord te realiseren. Dit enerzijds vanwege dossiers en ontwikkelingen die nu nog niet in de begroting verwerkt zijn (waaronder onderwijshuisvesting), anderzijds vanwege bijvoorbeeld de krapte op de arbeidsmarkt en andere grote uitdagingen die tot meerkosten kunnen leiden.

Het college zal zich blijven beraden hoe om te gaan met de onzekerheden en het meerjarensaldo.

Financieel

Naar aanleiding van bovenstaande mutaties ziet het verloop van het meerjarensaldo er als volgt uit :

Saldo meerjarenraming x(€ 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo Burap-1 2023/ kadernota	356	319	738	166	-880
Mutaties Gemeentefonds	248	1.202	1.517	790	2.443
Mutaties in exploitatie n.a.v. Meicirculaire Gemeentefonds	-345	-837	-519	311	267
	259	684	1.736	1.267	1.830

Vught

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris,	de burgemeester,
W.F.F. Keijzers	R.J. van de Mortel

Bijlage(n):

1. Geactualiseerde meicirculaire gemeentefonds 2023

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Meicirculaire 2023

de gemeentebesturen, ter attentie van de raden en de colleges van B&W

DGOBDR/ Bestuur, Financiën en Regio's

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

circulaire

Datum
31 mei 2023

Kenmerk
2023- 0000285703

Onderwerp	meicirculaire gemeentefonds 2023
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaires	decembercirculaire 2022 (2022-0000678404); septembercirculaire 2022 (2022-0000522394); meicirculaire 2022 (2022-0000259109)
Ingangsdatum	31 mei 2023
Geldig tot	1 juli 2024

Voorwoord

Voor u ligt de meicirculaire gemeentefonds 2023. Deze circulaire informeert u over de gemeentefondsuitkeringen voor 2023 en verder, gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk.

De politiek-bestuurlijke zaken worden in hoofdstuk 1 belicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. Vooral de latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u veel succes toe bij de uitvoering van uw taken.

Mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hanke Bruins Slot

Inhoudsopgave

1 Hoofdpunten 1
1.1 Inleiding 1
1.2 Algemene uitkering 1
1.3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 3
2 Algemene uitkering 4
2.1 Inleiding 4
2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering 4
1. Accres 5
2. Plafond BTW-compensatiefonds 8
3. Financieringssystematiek 9
4. Loon- en prijsbijstelling 2023: Participatie 9
5. Flankerend beleid energiearmoede 10
6. Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden 10
7. Jeugdzorg 10
8. Loon- en prijsbijstelling 2023: AP Jeugdhulp 11
9. Loon- en prijsbijstelling 2023: Voogdij 18+ 11
10. Compensatieregeling voogdij 18+ 11
11. Werkdrukverlaging jeugdbescherming 11
12. Integraal zorgakkoord (Wmo abonnementstarief) 12
13. Eigen bijdrage Wmo 12
14. Overgangsrecht levenslang 12
15. Voorschoolse educatie 12
16. Versterking dienstverlening gemeenten 13
17. Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag 13
18. Permanente registratie kiezers buitenland 14
19. Kiescollege niet ingezeten 14
20. GDI voorzieningen 2022 14
21. Handhaving energielabel C kantoren 14
2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering 15
2.4 Overige mededelingen algemene uitkering 16
2.4.1 Bommenregeling 16
2.5 Veranderingen in het verdeelstelsel 17
2.5.1 Maatstaf ozb: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven 17
2.5.2 Maatstaven, gewichten, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen 17
3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen 22
3.1 Inleiding 22
3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen 22
1. Wet Goed Verhuurderschap 23
2. Einde Lening Inburgeringsplicht (ELIP) 24

3. Outreachend werken 24
4. Taal voor ontheemden uit Oekraïne 24
5. Begeleiding jongeren naar werk 25
6. Aanpak lerarentekort G4 26
7. Jeugdcontributie bibliotheken 26
8. Leerlingenvervoer Oekraïne 26
9. Bodembescherming 27
10. Voorkomen van dakloosheid 27
10a. Nationaal Actieplan Dakloosheid 27
10b. Pilot EU burgers 27
11. RES regio's 28
12. Voogdij 18+ Compensatieregeling (IU) 28
13. Voogdij 18+ bijzondere functies (IU) 28
14. Inkomstenderving 2020 en 2021 28
15. Maatschappelijke begeleiding 29
16. Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+ (IU) 29
17. Loon- en prijsbijstelling 2023 Participatie (IU) 29
18. Loon- en prijsbijstelling 2023 Beschermd Wonen (IU) 30
19. Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag 30
3.3. Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen 31
3.3.1 Maatschappelijke opvang 31
3.3.2 Armoedebestrijding kinderen 31
3.3.3 Kinderen in een AZC 32
3.3.4 Voorschoolse voorzieningen peuters 32
3.3.5 Faciliteitenbesluit opvangcentra (nabetaling 2021) 32
3.3.6 Ophoging decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang 32
3.3.7 Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders 33
3.3.8 Knelpunten verdeelproblematiek 33
4 Overige mededelingen 34
4.1 Inleiding 34
4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen 34
4.3 Energietoelage 2023 35
4.4 Beschermd Wonen 35
4.5 Regiowijziging Veenendaal 35
4.6 Nacalculatie suppletie-uitkering IUSD 36
4.7 Landelijk gemiddelde kengetal belastingcapaciteit 36
4.8 Redelijk peil 2024 36
4.9 Integraal overzicht financiën gemeenten 36
4.10 Verfijning Iv3 Wmo en Jeugd 36
4.11 Analyse gemeentebegrotingen 37

4.12 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl 37
Bijlagen..... 38
Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2023 39
Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2023 per cluster..... 41
Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2024 43
Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2024 per cluster..... 45
Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2023-2028 47
Bijlage 2.2.2 Overzicht mutaties 2022 BTW-compensatiefonds 48
Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering bommenregeling 49
Bijlage 2.5.1 Aanvullende informatie uitkeringsfactor 51
Bijlage 2.5.2 Volumina maatstaven 2023-2028..... 53
Bijlage 3.2-1 Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap..... 56
Bijlage 3.2-2 Decentralisatie-uitkering Einde lening Inburgeringsplicht (ELIP)..... 60
Bijlage 3.2-4 Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden Oekraïne 64
Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Begeleiding jongeren naar werk 68
Bijlage 3.2-7 Decentralisatie-uitkering Jeugdcontributie bibliotheken..... 69
Bijlage 3.2-8 Leerlingenvervoer Oekraïne..... 70
Bijlage 3.2-9 Decentralisatie-uitkering Bodembescherming 74
Bijlage 3.2-10a Decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan Dakloosheid..... 75
Bijlage 3.2-10b Decentralisatie-uitkering Pilot EU burgers..... 76
Bijlage 3.2-11 Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën..... 77
Bijlage 3.2-12 Integratie-uitkering Voogdij 18+ Compensatieregeling..... 78
Bijlage 3.2-14 Decentralisatie-uitkering Inkomstenderving 2020 en 2021 79
Bijlage 3.2-15 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding 80
Bijlage 3.3.1 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang 84
Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen..... 85
Bijlage 3.3.3 Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC 89
Bijlage 3.3.4 Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorzieningen peuters..... 92
Bijlage 4.8 Redelijk peil 2024 96

1 Hoofdpunten

1.1 Inleiding

Deze circulaire informeert gemeenten over de gemeentefondsuitkeringen. Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. Daarnaast bepalen factoren als belastingopbrengsten, gemeentelijke rentebaten, dividendopbrengsten en grondexploitatie mede de financiële ruimte van gemeenten. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

Gemeenten ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De informatie is steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering, de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen.

1.2 Algemene uitkering

Accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van het accres. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2023 en verder. Op basis van de keuzes uit het coalitieakkoord en aanvullende afspraken met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is het accres voor de jaren tot en met 2025 gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire bijgesteld wordt op basis van de laatste inzichten van het Centraal Planbureau (CPB) over de loon- en prijsontwikkeling. In deze meicirculaire wordt de loon- en prijs-tranche van 2023 vastgezet.

In het coalitieakkoord is besloten om het accres vanaf 2026 niet langer te koppelen aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Voor 2026 en verder is het accres gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire wordt geactualiseerd op basis van de laatste inzichten van het CPB over de loon- en prijsontwikkeling.

Het kabinet heeft, als uitwerking van het coalitieakkoord, besloten dat het gemeente- en provinciefonds vanaf 2027 geïndexeerd worden op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeente- en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgen. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt die van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel ‘op niveau’ blijven. De grondslagen waarover deze indexatie berekend wordt, worden op gelijke wijze bepaald als de huidige grondslagen,

waarover vanaf 2026 de huidige loon- en prijsindexatie wordt berekend. In de Miljoenennota 2024 worden voor 2027 en verder de cijfers op basis van de bbp-systematiek berekend en opgenomen op basis van de op dat moment meest actuele gegevens. In deze circulaire is de koppeling aan bbp vanaf 2027 dus nog niet verwerkt.

Een toelichting op de accresontwikkelingen is opgenomen in paragraaf 2.2-1 van deze circulaire en meer in detail in paragraaf 4.6 en in bijlage 9 van de Voorjaarsnota 2023.

Plafond BTW-compensatiefonds
Verder informeert deze circulaire over de definitieve afrekening van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (BCF) over 2022. Bij Miljoenennota 2023 werd de ruimte onder het plafond voor 2022 geraamd op € 320,917 miljoen Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte te zijn afgenomen met € 2,929 miljoen. Dit tekort wordt onttrokken aan het gemeentefonds.

Bijstelling accres 2022 (extra prijsbijstelling 2022)
In 2022 is de inflatie na het uitkomen van het CEP 2022 aanzienlijk gestegen. Daarom heeft het kabinet bij Najaarsnota 2022 besloten om eenmalig een structurele prijsbijstelling over 2022 uit te keren. Deze extra prijsbijstelling zal worden gebaseerd op CEP 2023, waarbij gekeken gaat worden naar de inflatieontwikkeling over 2022 (t.o.v. CEP 2022 (T-1)). De prijsbijstelling geldt ook voor het gemeentefonds. Bij de berekening zijn de nieuwe grondslagen op basis van Miljoenennota 2023 gehanteerd om aan te sluiten bij de reguliere uitkering van de prijsbijstelling 2023 komend voorjaar. [1]

Financieringssystematiek medeoverheden
In het coalitieakkoord heeft het kabinet een nieuwe financieringssystematiek voor medeoverheden aangekondigd met als doel een stabiele(re) financiering en meer autonomie voor medeoverheden. Bij Miljoenennota 2023 heeft het kabinet aanvullend eenmalig € 1 miljard voor gemeenten en € 0,1 miljard voor provincies beschikbaar gesteld voor 2026, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek. Dit bedrag, opgeteld € 1,1 miljard, komt vanaf 2027 structureel beschikbaar. Daarnaast worden de fondsen vanaf 2027 geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bbp. Hiermee wordt een stabiele, solide en duurzame financiële basis geboden. Voorlopig is hiervoor aanvullend budget gereserveerd van € 150 miljoen in 2027 en € 300 miljoen in 2028 voor gemeenten en van € 15 miljoen in 2027 en € 30 miljoen in 2028 voor provincies. Tezamen komt het extra budget voor gemeenten en provincies in 2027 volgens de huidige raming uit op € 1,3 miljard.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat bij het uitwerken van een nieuwe financieringssystematiek, de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Op gemeentelijk niveau wordt in samenspraak met de VNG bezien welke

[1] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 36 250, nr. 1, p.14

mogelijkheden er zijn qua modernisering en uitbreiding van het belastinggebied, waarbij op basis van de uitkomsten een eventueel wetgevingstraject in gang wordt gezet.[2]

1.3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Hoofdstuk 3 van deze circulaire bevat voor uitkeringsjaar 2023 en verder ook een aantal wijzigingen in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Het gaat zowel om de aanpassing van bestaande als om nieuwe uitkeringen. In hoofdstuk 3 is een compleet overzicht opgenomen.

De belangrijkste wijzigingen die in deze circulaire verwerkt zijn betreffen:

- De decentralisatie-uitkering Inkomstenderving 2020 en 2021. Bij deze circulaire wordt een bedrag van € 132,5 miljoen uitgekeerd voor de inkomstenderving 2021.
- De integratie-uitkeringen Beschermd wonen, Participatie en Voogdij 18+ zijn geïndexeerd. De loon- en prijsbijstelling 2023 bedraagt € 108,6 miljoen voor Beschermd wonen, € 115 miljoen voor Participatie en € 2,5 miljoen voor Voogdij 18+. Deze bedragen zijn inclusief de extra prijsbijstelling die door het kabinet is toegekend in 2022.

[2] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 36 350, nr. 1, p.40

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten via maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor (de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor). Die drie componenten zijn aan wijzigingen onderhevig. Dit hoofdstuk geeft informatie over de aanleiding voor die wijzigingen en over de uitwerking ervan. In paragraaf 2.2 worden de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering behandeld en in paragraaf 2.3 worden de consequenties daarvan voor de verdeling aangegeven. In paragraaf 2.4 volgen de overige mededelingen over de algemene uitkering en paragraaf 2.5 informeert de gemeenten over een aantal gegevens voor de berekening van de algemene uitkering, te weten: maatstaven, gewichten en uitkeringsfactoren.

Het totaal van alle wijzigingen vindt zijn neerslag in de bijlagen 2.1.1 tot en met 2.1.4, die overzichten bevatten van maatstaven, bedragen per eenheid en uitkeringsfactoren.

De algemene uitkering is vrij besteedbaar voor gemeenten. Eventuele opmerkingen die over de algemene uitkering in deze circulaire worden gemaakt, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

2.2 Wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering over de periode 2023 tot en met 2028 ten opzichte van de decembercirculaire 2022. Het betreft achtereenvolgens:

1. Algemene mutaties
   Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de gemeenten, zonder veranderingen in het takenpakket.
2. Taakmutaties
   Deze mutaties hebben betrekking op taakmutaties bij gemeenten en hebben corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven. De mutaties zijn geordend volgens de clusterindeling van het gemeentefonds om gemeenten een overzicht te bieden per beleidsterrein. De clusterindeling, naar gelijksoortige gemeentelijke beleidsvelden, is een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. De clusterindeling heeft geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering.

Tabel 2.2.1 geeft een totaalbeeld van de mutaties in de omvang van de algemene uitkering van circulaire op circulaire. De mutaties hebben betrekking op 2023 en verder en worden onder de tabel toegelicht. In bijlage 2.2.1 zijn de mutaties uit tabel 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit eerdere circulaires. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar.

Tabel 2.2.1 Ontwikkeling algemene uitkering, mutaties ten opzichte van de decembercirculaire 2022 (in duizenden euro's)

		2023	2024	2025	2026	2027	2028
	stand decembercirculaire 2022	**34.805.166**	**35.741.655**	**37.748.018**	**36.934.358**	**37.010.560**	**37.010.560**
	algemene mutaties						
1a)	Bijstelling accres 2022 (extra prijsbijstelling)	126.691	126.691	126.691	118.714	115.348	115.348
1b)	Bijstelling accres 2023 en verder	145.175	482.860	893.737	981.334	1.031.989	2.288.348
2)	Afrekening ruimte onder plafond BCF 2022	-2.929					
3)	Financieringssystematiek					1.000.000	1.000.000
	taakmutaties						
	cluster Participatie						
4)	Loon- en prijsbijstelling 2023 Participatie	6.702	6.955	7.316			
5)	Flankerend beleid energiearmoede	50.000					
6)	Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulde	40.000					
	cluster Individuele voorzieningen Jeugd						
7)	Jeugdzorg		1.363.000	859.000			
8)	Loon- en prijsbijstelling 2023 AP Jeugdhulp		81.632	48.773			
9)	Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+	50.684	50.684	50.684			
10)	Compensatieregeling voogdij 18+	-29.518					
11)	Werkdrukverlaging jeugdbescherming	-10.000					
	cluster Individuele voorzieningen Wmo						
12)	Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)			110.000	110.000	110.000	110.000
13a)	Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp Wmo			95.000	95.000	95.000	95.000
13b)	Herinvoering eigen bijdrage Wmo				-225.000	-225.000	-225.000
14)	Overgangsrecht levenslang						1.157
	cluster Sociale basisvoorzieningen						
15)	Voorschoolse educatie	1.909	889	889	889	889	889
16a)	Versterking ondersteuning wijkteams						-50.000
	cluster Bestuur en ondersteuning						
17)	Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300
18)	Permanente registratie kiezers buitenland	808	808	808	808	808	808
19)	Kiescollege niet ingezetenen	237					
20)	GDI voorzieningen 2022	-7.993					
16b)	Robuust rechtsbeschermingssysteem						-25.000
16c)	Systeemleren monitoring						-10.000
	cluster Infrastructuur, ruimte en milieu						
21)	Handhaving energielabel C kantoren	504	504	504	-504	-504	-504
	stand deze circulaire	**35.180.736**	**37.858.978**	**39.944.720**	**38.018.899**	**39.142.390**	**40.314.906**

Toelichting

1. Accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van het accres. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2023 en verder. Daarnaast is de definitieve afrekening van de accrestranche 2022 verwerkt. De berekening van het accres is gebaseerd op de keuzes uit het coalitieakkoord Rutte IV (vanaf 2026) en de in de Miljoenennota 2023 opgenomen afspraken tussen het kabinet en de VNG (voor de jaren tot en met 2025). Op basis van deze keuzes en afspraken is het accres tot en met 2025 gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire wordt geactualiseerd op basis van de laatste inzichten van het CPB over de loon- en prijsontwikkeling. In de meicirculaire van het lopend jaar wordt de

loon- en prijs-tranche van het lopend jaar vastgezet.

In het coalitieakkoord Rutte IV is besloten om het accres vanaf 2026 niet langer te koppelen aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Voor 2026 en verder is het accres gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel dat per circulaire wordt geactualiseerd op basis van de laatste inzichten van het CPB over de loon- en prijsontwikkeling. In de meicirculaire van het lopend jaar wordt de loon- en prijs-tranche van het lopend jaar vastgezet.

In de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat het gemeente- en provinciefonds vanaf 2027 geïndexeerd worden op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. Uitgangspunt is dat de fondsen (gemeente- en provinciefonds) meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bbp volgen. De volumeontwikkeling van de fondsen wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp, waardoor de fondsen minder schommelen. De indexatie voor inflatie volgt die van het lopende jaar, waardoor de fondsen reëel 'op niveau' blijven. De grondslagen waarover deze indexatie berekend wordt, worden op gelijke wijze bepaald als de huidige grondslagen, waarover vanaf 2026 de huidige loon- en prijsindexatie wordt berekend. Hiervoor is aanvullend budget geraamd van € 150 miljoen in 2027 en € 300 miljoen in 2028. Dit bedrag betreft het verschil tussen de reeds gereserveerde LPO-middelen en een inschatting van de benodigde middelen om op basis van bbp te indexeren. In de Miljoenennota 2024 worden de cijfers op basis van de op dat moment meest actuele gegevens berekend, opgenomen en toegelicht. In de onderstaande tabellen is de koppeling aan bbp vanaf 2027 dus nog niet verwerkt.

Tabel 2.2.2 toont de tranches van het volume-accres. Omdat het volume-accres vorig jaar is vastgezet, zijn deze bedragen niet gewijzigd ten opzichte van de septembercirculaire.

Tabel 2.2.2 Volume-accres

In miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Tranche 2023	1.221	1.221	1.221			
Tranche 2024		1.135	1.135			
Tranche 2025			920			
Tranche 2026				1.464	1.464	1.464
Totaal volume-accres	**1.221**	**2.356**	**3.277**	**1.464**	**1.464**	**1.464**

De loon- en prijsontwikkeling in het accres wordt bijgesteld met een gecombineerde index op basis van de CPB-indices voor de loonvoet sector overheid, de prijsontwikkeling materiele overheidsconsumptie (IMOC) en de prijsontwikkeling bruto overheidsinvesteringen (IBOI). Hierbij wordt een verdeling van 60/20/20 tussen loon, consumptie en investeringen aangehouden. De individuele indexen worden in procenten met één cijfer achter de komma bijgehouden, de gecombineerde index wordt bijgehouden met twee cijfers achter de komma. De indices worden bijgesteld op basis van de CEP-raming van het CPB in het voorjaar en op basis van de MEV-raming in september. Tabel

2.2.3 toont de ontwikkeling van de indices tussen de MEV-raming van september 2022 en de CEP-raming van afgelopen voorjaar. Hierin is te zien dat de loon- en prijsontwikkeling meerjarig gestegen is ten opzichte van de vorige raming.

Tabel 2.2.3 Loon- en prijsindices CPB

In procenten	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand CPB-raming septembercirculaire '22	**4,12%**	**3,38%**	**3,30%**	**3,10%**	**3,10%**	
mutatie	0,42%	0,84%	0,88%	0,48%	0,12%	
Stand CPB-raming meicirculaire '23	**4,54%**	**4,22%**	**4,18%**	**3,58%**	**3,22%**	**3,22%**

Tabel 2.2.4 toont de loon- en prijstranches gebaseerd op de CPB-cijfers uit de CEP-raming. Naast de reguliere tranches is ook een aanvullende tranche 2022 opgenomen. De loon- en prijstranche van 2022 is conform de reguliere systematiek in voorjaar van 2022 definitief vastgesteld op basis van de CEP-cijfer van het CPB. Na het uitkomen van het CEP 2022 is de prijsontwikkeling aanzienlijk gestegen. Daarom heeft het kabinet bij Najaarsnota 2022 besloten om bij Voorjaarsnota 2023 eenmalig een extra structurele prijsbijstelling over 2022 uit te keren. Deze prijsbijstelling is gebaseerd op CEP 2023, waarbij gekeken is naar de inflatieontwikkeling over 2022 (t.o.v. CEP 2022 (T-1)). In de Najaarsnota is ook een voorlopige inschatting van dit bedrag opgenomen. In de Voorjaarsnota is deze extra prijsbijstelling definitief berekend. De gehanteerde grondslag hierbij is dezelfde als voor de lpo-tranche 2023, om aan te sluiten bij de reguliere lpo-tranche. Meer toelichting en cijfermatige onderbouwing op de berekening van het lpo-accres is te vinden in bijlage 9: accres gemeentefonds en provinciefonds van de Voorjaarsnota 2023.

Tabel 2.2.4 Stand loon-en- prijsaccres

In miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Aanvullende tranche prijs 2022	127	127	127	119	115	115
Tranche 2023	1.598	1.598	1.598	1.497	1.455	1.455
Tranche 2024		1.592	1.592	1.460	1.418	1.418
Tranche 2025			1.620	1.507	1.464	1.464
Tranche 2026				1.345	1.306	1.306
Tranche 2027					1.217	1.217
Tranche 2028						1.256
Totaal lpo-accres	**1.724**	**3.317**	**4.937**	**5.927**	**6.976**	**8.233**

Tabel 2.2.5 toont de mutaties in de lpo-tranches ten opzichte van de stand in de septembercirculaire 2022. Omdat de septembercirculaire tot 2027 liep, is 2028 niet opgenomen in deze tabel. In de tabel is te zien dat de tranches meerjarig hoger zijn geworden. Dit is voornamelijk het gevolg van de hogere geraamde loon- en prijsontwikkeling door het CPB.

Tabel 2.2.5 Mutaties loon- en prijsaccres ten opzichte van de septembercirculaire '22

In miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027
Aanvullende tranche 2022	127	127	127	119	115
Tranche 2023	145	145	145	139	135
Tranche 2024		338	338	299	291
Tranche 2025			411	336	326
Tranche 2026				208	202
Tranche 2027					78
Totale mutatie	**272**	**610**	**1.020**	**1.100**	**1.147**

Tabel 2.2.6 toont het totaal cumulatief accres vanaf 2023. Deze tabel is een optelling van het totale volume-accres in tabel 2.2.2 en het Ipo-accres in tabel 2.2.4.

Tabel 2.2.6 totaal cumulatief accres

In miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Cumulatief volume-accres vanaf '23	1.221	2.356	3.277	1.464	1.464	1.464
Cumulatief loon- en prijsaccres vanaf '23	1.724	3.317	4.937	5.927	6.976	8.233
Totaal cumulatief accres vanaf 2023	**2.946**	**5.673**	**8.214**	**7.391**	**8.440**	**9.697**

2. Plafond BTW-compensatiefonds

De ontwikkeling van het BCF en het bijbehorende plafond leiden conform het Financieel Akkoord Rijk, de VNG en het Interprovinciaal Overleg (IPO) met ingang van 2015 tot een toename of afname van de algemene uitkering van de fondsen. Bij Miljoenennota 2023 werd de ruimte onder het plafond voor 2022 geraamd op € 320,917 miljoen Bij de definitieve afrekening blijkt deze ruimte te zijn afgenomen met € 2,929 miljoen. Dit tekort wordt onttrokken aan het gemeentefonds.

Het plafond van het BCF is sinds 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals die volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt daarnaast aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met toevoegingen of onttrekkingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt, komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds.

Tot en met de meicirculaire 2022 werd de toevoeging of uitname over het gemeente- en provinciefonds verdeeld conform de gerealiseerde aandelen van de gezamenlijke gemeenten en provincies in het BCF. Echter doordat de VNG heeft ingestemd met het voorstel van het kabinet om het volumedeel van het accres voor de periode 2022-2025 vast te zetten en het IPO niet, worden het gemeente- en provinciefonds per 2022 op verschillende wijze geïndexeerd. Het volume-accres 2022-2025 voor het gemeentefonds is vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2022 en wordt alleen nog gewijzigd naar aanleiding van de

LPO-ontwikkeling, terwijl het accres voor het provinciefonds meebeweegt met de Rijksuitgaven.

Door de verschillende wijze van indexering van het gemeente- en provinciefonds zal de indexering van het gemeentefonds -deel van het BCF-plafond verschillen van de indexering van het provinciefonds-deel van het BCF-plafond. Daarom wordt de afrekening van de ruimte onder het BCF-plafond voortaan apart verrekend met respectievelijk het gemeente- en provinciefonds. Daartoe zullen de taakmutaties vanuit het Rijk naar het gemeente- en provinciefonds apart worden bijgehouden.

Onderstaande tabel bevat een cijfermatig overzicht van de realisatie 2022:

Tabel plafond BCF 2022 (bedragen x € 1.000)

	Stand Meicircu-laire 2023	Stand Septembercirculaire 2022	Verschil
	2022	**2022**	**2022**
BCF Plafond totaal	**4.224.559**	**4.143.394**	**81.174**
Plafondaandeel gemeenten	**3.730.746**	**3.677.099**	**53.647**
w.v. stand septembercirculaire 2022	3.677.099		
w.v. taakmutaties	53.647		
w.v. toevoeging accres	-		
Uitgaven gemeenten	**3.412.761**	**3.356.182**	**56.579**
Ruimte onder het plafond gemeenten	**317.985**	**320.917**	**-2.929**

Bijlage 2.2.2 bevat zoals gebruikelijk een overzicht van alle mutaties van het plafond BCF die verband houden met taakverschuivingen tussen gemeenten en provincies enerzijds en het Rijk anderzijds voor 2022. Het gaat om alle overboekingen die betrekking hebben op de periode tussen de septembercirculaire en de meicirculaire. Er is een ondergrens gehanteerd van € 0,1 miljoen.

3. Financieringssystematiek

Bij Miljoenennota 2023 heeft het kabinet aanvullend eenmalig € 1 miljard voor gemeenten en € 0,1 miljard voor provincies beschikbaar gesteld voor 2026, vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek. Dit bedrag, opgeteld € 1,1 miljard, komt vanaf 2027 structureel beschikbaar. Van dit bedrag zal een deel worden afgestort in het BCF. Dit zal worden verwerkt in de septembercirculaire.

4. Loon- en prijsbijstelling 2023: Participatie

Per 2023 is een deel van de integratie-uitkering Participatie overgeheveld naar de algemene uitkering (zie meicirculaire 2022 paragraaf 2.2-13). Op basis van de huidige normeringssystematiek telt dit budget in 2023 nog niet mee in de grondslag van het accres

voor de jaren 2023 tot en met 2025. Daarom wordt voor dit overgehevelde budget nog één keer loon- en prijsbijstelling toegekend voor de periode 2023 tot en met 2025.

5. Flankerend beleid energiearmoede

Het kabinet stelt in totaal incidenteel € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen.[3] Van dit bedrag wordt in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand.[4] In een latere circulaire wordt u geïnformeerd over de middelen voor 2024 en de verdeling daarvan.

6. Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden

Voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden, die in juli 2022 aan de Tweede Kamer is gepresenteerd, heeft het kabinet in 2023 in totaal € 118 miljoen beschikbaar gesteld. Van deze middelen wordt € 40 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld als investering in betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden. Gemeenten kunnen deze middelen inzetten om aan de slag te gaan met de prioriteiten van de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden, zoals het verdubbelen van het gebruik van de schuldhulpverlening en het tegengaan van kinderarmoede.

7. Jeugdzorg

Gemeenten en Rijk hebben een principeakkoord bereikt over het financiële kader voor de Hervormingsagenda Jeugd. Onderstaande paragraaf over de beschikbaarstelling van extra middelen en de verdeling is onder voorbehoud van de omzetting van het principeakkoord in een definitief akkoord op het geheel van de Hervormingsagenda. In totaal wordt € 1,45 miljard in 2024 en € 954 miljoen in 2025 voor jeugdzorg beschikbaar gesteld, waarvan een deel van de investeringen en uitvoeringskosten van de hervormingsagenda vanaf de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) worden ingezet. Dit betreft € 91 miljoen in 2024 en € 95 miljoen in 2025. In totaal wordt dan ook € 1,36 miljard in 2024 en € 859 miljoen in 2025 aan de algemene uitkering van het gemeentefonds toegevoegd voor jeugdzorg. Op de AP zijn middelen gereserveerd voor 2026 en verder. De beschikbaarstelling van deze middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van de deskundigencommissie en de besluitvorming daarover. Net als voor de middelen in 2024 en 2025 geldt dat deze beschikbaar worden gesteld aan gemeenten met uitzondering van de investeringen waarvan is afgesproken deze door het Rijk worden gedaan.

De € 1,45 miljard voor 2024 en de € 954 miljoen voor 2025 zijn gebaseerd op het advies van de Commissie van Wijzen, gecorrigeerd voor de besparing die aanvullend is opgenomen in het coalitieakkoord (€ 100 miljoen in 2024 oplopend tot € 511 miljoen

[3] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 36 200 XV, nr. 2, p. 68
[4] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 24 515, nr. 654

structureel vanaf 2027).

In aanvulling hierop verzacht het kabinet het ingroeipad voor de besparingsopgave met € 285 miljoen (voor 2024 met € 89 miljoen en voor 2025 met € 196 miljoen) en laat daarnaast de extra besparing van € 100 miljoen in 2024 vervallen (de aanvullende besparing in het coalitieakkoord voor dat jaar).

8. Loon- en prijsbijstelling 2023: AP Jeugdhulp

Op de AP staan nog middelen uit het coalitieakkoord gereserveerd voor de Jeugdzorg. Ook deze gereserveerde middelen op de AP worden gecompenseerd voor loon- en prijsontwikkeling. Het deel daarvan wat betrekking heeft op de bij Voorjaarsnota 2023 vrijgegeven middelen van de AP (zie ook paragraaf 2.2-7 van deze circulaire) wordt nu toegevoegd aan de algemene uitkering.

9. Loon- en prijsbijstelling 2023: Voogdij 18+

Per 2023 is een deel van de integratie-uitkering Voogdij 18+ overgeheveld naar de algemene uitkering (zie meicirculaire 2022 paragraaf 2.2-17). Op basis van de huidige normeringssystematiek telt dit budget in 2023 nog niet mee in de grondslag van het accres voor de jaren 2023 tot en met 2025. Daarom wordt voor dit overgehevelde budget nog één keer loon- en prijsbijstelling toegekend voor de periode 2023 tot en met 2025.

10. Compensatieregeling voogdij 18+

De inventarisatie van de compensatieregeling 'Onderbreking financieringssystematiek voogdij en 18+' over 2020 en 2021 kon, zoals in de decembercirculaire 2022 (zie paragraaf 2.2-6) vermeld, niet tijdig worden afgerond. Het gereserveerde budget voor 2022 van € 30 miljoen is toen vrijgevallen ten gunste van de algemene uitkering. Daarbij is toen aangegeven dat in de meicirculaire 2023 de verrekening van de bedragen voor de compensatieregeling met de algemene uitkering zal plaatsvinden. Gelet op de hoogte van de goedgekeurde aanvragen en dat er twee jaren in één keer worden afgehandeld, is het bedrag verhoogd naar € 59,5 miljoen. Daartoe wordt nu € 29,5 miljoen overgeboekt van de algemene uitkering naar de integratie-uitkering.

11. Werkdrukverlaging jeugdbescherming

Gezien de acute situatie - met de hoge werkdruk en wachtlijsten - in de jeugdbescherming is er in overleg met de VNG besloten om voor het jaar 2023, eenmalig, € 10 miljoen aan het gemeentefonds te onttrekken ten behoeve van de daling van de werkdruk. De middelen worden overgeheveld naar de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) en daar toegevoegd aan het budget voor de subsidieregeling verlagen werkdruk gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering die op 6 maart jl. is gepubliceerd[5].

[5] Regeling subsidie verlagen werkdruk gecertificeerde instellingen 2023, Overheid.nl

12. Integraal zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)

Het kabinet stelt structureel extra middelen (€ 110 miljoen) beschikbaar aan gemeenten samenhangend met het Integraal Zorgakkoord, ter compensatie van gemeenten voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo.

13. Eigen bijdrage Wmo

Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft (geraamde opbrengst € 95 miljoen vanaf 2025 (13a)) en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd (geraamde opbrengst € 225 miljoen vanaf 2026 (13b)). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de vormgeving zoals die voorheen was met oog voor inkomenseffecten en het beroep dat wordt gedaan op de Wmo.

Anders dan beoogd in het Coalitieakkoord verdwijnt het abonnementstarief niet alleen voor de huishoudelijke hulp, maar voor alle Wmo-voorzieningen waarop het abonnementstarief nu van toepassing is. Hiervoor wordt een wetsvoorstel voorbereid. Het huidige wetsvoorstel voor invoering van de passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp (waarvan de inwerkingtreding per 2025 werd voorzien) wordt ingetrokken.

14. Overgangsrecht levenslang

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2028. Daardoor wordt in de tabel het onderwerp “overgangsrecht levenslang” in 2028 zichtbaar. Deze mutatie betreft een correctie op de extrapolatie van extramurale zorgkosten binnen de Wmo 2015 en/of Jeugdwet. Cliënten met een verblijfsindicatie voor een hoog zorgzwaartepakket op 31 december 2014 hebben een overgangsrecht gekregen voor onbepaalde tijd. Door dit overgangsrecht voor onbepaalde tijd zullen deze cliënten structureel hun extramurale zorg (bijvoorbeeld in de vorm van persoonsgebonden budget) afnemen ten laste van de Wet langdurige zorg (Wlz) in plaats van ten laste van de Wmo 2015 of de Jeugdwet. Om dit voor gemeenten te corrigeren, wordt voor 2028 een bedrag van € 1,2 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd.

15. Voorschoolse educatie

Voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid ontvangen gemeenten geld via een specifieke uitkering. De voor- en vroegschoolse educatie (vve) maakt hier deel van uit.

Daarnaast ontvangen gemeenten via de algemene uitkering een aanvullende bijdrage vanwege het (eerstelijns) toezicht dat de GGD’en houden. Gemeenten hebben vanaf 2020 in stappen extra middelen ontvangen voor het (eerstelijns) toezicht vanwege het extra toezicht en handhaving. De extra bijdragen voor 2020 en 2021 zijn reeds toegevoegd aan het gemeentefonds in 2020, zie paragraaf 2.2-6 van de meicirculaire 2020. Het was op dat moment nog niet helder op welke manier de middelen vanaf 2022 beschikbaar zouden worden gesteld. In deze circulaire is € 1,9 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. Dit betreft de middelen voor het jaar 2022 (€ 1 miljoen) en 2023 (€ 0,9 miljoen). Het bedrag

vanaf 2023 is structureel aangezien alle nieuwe maatregelen zijn ingevoerd.

16. Versterking dienstverlening gemeenten

Dit onderdeel betreft drie mutaties. De mutatie *Versterking ondersteuning wijkteams* (16a) is weergegeven onder het cluster Sociale basisvoorzieningen. De mutaties *Robuust rechtsbeschermingssysteem* (16b) en *Systeemleren monitoring* (16c) zijn weergegeven onder het cluster Bestuur en Ondersteuning.

In de reactie van het kabinet van 15 januari 2021 op het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) is toegelicht dat naast de hersteloperatie voor getroffen ouders en kinderen, ook maatregelen nodig zijn die structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden. Onderdeel hiervan is het versterken van de dienstverlening bij alle onderdelen van de overheid, waaronder de gemeenten. Het kabinet heeft besloten voor het versterken van de dienstverlening bij gemeenten en het extra ondersteunen van mensen in kwetsbare posities voor de periode tot en met 2027 € 150 miljoen per jaar beschikbaar te stellen.

Daarvan is een deel voor 2021 tot en met 2027 toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds en een deel aan de decentralisatie-uitkeringen van het gemeentefonds. Zie ook paragraaf 2.2-3 en paragraaf 3.3-6 van de decembercirculaire 2021 en paragraaf 2.2-12 en 2.3-10 van de meicirculaire 2022.
Voor het jaar 2027 gaat het om deze actielijnen en bedragen:

- Versterking ondersteuning wijkteams (16a): € 50 miljoen via de algemene uitkering
- Robuust rechtsbeschermingssysteem (16b): € 25 miljoen via de algemene uitkering
- Systeemleren en stedelijke vernieuwing (16c): € 10 miljoen via de algemene uitkering voor systeemleren
- Risicovol verward gedrag: € 10 miljoen via een decentralisatie-uitkering

Omdat de middelen beschikbaar zijn gesteld tot en met 2027 worden ze nu uitgenomen voor 2028 en verder. Het Kabinet heeft toegezegd vroegtijdig met de VNG het gesprek aan te gaan over de periode na 2027. De middelen voor 2028 en verder staan vooralsnog gereserveerd op de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK).

17. Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag

Op 1 januari 2023 is de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen in werking getreden[6]. Vanaf dit uitkeringsjaar is er structureel jaarlijks € 3,3 miljoen beschikbaar voor de financiële gevolgen die de uitvoering van deze wet met zich meebrengt voor gemeenten. Dit houdt in dat er geen koppeling is met het daadwerkelijk plaatsvinden van verkiezingen in een gegeven jaar. Het bedrag is op basis van de maatstaven in het uitgavencluster bestuursorganen en bevolkingszaken (exclusief de maatstaf verkiezingen Den Haag)

[6] Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen, Overheid.nl

verdeeld over de gemeenten.

18. Permanente registratie kiezers buitenland

De gemeente Den Haag is conform de Kieswet verantwoordelijk voor (het beheer van) de permanente registratie en voor het organiseren van verkiezingen voor kiezers buiten Nederland. De gemeente Den Haag maakt kosten voor de permanente registratie en voor de organisatie van de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer en de leden van het Europees Parlement voor de kiezers in het buitenland. De gemeente Den Haag ontvangt hiervoor structureel € 807.520 per jaar, bovenop op de reeds bestaande bijdrage via de algemene uitkering voor de landelijke taak "kiezers buitenland".

19. Kiescollege niet ingezeten

De gemeente Den Haag is conform de Kieswet verantwoordelijk voor het organiseren van de verkiezing voor de leden van het kiescollege niet-ingezetenen voor de Eerste Kamer. De gemeente Den Haag maakt hiervoor kosten, onder andere voor het versturen van stembescheiden aan kiezers en het verrichten van de stemopneming. De gemeente vervult ook de rol van griffie om het kiescollege te ondersteunen bij de uitvoering van hun taken. De verkiezing is elke vier jaar en de gemeente Den Haag ontvangt elk jaar een vierde deel van de totale kosten van een verkiezing als vergoeding. Omdat de eerste verkiezing in maart 2023 heeft plaatsgevonden en de kosten hiervan nog geëvalueerd (en eventueel herijkt) worden, worden nu, in afwachting van de resultaten van deze evaluatie, alleen de middelen voor 2023 (€ 236.880) uitgekeerd aan de gemeente Den Haag via de algemene uitkering.

20. GDI voorzieningen 2022

Een centrale financiering draagt bij aan de gewenste bredere deelname en een hoger gebruik van de generieke digitale infrastructuur (GDI). Tot en met 2022 werden de kosten voor het beheer en exploitatie van de GDI doorbelast aan de afnemers, zoals gemeenten en provincies. Deze doorbelasting leidde tot onzekerheid over de bijdragen die gemeenten en provincies moesten doen aan de GDI. Vanaf het begrotingsjaar 2023 wordt de financiering van de GDI ondergebracht bij het ministerie van BZK. Om dat mogelijk te maken is in de Programmeringsraad GDI, waar de VNG en het IPO zitting in hebben, afgesproken dat alle gebruikers van de GDI een eenmalige bijdrage leveren aan de centrale financiering door het ministerie van BZK. Voor de gemeenten betekent dit dat er in 2023 in totaal € 8,0 miljoen van de algemene uitkering van het gemeentefonds naar de begroting van het ministerie van BZK wordt overgeheveld.

21. Handhaving energielabel C kantoren

In het Bouwbesluit is vastgelegd dat per 1 januari 2023 een kantoor energielabel C of beter moet hebben om nog als kantoor gebruikt te mogen worden.[7] De gemeente is het bevoegde gezag en handhaaft de wetgeving. Via de algemene uitkering ontvangen

[7] Bouwbesluit Online 2021

gemeenten compensatie voor de handhavingslasten voor de periode 2021 tot en met 2029. Zie ook de meicirculaire 2021 paragraaf 2.2-16.
De VNG en het ministerie van BZK vinden dat toezicht en handhaving van deze maatregel voortvarend moet worden opgepakt. Zo wordt een duidelijk signaal afgegeven dat normerende maatregelen opgevolgd dienen te worden. De spreiding van het budget voor toezicht en handhaving over een lange periode, zoals oorspronkelijk gepland, is ongewenst. Daarom worden middelen naar voren gehaald, zodat het zwaartepunt van de financiering ligt in de jaren 2023 tot en met 2025. In de meicirculaire 2024 zullen de jaren 2026 tot en met 2029 worden verwerkt.

2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering

De verdeelwijze van de mutaties uit paragraaf 2.2 is in tabel 2.3.1 weergegeven. De verdeelwijze bestaat uit een wijziging in de uitkeringsfactor of het gewicht (bedrag per eenheid) van één of meer maatstaven van het cluster waaronder de mutatie valt. De cijfermatige uitwerking is opgenomen in paragraaf 2.5.

Tabel 2.3.1 Verdeelwijze mutaties algemene uitkering

Mutatie	Verdeelwijze
taakmutaties	
cluster Participatie	
Loon- en prijsbijstelling 2023 Participatie	via maatstaven cluster
Flankerend beleid energiearmoede	via maatstaven cluster
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	via maatstaven cluster
cluster Individuele voorzieningen Jeugd	
Jeugdzorg	via maatstaven cluster
Loon- en prijsbijstelling 2023 AP Jeugdhulp	via maatstaven cluster
Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+	via maatstaven cluster
Compensatieregeling voogdij 18+	via maatstaven cluster
Werkdrukverlaging jeugdbescherming	via maatstaven cluster
cluster Individuele voorzieningen Wmo	
Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)	via maatstaven cluster
Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp Wmo	via maatstaven cluster
Herinvoering eigen bijdrage Wmo	via maatstaven cluster
Overgangsrecht levenslang	via maatstaven cluster
cluster Sociale basisvoorzieningen	
Voorschoolse educatie	via maatstaven cluster
versterking ondersteuning wijkteams	via maatstaven cluster
cluster Bestuur en ondersteuning	
Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	maatstaven subclsuter Bestuursorganen en bevolkingszaken
Permanente registratie kiezers buitenland	via maatstaf verkiezingen Den Haag
Kiescollege niet ingezetenen	via maatstaf verkiezingen Den Haag
GDI voorzieningen 2022	via maatstaf inwoners
robuust rechtsbeschermingssysteem	via maatstaven subcluster bestuur en ondersteuning
systeemleren monitoring	via maatstaven subcluster algemene ondersteuning
cluster Infrastructuur, ruimte en milieu	
Handhaving energielabel C kantoren	via maatstaf oppervlak bebouwing buitengebied (50%) en oppervlak bebouwing woonkernen

2.4 Overige mededelingen algemene uitkering

2.4.1 Bommenregeling

Gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Op de website van de Rijksoverheid staat een uitgebreide beschrijving met onder andere informatie over de aanvraagprocedure.[8] Bijlage 2.4.1 vermeldt de gemeenten die in 2023 - op basis van de ingediende aanvraag - een uitkering ontvangen, inclusief de bijbehorende bedragen. Het totaalbedrag van de bommenregeling 2023 bedraagt circa € 26,09 miljoen.

Bij het indienen van een aanvraag is het in beginsel mogelijk om ook kosten van derden in het raadsbesluit dat de basis voor de aanvraag vormt, mee te nemen. Van belang is hierbij wel terughoudendheid te betrachten. Wat betreft kosten die door waterschappen of provincies worden gemaakt geldt dat deze niet worden vergoed. Deze organisaties hebben hun eigen inkomsten en vallen daarom niet onder deze regeling. Verder is het richtsnoer dat de bommenregeling in het gemeentefonds niet is bedoeld voor het compenseren van private partijen voor kosten die anders door de markt zouden worden gedragen. Meer informatie hierover is te vinden in de hiervoor genoemde uitgebreide beschrijving van de aanvraagprocedure.

Binnen het nationaal programma *Berging vliegtuigwrakken met nog vermiste vliegers uit de Tweede Wereldoorlog* zijn eind 2018 locaties vastgesteld waar zich mogelijk te bergen vliegtuigwrakken bevinden. De afgelopen jaren hebben in verschillende gemeenten bergingen plaatsgevonden. Het afgelopen jaar ging het om bergingen in de gemeenten Lingewaard en Hollands Kroon.

Voorbereidingen voor bergingen in 2023 en verder zijn gestart. In september zal op verzoek van de gemeente Súdwest-Fryslân een wrak uit het IJsselmeer worden geborgen. Een berging in de gemeente Heerde zal vermoedelijk vanwege ecologische omstandigheden naar 2024 verschuiven. Ook andere locaties zijn geïdentificeerd. Er vinden met de betreffende gemeenten gesprekken plaats over eventuele berging.

Voor de bergingen die onderdeel uitmaken van het programma ontvangen de betreffende gemeenten via de bommenregeling een bijdrage van 100% aan de door hen gemaakte kosten. Op basis van het ingediende raadsbesluit met daarin de gemaakte kosten ontvangt Hollands Kroon in 2023 een bedrag van € 980.304 en Lingewaard een bedrag van € 280.348.

[8] Bommenregeling gemeentefonds | Brochure | Rijksoverheid.nl

2.5 Veranderingen in het verdeelstelsel

2.5.1 Maatstaf ozb: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven

De jaarlijkse aanpassing van de gewichten (rekentarieven) van de verdeelmaatstaf ozb is doorgevoerd. De uitkomst van de verdeelmaatstaf ozb wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekentarief. Er worden drie WOZ-waarden onderscheiden: voor eigenaren woningen, eigenaren niet-woningen en gebruikers niet-woningen. Er zijn daarom drie rekentarieven. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is staand beleid om voor het effect van deze marktontwikkelingen te corrigeren, door middel van een aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf ozb. De correctie is op nationaal niveau.

De aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf ozb is afgestemd op de WOZ-tijdvakken. Op 1 januari 2023 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2022. Bij de aanpassing van de rekentarieven is de vaste werkwijze toegepast: het rekentarief wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de ozb-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit alleen met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB).

De marktontwikkeling tussen 1 januari 2022 en 1 januari 2023 bij woningen wordt, op basis van informatie van de Waarderingskamer, geschat op 3%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op 2%. De inflatie (pNB) in die periode bedraagt volgens de ramingen van het CPB 7%. Het rekentarief voor eigenaren woningen komt na aanpassing op 0,0890%, voor eigenaren niet-woningen op 0,2933% en voor gebruikers niet-woningen op 0,2231%. De aangepaste rekentarieven zijn ook opgenomen in bijlage 2.1.3.

2.5.2 Maatstaven, gewichten, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende gewicht per maatstaf (bedrag per eenheid). De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor (zie uitleg verderop). De verkregen uitkomst moet daarnaast worden opgehoogd met enkele uitkeringsonderdelen binnen de algemene uitkering die buiten het format van aantal eenheden en bedragen per eenheid vallen. Hierna wordt achtereenvolgens ingegaan op de maatstaven, de bedragen per eenheid, de uitkeringsfactor en de overige uitkeringsonderdelen.

Maatstaven

Voor uitkeringsjaar 2023 is geen sprake van wijzigingen in de definities van de

verdeelmaatstaven.
Meer informatie over de berekeningswijze van de verdeelmaatstaven van de algemene uitkering voor dat uitkeringsjaar kunt u vinden in de toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2023.[9]

De maatstaf bijstandontvangers (gebaseerd op een driejarig gemiddelde) is per 1 januari 2023 uitgebreid met twee nieuwe groepen. In januari had het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) voor 2021 (peildatum 31-12-2020) en 2022 (peildatum 31-12-2021) nog geen gegevens. Inmiddels zijn deze data welk bekend. BZK zal de actualisatie verwerken in de betaalspecificatie van de maand juni.
De volgende actualisatie zal, volgens het reguliere schema, plaatsvinden in december 2023 waarbij dan ook zoals gebruikelijk het jaar 2023 (peildatum 31-12-2022) zal worden geactualiseerd. Voor meer informatie kunt u naar de toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2023.[10]

Bij deze circulaire worden de definitieve gegevens van de maatstaf medicijngebruik met drempel voor uitkeringsjaar 2021 gepubliceerd.

Bedragen per eenheid

- de zogenaamde rekentarieven 2024 van de maatstaf ozb zijn ten opzichte van 2023 aangepast;
- de informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 is verwerkt;

Bijlagen 2.1.1 en 2.1.3 bevat het overzicht van bedragen per eenheid 2023 en 2024.

Uitkeringsfactor
De uitkeringsfactor is de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor die wordt berekend door de som van de algemene uitkering, de ozb-maatstaven en de overige uitkeringsonderdelen (circa € 35 miljard in 2023) te delen door de uitkeringsbasis (circa € 29,5 miljard). De – landelijke - uitkeringsbasis is berekend door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente (het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). De uitkeringsfactor verschilt per uitkeringsjaar. Zie voor meer toelichting op het begrip uitkeringsfactor bijlage 2.5.1 van deze circulaire.

De volgende aspecten zijn bij de raming van de uitkeringsfactor van belang:

- de informatie uit de tabellen 2.2.1 en 2.3.1 met betrekking tot de mutaties in het gemeentefonds en de verdeling van deze mutaties;

[9] Toelichting op de berekening van de uitkeringen uit het gemeentefonds, Rijksoverheid.nl
[10] Zie voetnoot 9

- de ontwikkeling van de uitkeringsbasis als gevolg van nieuwe aantallen. Bijlage 2.5.2 bevat informatie over de raming van de maatstaven met een groot aandeel in de uitkeringsbasis.

Ten opzichte van de decembercirculaire 2022 is de uitkeringsfactor van uitkeringsjaar 2021 ongewijzigd op 1,689. Ten opzichte van de decembercirculaire 2022 wijzigt de uitkeringsfactor voor uitkeringsjaar 2022 met 1 punt naar 1,824. De stijging wordt veroorzaakt door de actualisatie van de volumina van de maatstaven, waaronder de actualisatie van de gegevens over bijstand- en uitkeringsontvangers.

De nieuwe raming van de uitkeringsfactor in de jaren 2022-2028 is vermeld in tabel 2.5.1.

Tabel 2.5.1 Uitkeringsfactor 2023-2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Uitkeringsfactor	1,304	1,395	1,471	1,433	1,460	1,490
één punt uitkeringsfactor (in miljoenen)	29.620	29.804	29.759	29.223	29.473	29.677

De uitkeringsfactoren in tabel 2.5.1 zijn in lopende prijzen.[11] Gemeenten die in constante prijzen ramen dienen zelf de loon- prijsontwikkeling te verwerken. Om gemeenten hierbij te faciliteren, is in de gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt. Op basis van het Centraal Economisch Plan 2023 zijn in het rekenmodel en in paragraaf 4.2 ook, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Om gemeenten inzicht te geven in de ontwikkeling van de uitkeringsfactoren volgt hieronder de tabel, waarin voor ieder afzonderlijk jaar de ontwikkeling is opgenomen ten opzichte van de septembercirculaire 2022 (verticale toelichting).

Verticale toelichting ontwikkeling uitkeringsfactor

Tabel 2.5.2 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2023-2028

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
stand septembercirculaire 2022	**1,299**	**1,370**	**1,432**	**1,391**	**1,382**	
mutaties deze circularie						
algemene mutaties	0,009	0,021	0,034	0,037	0,073	
uitkeringsbasis/OZB	-0,005	0,003	0,003	0,003	0,003	
overig	0,001	0,001	0,002	0,002	0,002	
uitkeringsfactor stand deze circulaire	**1,304**	**1,395**	**1,471**	**1,433**	**1,460**	**1,490**

[11] De algemene uitkering is via het accres afhankelijk van de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU) waarin rekening is gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee is de algemene uitkering uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen.

Tabel 2.5.2 laat de ontwikkeling van de uitkeringsfactor zien ten opzichte van de stand septembercirculaire 2022.

De uitkeringsfactor valt voor de jaren 2023 tot en met 2027 hoger uit. De voornaamste oorzaak is de toevoeging van het accres dat onderdeel uitmaakt van de algemene mutaties. Het effect van accres 2023 en verder op de uitkeringsfactor loopt op van 9 punten in 2023 naar 37 punten in 2026. De toename in het aantal punten van 2026 op 2027 komt grotendeels door de structurele toevoeging van € 1 miljard aan het gemeentefonds in 2027, zie paragraaf 2.2-3.

Verder zijn de uitkeringsfactoren ook gestegen als gevolg van aanpassingen in (de ramingen van) de volumina van de maatstaven. Hierbij spelen onder andere de actualisatie van de raming van huishoudens met een laag inkomen met drempel, jongeren, inwoners 75+, het aantal bijstandontvangers, en de OZB-maatstaven een rol. Het aantal bijstandsontvangers is neerwaarts bijgesteld. Daarnaast heeft het CBS in december 2022 een nieuwe bevolkingsraming gepubliceerd.[12] Deze nieuwe raming is in deze circulaire verwerkt.

Bijstandsontvangers

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
stand septembercirculaire 2022	401.071	413.790	421.149	431.208	441.332	-
stand meicirculaire 2023	405.675	401.992	408.094	416.907	423.517	430.912

Overige uitkeringsonderdelen

Onder de algemene uitkering vallen ook de volgende uitkeringsonderdelen, die niet de vorm hebben van maatstafaantallen die met een bedrag per eenheid worden vermenigvuldigd:

- Een beperkt aantal gemeenten ontvangt middelen op grond van de maatstaf herindeling of ontvangt een artikel 12-uitkering.
- Eveneens ontvangt een beperkt aantal gemeenten een suppletie-uitkering Bommenregeling vanwege de kosten die zij hebben gemaakt met betrekking tot het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog (zie paragraaf 2.4.1).
- Vanaf 2023 geldt voor gemeenten een ingroeipad als gevolg van de invoering van het nieuwe verdeelmodel van de algemene uitkering. Dit ingroeipad wordt zoals gebruikelijk verwerkt in een suppletie-uitkering (zie paragraaf 2.5-2 van de meicirculaire 2022).

[12] Zie Statline, prognoses bevolking: geslacht en leeftijd, 2023-2070.

3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling over de gemeenten.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Eventuele opmerkingen die over decentralisatie- en integratie-uitkeringen gemaakt worden in deze circulaire, zijn niet meer dan voorbeelden die illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. Dit inzicht is ook van belang voor de Tweede Kamer. Met de betreffende teksten wordt niet beoogd het bestedingsdoel nader te omschrijven, of op welke wijze dan ook de middelen te oormerken.

Paragraaf 3.2 informeert over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en over de omvang en de verdeling ervan. Paragraaf 3.3 bevat overige mededelingen over de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

3.2 Omvang en verdeling decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Tabel 3.2.1 bevat de mutaties in de decentralisatie- en integratie-uitkeringen ten opzichte van de decembercirculaire 2022 over de periode 2023 tot en met 2028. De mutaties hebben betrekking op 2023 en verder en worden onder de tabel toegelicht.

Tabel 3.2.2 bevat het complete overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen.

Tabel 3.2.1 Mutaties decentralisatie- en integratie-uitkeringen 2023-2028 (bedragen in duizenden euro's)*

		2023	2024	2025	2026	2027	2028
	stand decembercirculaire 2022	**4.261.298**	**4.204.433**	**4.131.391**	**4.053.204**	**3.984.502**	**3.925.595**
1	Wet goed verhuurderschap	9.188					
2	Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP)	1.649					
3	Outreachend werken	353					
4	Taal voor ontheemden uit oekraine	15.000					
5	Begeleiding jongeren naar werk	7.895					
6	Aanpak lerarentekort G4	4.000					
7	Jeugdcontributie bibliotheken	312					
8	Leerlingenvervoer Oekraine	21.400					
9	Bodembescherming	8.583					
10a	Nationaal Actieplan Dakloosheid	55.000					
10b	Pilot EU burgers	7.000					
11	RES regio's	8.781					
12	Voogdij 18+ Compensatieregeling (IU)	29.518					
13	Voogdij 18+ bijzondere functies (IU)	-5.383	-5.383	-5.383	-5.383	-5.383	-5.383
14	Inkomstenderving 2020 en 2021	132.526					
15	Maatschappelijke begeleiding	12.855					
16	Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+ (IU)	2.505	2.505	2.505	2.505	2.505	2.505
17	Loon- en prijsbijstelling 2023 Participatie (IU)	114.965	111.211	107.357	103.558	99.760	95.955
18	Loon- en prijsbijstelling 2023 Beschermd wonen (IU)	108.566	108.601	108.643	108.687	108.687	108.687
19	Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag						-10.000
	stand deze circulaire	**4.796.011**	**4.421.367**	**4.344.513**	**4.262.571**	**4.190.071**	**4.117.359**

*Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft.

Tabel 3.2.2 Decentralisatie-en integratie-uitkeringen 2023-2028 (in duizenden euro's)*

Uitkeringsjaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Vindplaats
- IU Participatie	1.907.385	1.845.517	1.781.982	1.719.353	1.656.756	1.594.044	mei 2023, § 3.2-17
- IU Beschermd wonen	1.641.470	1.642.005	1.642.644	1.643.312	1.643.312	1.643.312	mei 2023, § 3.2-18
- IU Voogdij/18+	62.023	32.505	32.505	32.505	32.505	32.505	mei 2023, § 3.2-16
- Maatschappelijke opvang	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	385.057	december 2022, § 3.2-21 en 23
- Vrouwenopvang	230.728	230.728	230.728	210.728	210.728	210.728	december 2022, § 3.2-21 en 22
- Inkomstenderving 2021 (covid-19)	132.526						mei 2023, § 3.2-14
- Armoedebestrijding kinderen	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	85.000	mei 2020, § 3.3.8
- Nationaal Actieplan Dakloosheid	55.000						mei 2023, § 3.2-10a
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	46.700	mei 2017, § 4.2
- Voorschoolse voorziening peuters	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	september 2022, § 3.2-4
- Jeugd	21.700	21.700	21.700	21.700	21.700	21.700	juni 2012, § 6.9
- Leerlingenvervoer Oekraine	21.400						mei 2023, § 3.2-8
- Taal voor ontheemden uit oekraine	15.000						mei 2023, § 3.2-4
- Versterking arbeidsmarktregio's	14.541	14.541	13.951	13.951	13.951	13.951	mei 2021, § 3.2-18
- Beeldende kunst en vormgeving	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	september 2015, § 4.2-1
- Extra capaciteit BOA's	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	mei 2022, § 3.2-11
- Maatschappelijke begeleiding	12.855						mei 2023, § 3.2-15
- Wet kwaliteitsborging bouw	10.068	10.076	10.076	10.000			september 2022, § 3.2-3
- Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verwa	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	0	mei 2023, § 3.2-19
- Wet goed verhuurderschap	9.188						mei 2023, § 3.2-1
- RES regio's	8.781						mei 2023, § 3.2-11
- Bodembescherming	8.583						mei 2023, § 3.2-9
- Begeleiding jongeren naar werk	7.895						mei 2023, § 3.2-5
- Veiligheidshuizen	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	7.699	juni 2012, § 6.11
- Pilot EU burgers	7.000						mei 2023, § 3.2-10b
- Aanpak laaggeletterdheid	6.650	7.300					september 2019, § 3.2-7
- Uitstapprogramma prostituees	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	september 2022, § 3.2-6
- Jeugdhulp aan kinderen in een AZC	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	5.100	december 2019, § 3.3.1
- BRP: centralisering inschrijving vergunninghouders	4.731	4.731	4.731	4.731	4.731	4.731	mei 2020, § 3.3.7
- Aanpak lerarentekort G4	4.000						mei 2023, § 3.2-6
- Knelpunten verdeelproblematiek	3.956	4.047	4.140	4.235	4.332	4.332	mei 2022, § 3.2-28
- Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	3.825	3.825					september 2020, § 3.2-15
- Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP)	1.649						mei 2023, § 3.2-2
- Experiment gesloten coffeeshopketen	1.378	1.378					mei 2022, § 3.2-20
- Slavernijverleden	958	958					mei 2021, §3.2-15
- Outreachend werken	353						mei 2023, § 3.2-3
- Jeugdcontributie bibliotheken	312						mei 2023, § 3.2-7
Totaal	**4.796.011**	**4.421.367**	**4.344.513**	**4.262.571**	**4.190.071**	**4.117.359**	

*Alle bedragen betreffen decentralisatie-uitkeringen (DU) tenzij in de tabel vermeld dat het een integratie-uitkering (IU) betreft.

Toelichting

1. Wet Goed Verhuurderschap

In het Coalitieakkoord is afgesproken dat gemeenten meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap. Het wetsvoorstel introduceert een landelijke basisnorm voor goed verhuurderschap, in de vorm van algemene regels, waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich dienen te houden. Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel. De financiering bestaat uit een incidentele bijdrage van € 9,2 miljoen voor de eenmalige kosten die gemeenten maken als gevolg van de invoering van de landelijke regels en het instellen van het meldpunt. Daarnaast bestaat de financiering uit een structurele bijdrage van € 12,4 miljoen voor de structurele kosten als gevolg van de handhaving van de landelijke algemene regels en het meldpunt. De structurele middelen worden vanaf januari 2023 uitgekeerd via de algemene uitkering[13]. De incidentele middelen worden via een decentrale uitkering uitgekeerd.

De verdeling van deze decentrale uitkering wordt in deze circulaire verwerkt en met terugwerkende kracht vanaf januari 2023 uitbetaald, zie bijlage 3.2-1 van deze circulaire.

[13] Verdeling structurele middelen Wet goed Verhuurderschap, Rijksoverheid.nl

2. *Einde Lening Inburgeringsplicht (ELIP)*

In het Bestuurlijk Overleg van april 2020 zijn tussen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de VNG afspraken gemaakt over het ondersteunen van de zogenaamde Einde Lening Inburgeringsplicht (ELIPs). Dit zijn inburgeraars die hun lening voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. De afspraken zijn met ingang van 1 januari 2023 geformaliseerd in regelgeving. In het besluit Inburgering is nu opgenomen dat gemeenten inburgeraars die onder de ELIP definitie gerekend worden, hulp en begeleiding kunnen aanbieden. Gemeenten gaan zelf over de wijze van invulling van de begeleiding. Via een decentralisatie-uitkering worden hiertoe middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor begeleiding en het in een beperkt aantal gevallen financieel ondersteunen van ELIPs bij het betalen van extra cursusuren of examengelden.
De middelen worden over gemeenten verdeeld op basis van het aantal ELIPS zoals volgt uit deze definitie, op basis van de DUO-cijfers per 1 januari van het jaar 2023.
In 2023 is afgerond € 1,6 miljoen beschikbaar. Voor de jaren 2024 – 2026 is in totaal afgerond nog € 1,2 miljoen beschikbaar. De jaarlijkse tranches zullen telkens bij de meicirculaire worden verdeeld.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-2 van deze circulaire.

3. *Outreachend werken*

Het ministerie van SZW draagt bij aan het preventieve deel van het ‘breed offensief tegen ondermijnende criminaliteit’. Vanuit het ministerie van JenV hebben (nu 16, later 20) gemeenten een plan van aanpak geschreven voor Preventie met Gezag. Uit de plannen van aanpak bij het ministerie van JenV bleek dat twee gemeenten, Leeuwarden en Heerlen, relatief groter probleem hebben met armoede en jongeren die niet aan het werk zijn. Via deze decentralisatie-uitkering wordt mogelijk gemaakt dat deze gemeenten vaak moeilijk bereikbare kwetsbare jongeren kunnen begeleiden naar werk of een opleiding.
De bijdrage aan de gemeente Leeuwarden bedraagt € 165.000 en de bijdrage aan de gemeente Heerlen bedraagt € 187.500.

4. *Taal voor ontheemden uit Oekraïne*

Ontheemden uit Oekraïne hebben nu beperkte mogelijkheden om de Nederlandse taal op vrijwillige basis te leren. Om een hogere arbeidsparticipatie te stimuleren, het mogelijk te maken voor Oekraïners om werk te doen dat past bij hun vaardigheden en opleiding en om deel te kunnen nemen aan de Nederlandse maatschappij, is het leren van de Nederlandse taal essentieel. Deze middelen (€ 15 miljoen) hebben tot doel het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren. Dit kunnen ontheemden zijn die daar behoefte aan hebben, die dat nodig hebben om werk te vinden of die werk willen vinden dat beter past bij hun vaardigheden, werkervaring en onderwijsachtergrond.
Er zal gebruik gemaakt worden van een verdeelsleutel op basis van data van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) over het aantal opgevangen ontheemden uit Oekraïne per

gemeente.

De verdeling over gemeenten is bijgevoegd in bijlage 3.2-4 van deze circulaire.

5. Begeleiding jongeren naar werk

Met de Aanpak Jeugdwerkloosheid zetten gemeenten, scholen en hun partners zich in om kwetsbare jongeren te ondersteunen naar vervolgonderwijs of werk. Hiervoor waren in het kader van het corona steun- en herstelpakket en het Nationaal Programma Onderwijs tot en met 2022 extra financiële middelen beschikbaar. De jongeren op wie de Aanpak Jeugdwerkloosheid zich primair richt hebben echter een structurele achterstand op de arbeidsmarkt. Het kabinet heeft derhalve besloten de tijdelijke maatregelen om te zetten in structurele wet- en regelgeving. Totdat het wetsvoorstel in werking is getreden, krijgen gemeenten voor het ondersteunen van kwetsbare jongeren naar werk en het coördineren van de aanpak in de arbeidsmarktregio op dezelfde wijze als afgelopen jaren middelen verstrekt via een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds, onderverdeeld in drie categorieën:

Coördinatie van regionale aanpak jeugdwerkloosheid (€ 2.520.000)
De centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's ontvangen middelen voor het coördineren van de aanpak in de regio. Hierbij kunnen centrumgemeenten partners betrekken, zoals regiogemeenten, (contact)scholen, Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC), Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), het regionale mobiliteitsteam, het regionale werkgeversservicepunt. De beschikbare middelen zijn gelijk verdeeld over de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's. Elke centrumgemeente ontvangt voor dit onderdeel € 72.000.

Ondersteunen naar werk van kwetsbare aankomend mbo-gediplomeerden (€ 2.281.191)
Daarnaast ontvangen centrumgemeenten middelen voor het ondersteunen naar werk van aankomend mbo-gediplomeerden die naar verwachting een moeilijke start zullen hebben op de arbeidsmarkt. Aangezien mbo-studenten uit de beroepsopleidende leerweg niveau 2 en mbo-studenten met een niet-westerse migratieachtergrond het meest kwetsbaar zijn, is 80 procent van de verdeling van deze middelen over de centrumgemeenten op deze maatstaven gebaseerd. De overige 20 procent van de middelen verdeeld op basis van op het totale aantal mbo-studenten dat in de arbeidsmarktregio woont.

Ondersteunen naar werk van voortijdig schoolverlaters (€ 3.093.809)
Ook ontvangen centrumgemeenten middelen voor het ondersteunen naar werk van voortijdig schoolverlaters. Het gaat om jongeren zonder startkwalificatie tot 23 jaar van wie het RMC heeft vastgesteld dat terugkeer naar het initieel onderwijs geen optie meer is. Elke centrumgemeente ontvangt een budget op basis van de verdeelsleutel van de RMC-functie zoals de afgelopen jaren gehanteerd. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op het aantal volwassen inwoners van de gemeente, het relatieve aandeel volwassenen met ten hoogste een vmbo-diploma en het aantal volwassen inwoners met een migratieachtergrond.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-5 van deze circulaire.

6. Aanpak lerarentekort G4

Voor de aanpak van het lerarentekort in het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs in de G4 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht) stelt het kabinet in navolging van 2022 ook in 2023 aan ieder van deze gemeenten via een decentralisatie-uitkering € 1 miljoen beschikbaar. De genoemde bijdrage is bedoeld voor de uitvoering van de lokale (nood)plannen die zijn op- en vastgesteld in nauwe samenspraak tussen het onderwijsveld en de betrokken gemeenten. Dit is in navolging van de regeling Regionale aanpak personeelstekort (RAP) waarin aan de RAP-regio's ook voor 2023 middelen zijn toegekend om het personeelstekort aan te pakken.

7. Jeugdcontributie bibliotheken

Sinds 1 juli jl. is de wijziging van Artikel 13 van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) (Contributievrijstelling jeugd openbare bibliotheken) in werking getreden. Hiermee wordt tevens uitvoering gegeven aan de motie van Asscher en Ellemeet, waarin is verzocht om te bezien hoe het gebruik van de bibliothekenvoorzieningen voor alle kinderen in Nederland kosteloos toegankelijk kan worden gemaakt. Deze wetswijziging heeft consequenties voor dertien gemeenten waar de bibliotheken nog een jeugdcontributie hanteerden. Daarom is besloten om deze gemeenten in de overgangsperiode ,2022 en 2023, financieel te compenseren voor het verlies van inkomsten uit de jeugdcontributie. Aan de decentralisatie-uitkering Jeugdcontributie Bibliotheek wordt voor deze dertien gemeenten in 2023 een bedrag van € 312.154 toegevoegd.
De gemeenten die voor 2021 al geen jeugdcontributie meer vragen, worden niet gecompenseerd. Vanaf 2024 vormt de compensatie een onderdeel van de algemene uitkering aan het gemeentefonds.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-7 van deze circulaire.

8. Leerlingenvervoer Oekraïne

Eind januari 2023 zijn er meer dan 88.000 vluchtelingen uit Oekraïne naar Nederland gekomen en ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP), onder wie circa 18.000 kinderen en jongeren. Scholen en gemeenten spannen zich in om deze leerlingen onderwijs te bieden. Hier hoort in sommige gevallen ook het vervoer naar de school bij. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan leerlingen uit Oekraïne.

De decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne is een tegemoetkoming aan gemeenten voor de kosten die zij hiervoor hebben gemaakt, en maken. De decentralisatie-uitkering ziet toe op de periode van januari 2023 tot en met 31 juli 2023. De bedragen, in totaal € 21,4 miljoen, die worden toegekend aan een gemeente zijn gebaseerd op het aantal geregistreerde kinderen uit Oekraïne, met peildatum 23 januari 2023.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-8 van deze circulaire.

9. Bodembescherming

Voor apparaatskosten bodembescherming wordt de decentralisatie-uitkering van 2022 voor gemeenten van € 8,6 miljoen gecontinueerd voor 2023. Deze continuering maakt onderdeel uit van de bestuurlijke afspraken bodem en ondergrond 2023 tot en met 2030, die eind 2022 zijn gemaakt tussen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen (UvW).[14] Het betreft een tegemoetkoming in de kosten van het ambtelijk apparaat dat zorgdraagt voor het uitvoeren van de taken die de Wet bodembescherming toekent aan bevoegde gezagen (gemeenten en provincies).

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-9 van deze circulaire.

10. Voorkomen van dakloosheid

Het kabinet zet met het Nationaal Actieplan Dakloosheid in op het voorkomen van dakloosheid en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen. Het kabinet heeft daarvoor structureel € 65 miljoen extra beschikbaar gesteld vanuit de coalitieakkoord maatregel dak- en thuislozen.

Hiervan staat € 3 miljoen op de begroting van het ministerie van VWS. Deze middelen worden gebruikt voor landelijke monitoring, subsidies, opdrachten en apparaatskosten. Over de besteding van de middelen voor de jaren 2024 en verder vindt nog besluitvorming plaats.

10a. Nationaal Actieplan Dakloosheid

Voor de verdeling van de € 55 miljoen aan centrumgemeenten wordt het objectieve verdeelmodel van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang gehanteerd.

De verdeling van de middelen voor 2023 is opgenomen in bijlage 3.2-10a van deze circulaire.

Het voornemen is om in de voorjaarsbesluitvorming van 2024 structureel € 55 miljoen naar het gemeentefonds over te hevelen. In dat geval wordt dit in de meicirculaire van 2024 verstrekt aan centrumgemeenten maatschappelijke opvang/beschermd wonen via de decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan Dakloosheid.

10b. Pilot EU burgers

Daarnaast is in 2023 in totaal € 7 miljoen beschikbaar voor de specifieke aanpak voor dakloze EU-burgers, conform het plan van aanpak dakloze EU-burgers. Dit bedrag wordt

[14] *Kamerstukken II*, 2022-2023, 30 015, nr. 111

beschikbaar gesteld aan de 6 pilotgemeenten: Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag, Eindhoven en Venlo. Dit bedrag wordt ook via de DU Maatschappelijke Opvang over de 6 gemeenten verdeeld.

De verdeling van de middelen is opgenomen in bijlage 3.2-10b van deze circulaire.

11. RES regio's

Een belangrijke mijlpaal in het Klimaatakkoord op weg naar 2030 is het opstellen, beleidsmatig verankeren en uitvoeren van de Regionale Energie Strategieën (RES). Voor de ondersteuning van dit proces zijn destijds door het Rijk middelen beschikbaar gesteld aan de RES-regio's voor drie jaar tot eind 2021. Voor 2022 is afgelopen jaar een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld (zie paragraaf 3.2-12 van de meicirculaire 2022). Aangezien het RES-traject nog een doorlooptijd kent tot 2030 is er ook voor de komende jaren geld beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van dit proces. Voor 2023 heeft het kabinet voor de gemeenten eenmalig € 8,8 miljoen aanvullend beschikbaar gesteld. Dit bedrag zal via de eerder gehanteerde verdeelsystematiek uitgekeerd worden.

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.2-11 van deze circulaire.

12. Voogdij 18+ Compensatieregeling (IU)

Dit betreft de overheveling van de € 29,5 miljoen vanuit de algemene uitkering. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de € 30 miljoen die in 2023 reeds beschikbaar is voor de compensatieregeling. Meer informatie hierover is opgenomen in paragraaf 2.2-10 van deze circulaire.

Een overzicht met de toekenning van de bedragen per gemeenten is opgenomen in bijlage 3.2-12.

13. Voogdij 18+ bijzondere functies (IU)

Per 2023 is het budget voor Voogdij/18+ vanuit de gelijknamige integratie-uitkering overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds (zie paragraaf 2.2-17 van de meicirculaire 2022). De bedragen voor 'PC Gesloten jeugdzorg' en 'Academische component Kinder- en Jeugdpsychiatrie' bleven vooralsnog achter in de integratie-uitkering. Vanaf 2023 was dit niet meer mogelijk, omdat het binnen het gemeentefonds niet meer is toegestaan om afspraken te maken over de specifieke besteding van middelen die via een decentralisatie-uitkering, integratie-uitkering of de algemene uitkering worden toebedeeld. Besloten is om deze twee onderwerpen landelijke functies in het vervolg te financieren via een specifieke uitkering. De bijbehorende middelen (structureel € 5,4 miljoen) worden daarom overgeheveld naar de begroting van het ministerie van VWS.

14. Inkomstenderving 2020 en 2021

Met decentrale overheden is afgesproken dat gemeenten reële compensatie ontvangen voor

de derving van inkomsten door covid-19 in 2021. In de decembercirculaire 2022 (paragraaf 3.2-2) is voor 303 gemeenten de compensatie over 2021 volledig afgerond. Voor zes gemeenten was op dat moment sprake van gedeeltelijke compensatie. Voor 35 gemeenten kon de reële compensatie op dat moment nog niet worden bepaald. De compensatie van deze gemeenten vindt nu plaats. Bij deze circulaire wordt een bedrag van € 132,5 miljoen uitgekeerd voor de inkomstenderving 2021.

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.2-14 van deze circulaire.

15. Maatschappelijke begeleiding

Conform artikel 18 van de Wet inburgering 2013 voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen hiervoor in 2023 in totaal circa € 12,9 miljoen (5.424 personen * € 2.370). De wijze waarop de middelen verstrekt worden is te vinden in paragraaf 3.2-10 van de septembercirculaire 2022.

Voor nadere informatie en vragen over de selectie van personen ten behoeve van de bijdrage voor maatschappelijke begeleiding wordt verwezen naar de website zakelijk van DUO.[15]

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.2-15 van deze circulaire.

16. Loon- en prijsbijstelling 2023 Voogdij 18+ (IU)

De omvang van de integratie-uitkering Voogdij 18+ wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 2,5 miljoen vanaf 2023). Dit bedrag is inclusief de extra prijsbijstelling die door het kabinet toegekend is voor 2022.

17. Loon- en prijsbijstelling 2023 Participatie (IU)

De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 114,97 miljoen in 2023, aflopend naar € 95,96 miljoen in 2028). De onderverdeling van de loon- en prijsbijstelling naar de twee onderdelen binnen de integratie-uitkering (Wsw en beschut werk) is opgenomen in de gemeentefondsrubriek op internet. Evenals de bedragen per gemeente voor de integratie-uitkering Participatie voor het jaar 2023 en verder.

De verdeling van de bedragen per gemeente wijzigt in de eerste plaats door actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie (gemeten in standaardeenheden (SE) per betalende gemeente) zoals die bekend is uit het voorgaande jaar en een inschatting van de

[15] 'Maatschappelijke begeleiding', DUO.nl

blijfkansen in de sociale werkplaats. De Wsw-verdeling vanaf 2023 is geactualiseerd met de realisaties van het gemiddeld aantal SE in 2022 en de blijfkansen voor de jaren 2023 en verder.

Daarnaast is sprake van wijzigingen in de verdeling van de bedragen per gemeente door aanpassing van de drempelbedragen in de verdeling van de middelen beschut werk. De drempelbedragen geven (afgerond op honderdtallen) weer wat het gemiddelde bedrag is dat in het betreffende jaar beschikbaar is voor de begeleiding van beschut werk. Iedere gemeente ontvangt ten minste budget voor de financiering van de begeleiding van één beschutte werkplek. De drempelbedragen zijn in deze circulaire geïndexeerd vanwege de loon- en prijsbijstelling. Het drempelbedrag voor 2023 is € 8.600.

Door het gebruik van historische cijfers blijft het aandeel van individuele gemeenten in het verdeelmodel beschut werk ongewijzigd ten opzichte van de meicirculaire 2022.

Met de VNG is bestuurlijk afgesproken de uitgaven aan de no– riskpolis voor de gehele gemeentelijke doelgroep banenafspraak en nieuw beschut werk elke vijf jaar te herijken op basis van de realisaties in de voorafgaande periode. De volgende herijking vindt plaats in 2026. Dan zal opnieuw bekeken worden hoe de uitgaven zich hebben ontwikkeld. Dit kan invloed hebben op de bedragen voor de nieuwe doelgroep voor 2027 en verder.

Met de Voorjaarsnota heeft het kabinet besloten om gemeenten te compenseren voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wsw. Dit betreft een meerjarige reeks die toegevoegd wordt aan de Rijksbijdrage Wsw. De bedragen in de reeks lopen af met de afbouw van de Wsw. In 2023 gaat het om een bedrag van circa € 26,6 miljoen. De compensatie wordt bij ontwerpbegroting 2024 overgeheveld naar het gemeentefonds en de verdeling wordt opgenomen in de septembercirculaire 2023.

18. Loon- en prijsbijstelling 2023 Beschermd Wonen (IU)

De omvang van de integratie-uitkering Beschermd wonen wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2023 (€ 108,6 miljoen vanaf 2023). Dit bedrag is inclusief de extra prijsbijstelling die door het kabinet toegekend is voor 2022.
De actuele verdeling van de integratie-uitkering Beschermd wonen is opgenomen als internet bijlage bij deze circulaire.

19. Versterking dienstverlening gemeenten: personen met verward gedrag

Zoals in paragraaf 2.2-16 vermeld, is in de reactie van het kabinet van 15 januari 2021 op het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) toegelicht dat naast de hersteloperatie voor getroffen ouders en kinderen, ook maatregelen nodig zijn die structureel tot brede verbeteringen in beleid en uitvoering moeten leiden. Onderdeel hiervan is het versterken van de dienstverlening bij alle onderdelen van de overheid, waaronder de gemeenten. Het kabinet heeft besloten voor het versterken van de dienstverlening bij gemeenten en het extra ondersteunen van

mensen in kwetsbare posities voor de periode tot en met 2027 € 150 miljoen per jaar beschikbaar te stellen.

Daarvan is een deel voor 2021 tot en met 2027 toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds en een deel aan de decentralisatie-uitkeringen van het gemeentefonds. Zie ook paragraaf 2.2-3 en paragraaf 3.3-6 van de decembercirculaire 2021 en paragraaf 2.2-12 en 2.3-10 van de meicirculaire 2022.
Voor het jaar 2027 gaat het om deze actielijnen en bedragen:

- Versterking ondersteuning wijkteams (16a): € 50 miljoen via de algemene uitkering
- Robuust rechtsbeschermingssysteem (16b): € 25 miljoen via de algemene uitkering
- Systeemleren en stedelijke vernieuwing (16c): € 10 miljoen via de algemene uitkering voor systeemleren
- Risicovol verward gedrag: € 10 miljoen via een decentralisatie-uitkering

3.3. Verdeling bestaande decentralisatie- en integratie-uitkeringen en overige mededelingen

Deze paragraaf licht de wijzigingen in de decentralisatie-en integratie-uitkeringen toe die niet gepaard gaan met een wijziging in het macrobudget van de betreffende uitkering. Daarnaast bevat de paragraaf overige mededelingen die betrekking hebben op de decentralisatie-en integratie-uitkeringen.

3.3.1 Maatschappelijke opvang

De omvang van de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang wijzigt niet.
Met betrekking tot de verdeling is gebleken dat voor 2020 en 2021, één van de onderliggende basisgegevens van de maatstaf uitkeringsontvangers met drempel nog op status voorlopig stond. Door verwerking van de definitieve gegevens heeft de verdeling over de centrumgemeenten geringe wijzigingen ondergaan. De trimfactor voor 2020 stellen wij vast op 1,46632 en voor 2021 op 1,46828.

De verdeling over de gemeenten is opgenomen in bijlage 3.3.1. De achterliggende berekening treft u aan in de internetbijlage.

3.3.2 Armoedebestrijding kinderen

In paragraaf 4.2-1 van de decembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de € 85 miljoen die vanaf 2017 structureel beschikbaar is gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De middelen worden verdeeld op basis van CBS-gegevens over kinderen met een kans op armoede.[16] De verdeling over de gemeenten voor 2024 en verder is gebaseerd op gegevens over het jaar 2020 en is opgenomen in bijlage 3.3.2 van deze circulaire.

[16] Zie voor gehanteerde CBS-gegevens:
https://jmopendata.cbs.nl/#/JM/nl/dataset/20233NED/table?dl=3801D

3.3.3 Kinderen in een AZC

In paragraaf 2.2-6 van de septembercirculaire 2018 zijn gemeenten geïnformeerd dat zij vanaf 2019 volledig verantwoordelijk worden voor de organisatie en financiering van jeugdhulp, inclusief de jeugd-ggz, aan kinderen in een AZC. Hiervoor is structureel € 5,1 miljoen beschikbaar.
Bijlage 3.3.3 bevat de definitieve verdeling voor 2022. Deze verdeling is gebaseerd op de cijfers van januari 2022 tot en met december 2022. Deze bedragen zijn voorlopig ook voor 2023 en verder gehanteerd.

3.3.4 Voorschoolse voorzieningen peuters

De decentrale uitkering voorschoolse voorzieningen peuters heeft als doel dat alle peuters, zonder recht op kinderopvangtoeslag of voorschoolse educatie, naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. De decentrale uitkering voorschoolse voorzieningen is voor 2023 geactualiseerd met de voluminastanden van uitkeringsjaar 2022 (in de gemeentelijke indeling van 2023).

De verdeling over de gemeenten voor de decentralisatie-uitkering is opgenomen in bijlage 3.3.4 van deze circulaire.

3.3.5 Faciliteitenbesluit opvangcentra (nabetaling 2021)

In het faciliteitenbesluit is geregeld dat de gemeenten die een opvangcentrum voor asielzoekers hebben, uitkeringen krijgen vanuit een decentralisatie-uitkering. Op basis van dit besluit wordt aan een gemeente waarin een opvangcentrum is gevestigd, jaarlijks door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) een uitkering verstrekt. De uitkering wordt gebaseerd op het aantal door asielzoekers permanent te bezetten capaciteitsplaatsen verminderd met het op 1 januari van het uitkeringsjaar aantal in de basisregistratie personen ingeschreven bewoners van het opvangcentrum. Het bedrag van € 143.925 betreft een nabetaling aan de gemeenten Harderwijk en Eijsden-Margraten (ten behoeve van het opvangcentrum in Cadier en Keer) over 2021 om hun werkzaamheden in en voor de opvangcentra te kunnen vergoeden. De verwerking van deze middelen vindt in de septembercirculaire 2023 plaats.

3.3.6 Ophoging decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang

De verwachting is dat de invoering van de Wet Seksuele Misdrijven tot een verhoogde instroom bij de Centra voor Seksueel Geweld (CSG) leidt. Gemeenten zullen vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wet, naar verwachting in 2024, hiervoor gecompenseerd worden via de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang.

De verdeling van de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang is bij deze circulaire vanaf uitkeringsjaar 2023 aangepast door actualisatie van de maatstaven woonruimten, klantenpotentieel regionaal en omgevingsadressendichtheid en door verwerking van de gemeentelijke herindeling Voorne aan Zee. Met ingang van 2023 geldt dat de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau zijn verschoven van centrumgemeente Breda naar

centrumgemeente Tilburg. De verschuivingen van Alphen-Chaam en Baarle-Nassau waren al eerder verwerkt.
Een overzicht van de bedragen van deze uitkering voor 2023 en verder kunt u vinden in de gemeentefondsrubriek op internet. De bedragen van 2022 zijn ook in deze rubriek opgenomen. De bedragen zijn ongewijzigd ten opzichte van de decembercirculaire 2022, maar nog niet definitief.

3.3.7 Basisregistratie Personen (BRP): centralisering inschrijving vergunninghouders

Enkele gemeenten ontvangen een bijdrage in verband met het inrichten en in stand houden van een zogeheten BRP-straat. Vanwege wijziging van de taakverdeling tussen de operationele BRP-straten wordt de verdeling van de decentralisatie-uitkering aangepast. In overleg tussen Rijk en betrokken gemeenten is met ingang van 2023 de volgende verdeling overeengekomen: Arnhem (€ 494.705), Cranendonck (€ 856.322), Gilze en Rijen (€ 618.491), Haarlemmermeer (€ 190.000) en Westerwolde (€ 2.571.134).

3.3.8 Knelpunten verdeelproblematiek

Jaarlijks wordt de decentralisatie-uitkering Knelpunten verdeelproblematiek ten laste van de algemene uitkering geactualiseerd voor het extra jaar dat in deze circulaire zichtbaar wordt (in dit geval 2028). Deze actualisatie zal dit jaar verwerkt worden in de september circulaire.

4 Overige mededelingen

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat diverse mededelingen over de gemeentefinanciën. Paragraaf 4.2 bevat mededelingen over het gemeentefonds die zowel betrekking hebben op de algemene uitkering als op de integratie- en decentralisatie-uitkeringen. Vervolgd wordt met mededelingen op het terrein van de gemeentefinanciën.

4.2 Gemeentefondstotalen, bevoorschotting en nominale ontwikkelingen

Gemeentefondstotalen

Tabel 4.2.1 bevat een overzicht van de gemeentefondstotalen 2023-2028. In de tabel zijn de bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 bij elkaar gebracht.

Tabel 4.2.1 Gemeentefondstotalen 2023-2028 (in duizenden euro's)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering	35.180.736	37.858.978	39.944.720	38.018.899	39.142.390	40.314.906
DU/IU	4.796.011	4.421.367	4.344.513	4.262.571	4.190.071	4.117.359
Totaal	**39.976.747**	**42.280.345**	**44.289.233**	**42.281.470**	**43.332.461**	**44.432.265**

Bevoorschotting

De bedragen 2023 uit de tabel zullen worden verwerkt in de bevoorschotting vanaf de eerste dinsdag in juli ofwel 4 juli 2023. Tot dat tijdstip is de bevoorschotting gebaseerd op de decembercirculaire 2022. Op de eerste dinsdag in juli zullen ook eventuele verrekeningen plaatsvinden als er eerder dit jaar te veel of juist te weinig voorschot is verstrekt. Verrekeningen over voorgaande uitkeringsjaren worden eveneens in juli uitgevoerd.

Over de voorschotten voor het uitkeringsjaar 2024 volgt informatie in de septembercirculaire 2023.

Voor de volledigheid: aan de berekening van de voorschotten kunnen geen rechten worden ontleend voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen.

Nominale ontwikkelingen

De algemene uitkering is via het accres afhankelijk van de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven (accresrelevante uitgaven; ARU) waarin rekening is gehouden met loon- en prijsontwikkelingen. Daarmee is de algemene uitkering in de meerjarenraming uitgedrukt in het prijspeil van het betreffende jaar ofwel in lopende prijzen. De decentralisatie-uitkeringen kennen geen correctie voor loon- en prijsontwikkelingen en betreffen nominale bedragen. De integratie-uitkeringen worden wel ieder jaar opnieuw geïndexeerd volgens de voor dat jaar van toepassing zijnde loon- en prijsontwikkeling (constante prijzen).

Het is van belang dat gemeenten in hun ramingen rekening houden met de loon- en

prijsontwikkelingen. Om gemeenten, die niet beschikken over eigen loon- en prijsindexen, te faciliteren bij het omgaan met nominale ontwikkelingen is in tabel 4.2.2 opgenomen. De tabel bevat een aantal loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB, met name de rubriek Centraal Economisch Plan 2023.

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* CEP 2023

mutaties per jaar in %	2023	2024	2025	2026	2027	2028**
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	6,2	3,0	2,8	2,7	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	6,1	2,8	2,5	2,4	2,3	2,3
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,0	3,1	2,5	2,4	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid	4,0	5,2	5,8	4,8	4,2	4,2
Prijs overheidsconsumptie, beloning werkr	3,5	4,7	5,4	4,5	3,9	3,9
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	4,8	1,6	1,9	1,9	1,9	1,9
Prijs overheidsconsumptie, netto materiee	5,9	3,9	1,6	1,6	1,6	1,6

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel
** cijfers 2027 zijn doorgetrokken naar 2028

4.3 Energietoelage 2023

Voor 2023 is besloten om in 2023 nogmaals € 1300 aan de mensen met een laag inkomen uit te keren om hen te ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. Om huishoudens in 2022 nog beter te ondersteunen, heeft het kabinet gemeenten de mogelijkheid gegeven om € 500 miljoen hiervan al in 2022 uit te keren.[17] De resterende € 900 miljoen zal niet, zoals oorspronkelijk voorgenomen, via de algemene uitkering worden verdeeld, maar via een decentralisatie-uitkering vanwege een gewijzigde verdeelsleutel waarbij bij Voorjaarsnota 2023 een bedrag van € 25 miljoen is overgeboekt naar de begroting van het ministerie van SZW als vangnet voor gemeenten waar het bedrag uit de verdeelsleutel voor 2023 achteraf ontoereikend blijkt. De verdeling van de resterende € 875 miljoen wordt bekend gemaakt in de septembercirculaire, aannemende dat dan de juridische grondslag voor de uitkering is geregeld.

4.4 Beschermd Wonen

In paragraaf 3.2-5 van de meicirculaire 2022 is reeds aangekondigd dat de invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectieve verdeelmodel beschermd wonen (BW), eerder voorzien voor 1 januari 2024, is uitgesteld. De nieuwe streefdatum voor invoering is nu 1 januari 2025.[18] Meer informatie hierover volgt in een latere circulaire.

4.5 Regiowijziging Veenendaal

Veenendaal is per 1 januari 2022 van centrumgemeentegebied Amersfoort voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang overgestapt naar centrumgemeente Ede, dit is verwerkt in de meicirculaire 2022 (zie paragraaf 3.2-5).

[17] Decembercirculaire 2022, Rijksoverheid.nl
[18] Meer informatie hierover is te vinden op: Rijksoverheid.nl

Conform afspraak met Amersfoort en Ede is in deze circulaire met betrekking tot de integratie-uitkering Beschermd Wonen een correctie verwerkt betreffende inwoners die voor 1 januari 2022 al waren aangemeld voor de Wet Langdurige Zorg en in 2022 alsnog zijn uitgestroomd. Er is met terugwerkende kracht een bedrag van € 73.922 van centrumgemeente Ede overgeheveld naar centrumgemeente Amersfoort.

4.6 Nacalculatie suppletie-uitkering IUSD

Voor 2023 hadden alle gemeenten te maken met de suppletie-uitkering IUSD (integratie-uitkering Sociaal domein). In verband met de invoering van de nieuwe verdeling van de algemene uitkering is deze suppletie-uitkering komen te vervallen. De nacalculatie van de suppletie-uitkering 2022 zal naar verwachting plaatsvinden bij de septembercirculaire 2023.

4.7 Landelijk gemiddelde kengetal belastingcapaciteit

In de meicirculaire wordt jaarlijks de benodigde informatie voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit opgenomen, zoals aangegeven in de ministeriele regeling over de berekeningswijze van de financiële kengetallen (Besluit Begroting en Verantwoording). Voor gemeenten gaat het om het landelijk gemiddelde voor de gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Het laatst bekende gemiddelde bedraagt voor 2023 € 944 (jaar t-1).[19] In de begroting en het jaarverslag 2023 (jaar t) kan dit gemiddelde worden gebruikt voor de berekening van het kengetal belastingcapaciteit in de verschillende jaren. De cijfers per gemeente zijn gepubliceerd in de atlas van de lokale lasten 2023.

4.8 Redelijk peil 2024

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald 'redelijk peil' moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Voor het jaar 2024 is het redelijk peil OZB vastgesteld op 0,1614**,** zie bijlage 4.8 van deze circulaire voor de berekening.

4.9 Integraal overzicht financiën gemeenten

Net als vorig jaar zal de minister van BZK het jaarlijkse Integraal Overzicht Financiën Gemeenten naar beide Kamers sturen. Het overzicht zal ingaan op de financiële positie, inkomsten, uitgaven en de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoording van gemeenten over 2022.

4.10 Verfijning Iv3 Wmo en Jeugd

Per begrotingsjaar 2023 zijn de Iv3-taakvelden waarop maatwerkvoorzieningen worden geboekt, verfijnd om meer inzicht te krijgen in wat er in het sociaal domein gebeurt, zowel voor het vergelijken van gemeenten als op stelselniveau. Daarbij hebben de ministeries van BZK en VWS de afgelopen maanden signalen gehad van gemeenten dat de verfijning onevenredig veel administratief werk kost en dat betrouwbare informatie aanleveren soms niet lukt. Om een besluit te nemen over de indeling van 2024 is op maandag 15 mei een

[19] Nieuws 2023, Coelo.nl

enquête toegezonden naar alle Iv3-contactpersonen van gemeenten, met het verzoek deze uiterlijk 30 mei in te vullen. Bij een representatieve deelname aan de enquête zal op basis van de uitkomst worden beslist of aanpassing van de taakvelden Jeugd en Wmo nodig is. Het ministerie van BZK zal in juni in de IBI Nieuwsbrief bekendmaken wat de indeling voor 2024 wordt, net als de resultaten van de enquête. Voor vragen kunt u mailen naar postbusiv3@minbzk.nl.

4.11 Analyse gemeentebegrotingen

De gemeente kan haar financiële situatie op verschillende manieren onderzoeken. Op verzoek kan bijvoorbeeld de rijksoverheid, samen met de provincie, de financiën van de gemeente vergelijken met die van andere gemeenten, de zogenoemde begrotingsscan. Ook kunnen gemeenten met behulp van de provincie en de rijksoverheid de financiële gevolgen van een herindeling (laten) onderzoeken door middel van een herindelingsscan. Voor meer informatie wordt verwezen naar de Rijksoverheid.nl.

4.12 Website gemeentefinanciën: www.findo.nl

De gegevens in de online database met informatie over de financiën van decentrale overheden (www.findo.nl) worden op regelmatige basis geactualiseerd. Wat betreft de informatie over de uitkeringen uit het gemeentefonds bevat de database de stand septembercirculaire 2022. De gegevens uit deze circulaire zullen zo spoedig mogelijk worden verwerkt, zodat u de meest actuele stand kunt raadplegen. De Iv3-data, zoals die door gemeenten en provincies zijn aangeleverd bij het CBS, zijn bijgewerkt tot en met de begroting van 2023. De originele begrotingen en jaarstukken van gemeenten en provincies tot en met 2021 (jaarrekeningen) en 2023 (begrotingen) zijn aan de website toegevoegd. Door deze informatie en openbare documenten op één plaats beschikbaar te stellen, wil het ministerie van BZK bijdragen aan de transparantie en openbaarheid van de financiën van decentrale overheden.

Het Iv3-informatievoorschrift 2023 voor gemeenten is hier te downloaden.

Bijlagen

Bijlage 2.1.1 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2023[20]

Verdeeltabel 2023 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2023 stand december 2022	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2023 stand mei 2023
bedrijven	134,78	-	134,78
bewoonde oorden 1930	42,27	-	42,27
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.036,65	132,17	5.168,82
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.018,82	26,73	1.045,55
éénpersoonshuishoudens	166,53	-	166,53
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	628,55
grote woonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.779,51	13,39	3.792,90
inwoners	376,12	-0,18	375,94
inwoners 75+ met drempel	1.329,35	-	1.329,35
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	269,09
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	47,34
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	209,89
jongeren	566,39	0,51	566,90
kernen	114.580,65	2,30	114.582,95
laag opleidingsniveau met drempel	264,37	-	264,37
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.036,65	132,17	5.168,82
migratieachtergrond	386,44	0,06	386,50
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	155,36	0,08	155,44
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	86,44	-0,03	86,41
onderwijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouwing buitengebied	7.894,15	6,81	7.900,96
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouwing woonkern	6.808,48	2,21	6.810,69
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenwater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenwater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	-	39,00
ozb niet-woningen eigenaren	-0,00	-	-0,00
ozb niet-woningen gebruikers	-0,00	-	-0,00
ozb woningen eigenaren	-0,00	-	-0,00
vast bedrag	978.991,81	1.366,12	980.357,93
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	707.103,84	801.599,84	1.508.703,68
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
woonruimten	11,81	-	11,81
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,300	0,004	1,304

[20] BPE standen december 2022 is de correctie verdeling structurele middelen Wet goed verhuurderschap opgenomen. Zie toelichting decembercirculaire 2022.

Mutaties 2023 ten opzichte van stand december 2022 (bedragen in euro's in basis)

Maatstaven	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Infrastructuur, ruimte en milieu
bijstandsontvangers	132,17	-	132,17	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	26,73	-	26,73	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	13,39	-	9,09	4,30	-	-
inwoners	-0,18	0,05	-	-	-0,23	-
jongeren	0,51	-	-	0,51	-	-
kernen	2,30	2,30	-	-	-	-
loonkostensubsidie	132,17	-	132,17	-	-	-
migratieachtergrond	0,06	0,06	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	0,08	0,01	-	0,07	-	-
omgevingsadressendichtheid	-0,03	0,01	-	-0,05	0,01	-
oppervlak bebouwing buitengebied	6,81	-	-	-	-	6,81
oppervlak bebouwing woonkern	2,21	-	-	-	-	2,21
vast bedrag	1.366,12	-	-	-	1.366,12	-
verkiezingen Den Haag	801.599,84	-	-	-	801.599,84	-

Bijlage 2.1.2 Bedragen per eenheid 2023 per cluster

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2023 uitkeringsjaar 2023

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-	-
bewoonde oorden 1930	42,27	-	-	-	-	-	-	-	-	42,27	-	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-	-
bijstandsontvangers	5.168,82	-	5.168,82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.045,55	-	1.045,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	166,53	-	-	166,53	-	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.792,90	-	355,17	524,57	2.607,35	-	128,93	176,88	-	-	-	-	-
inwoners	375,94	130,86	-	-	-	205,28	11,53	-	146,16	-	-	-117,89	-
inwoners 75+ met drempel	1.329,35	-	-	1.329,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-	-
jongeren	566,90	-	-	-	306,55	-	-	260,35	-	-	-	-	-
kernen	114.582,95	5.579,71	-	23.669,89	-	-	-	-	-	85.333,35	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	264,37	-	-	264,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.168,82	-	5.168,82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	386,50	151,91	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	155,44	29,08	-	49,99	45,77	-	-	-	30,60	-	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-	-
omgevingsadressendichtheid	86,41	17,54	-	-	-26,30	3,66	18,26	-	-	73,25	-	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	7.900,96	-	-	-	-	-	-	-	-	7.900,96	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2023 uitkeringsjaar 2023

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.810,69	-	-	-	-	-	-	-	-	6.810,69	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,00	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,74	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2796%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2127%
ozb woningen eigenaren	-0,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0857%
vast bedrag	980.357,93	-	-	-	-	529.200,02	-	-	-	401.336,28	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	1.508.703,68	-	-	-	-	1.508.703,68	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,81	-	-	-	-	82,83	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.1.3 Bedragen per eenheid en uitkeringsfactor 2024

Verdeeltabel 2024 (bedragen in euro's in basis)

maatstaven en uitkeringsfactor	b.p.e. 2023 stand mei 2023	wijzigingen volgens deze circulaire	b.p.e. 2024 stand mei 2023
bedrijven	134,78	-	134,78
bewoonde oorden 1930	42,27	-	42,27
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	79,48
bijstandsontvangers	5.168,82	-102,84	5.065,98
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.045,55	-20,80	1.024,75
éénpersoonshuishoudens	166,53	-0,51	166,02
extra groei jongeren	766,20	-	766,20
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	628,55
grote woonkernen	75.166,66	-	75.166,66
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.792,90	-34,14	3.758,76
inwoners	375,94	-0,07	375,87
inwoners 75+ met drempel	1.329,35	-4,06	1.325,29
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	269,09
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	47,34
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	209,89
jongeren	566,90	-3,00	563,90
kernen	114.582,95	-77,97	114.504,98
laag opleidingsniveau met drempel	264,37	-0,81	263,56
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	528,66
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	384,90
loonkostensubsidie	5.168,82	-102,84	5.065,98
migratieachtergrond	386,50	-0,39	386,11
landelijke centrumfunctie	45,41	-	45,41
lokale centrumfunctie	10,86	-	10,86
regionale centrumfunctie	155,44	-0,63	154,81
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	13,42
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	31,40
omgevingsadressendichtheid	86,41	0,25	86,66
onderwijsachterstand	150,84	-	150,84
oppervlak bebouwing buitengebied	7.900,96	-	7.900,96
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	2.935,95
oppervlak bebouwing woonkern	6.810,69	-	6.810,69
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	10.743,51
oppervlak binnenwater	126,10	-	126,10
oppervlak buitenwater	39,89	-	39,89
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	33.745,44
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	25,72
oppervlak land	39,00	-	39,00
ozb niet-woningen eigenaren	-0,2796%	-0,0137%	-0,2933%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2127%	-0,0104%	-0,2231%
ozb woningen eigenaren	-0,0857%	-0,0033%	-0,0890%
vast bedrag	980.357,93	-	980.357,93
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	74.175.269,15
verkiezingen Den Haag	1.508.703,68	-181.798,24	1.326.905,44
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	27.064.336,61
woonruimten	11,81	-	11,81
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	52,99
uitkeringsfactor	1,304	0,091	1,395

Mutaties 2024 ten opzichte van uitkeringsjaar 2023 stand meicirculaire 2023 (bedragen in euro's in basis)

Maatstaven	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	OZB
bijstandsontvangers	-102,84	-	-102,84	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	-20,80	-	-20,80	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	-0,51	-	-	-0,51	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	-34,14	-	-7,08	-1,59	-25,48	-	-
inwoners	-0,07	-0,66	-	-	-	0,59	-
inwoners 75+ met drempel	-4,06	-	-	-4,06	-	-	-
jongeren	-3,00	-	-	-	-3,00	-	-
kernen	-77,97	-5,72	-	-72,25	-	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	-0,81	-	-	-0,81	-	-	-
loonkostensubsidie	-102,84	-	-102,84	-	-	-	-
migratieachtergrond	-0,39	-0,39	-	-	-	-	-
regionale centrumfunctie	-0,63	-0,03	-	-0,15	-0,45	-	-
omgevingsadressendichtheid	0,25	-0,01	-	-	0,26	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,0137%	-	-	-	-	-	-0,0137%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,0104%	-	-	-	-	-	-0,0104%
ozb woningen eigenaren	-0,0033%	-	-	-	-	-	-0,0033%
verkiezingen Den Haag	-181.798,24	-	-	-	-	-181.798,24	-

Bijlage 2.1.4 Bedragen per eenheid 2024 per cluster

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2023 uitkeringsjaar 2024

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen
bedrijven	134,78	-	-	-	-	-	84,44	-	-	50,34	-	-
bewoonde oorden 1930	42,27	-	-	-	-	-	-	-	-	42,27	-	-
historische woningen in bewoonde oorden 1930	79,48	-	-	-	-	-	-	-	79,48	-	-	-
bijstandsontvangers	5.065,98	-	5.065,98	-	-	-	-	-	-	-	-	-
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	1.024,75	-	1.024,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
éénpersoonshuishoudens	166,02	-	-	166,02	-	-	-	-	-	-	-	-
extra groei jongeren	766,20	-	-	-	-	-	-	766,20	-	-	-	-
extra groei leerlingen voortgezet onderwijs	628,55	-	-	-	-	-	-	628,55	-	-	-	-
grote woonkernen	75.166,66	-	-	-	-	-	75.166,66	-	-	-	-	-
huishoudens met een laag inkomen met drempel	3.758,76	-	348,09	522,98	2.581,87	-	128,93	176,88	-	-	-	-
inwoners	375,87	130,20	-	-	-	205,87	11,53	-	146,16	-	-	-117,89
inwoners 75+ met drempel	1.325,29	-	-	1.325,29	-	-	-	-	-	-	-	-
inwoners waddengemeenten (<2500 inwoners)	269,09	-	-	-	-	-	-	-	-	-	269,09	-
inwoners waddengemeenten (>7500 inwoners)	47,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47,34	-
inwoners waddengemeenten (2500 tot 7500 inwoners)	209,89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	209,89	-
jongeren	563,90	-	-	-	303,55	-	-	260,35	-	-	-	-
kernen	114.504,98	5.573,99	-	23.597,64	-	-	-	-	-	85.333,35	-	-
laag opleidingsniveau met drempel	263,56	-	-	263,56	-	-	-	-	-	-	-	-
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	528,66	-	-	-	-	-	-	528,66	-	-	-	-
leerlingen voortgezet onderwijs	384,90	-	-	-	-	-	-	384,90	-	-	-	-
loonkostensubsidie	5.065,98	-	5.065,98	-	-	-	-	-	-	-	-	-
migratieachtergrond	386,11	151,52	-	-	-	-	150,18	84,41	-	-	-	-
landelijke centrumfunctie	45,41	-	-	-	-	-	-	-	45,41	-	-	-
lokale centrumfunctie	10,86	-	-	-	-	-	5,39	-	5,47	-	-	-
regionale centrumfunctie	154,81	29,05	-	49,84	45,32	-	-	-	30,60	-	-	-
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	13,42	-	-	-	-	-	-	-	-	13,42	-	-
oeverlengte*bodemfactor gemeente	31,40	-	-	-	-	-	-	-	-	31,40	-	-
omgevingsadressendichtheid	86,66	17,53	-	-	-26,04	3,66	18,26	-	-	73,25	-	-
onderwijsachterstand	150,84	-	-	-	-	-	-	150,84	-	-	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied	7.900,96	-	-	-	-	-	-	-	-	7.900,96	-	-
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	2.935,95	-	-	-	-	-	-	-	-	2.935,95	-	-

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Bedragen per eenheid stand meicirculaire 2023 uitkeringsjaar 2024

	Totaal	Sociale basisvoor-zieningen	Participatie	Wmo	Jeugd	Bestuur en ondersteuning	Orde en veiligheid	Onderwijs	Sport, cultuur en recreatie	Infrastructuur, ruimte en milieu	Overig	Overige Eigen Middelen	OZB
oppervlak bebouwing woonkern	6.810,69	-	-	-	-	-	-	-	-	6.810,69	-	-	-
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	10.743,51	-	-	-	-	-	-	-	-	10.743,51	-	-	-
oppervlak binnenwater	126,10	-	-	-	-	-	-	-	-	126,10	-	-	-
oppervlak buitenwater	39,89	-	-	-	-	-	-	-	-	39,89	-	-	-
oppervlak historische kern < 40 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern > 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak historische kern 40 tot 65 ha	33.745,44	-	-	-	-	-	-	-	18.619,46	15.125,98	-	-	-
oppervlak land * bodemfactor gemeente	25,72	-	-	-	-	-	-	-	-	25,72	-	-	-
oppervlak land	39,00	-	-	-	-	-	-	25,26	-	13,74	-	-	-
ozb niet-woningen eigenaren	-0,2933%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2933%
ozb niet-woningen gebruikers	-0,2231%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,2231%
ozb woningen eigenaren	-0,0890%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,0890%
vast bedrag	980.357,93	-	-	-	-	529.200,02	-	-	-	401.336,28	-	-	49.821,63
vast bedrag Amsterdam	74.175.269,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.175.269,15	-	-
verkiezingen Den Haag	1.326.905,44	-	-	-	-	1.326.905,44	-	-	-	-	-	-	-
vast bedrag Rotterdam	27.064.336,61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.064.336,61	-	-
woonruimten *	11,81	-	-	-	-	82,83	56,12	-	-	-65,05	-	-	-62,09
woonruimten bodemfactor woonkern	52,99	-	-	-	-	-	-	-	-	52,99	-	-	-

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkeringen 2023-2028

Bijlage 2.2.1 Opbouw algemene uitkering 2023-2028 (in duizenden euro's)

clusterindeling van het nieuwe verdeelmodel	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Vindplaats
Algemene uitkering voorafgaand jaar	34.126.138	35.180.736	37.858.978	39.944.720	38.018.899	39.142.390	
Algemene mutaties							
- accres	2.412.629	2.410.752	2.115.747	-2.301.476	1.081.885		mei 2022, § 2.2-1
- accres bijstelling tranches 2022 en verder	-701	-111.257	-30.695	916.022	-3.366		mei 2023, § 2.2-1
- accres bijstelling tranches 2023 en verder	533.963	427.733	455.424	147.657	-31.873	1.256.359	mei 2023, § 2.2-1
- opschalingskorting (coalitieakkoord)				-675.000			mei 2022, § 2.2-2
- plafond BTW-compensatiefonds	-440.407						september 2022, § 2.2-2
- Plafond BTW-compensatiefonds (afrekening 2022)	-2.929	**2.929**					mei 2023, § 2.2-2
- Eenmalige rijksbijdrage				924.000	-924.000		september 2022, § 2.2-4
- Financieringssystematiek					1.000.000		mei 2023, § 2.2-3
- knelpunten verdeelproblematiek	-89	-91	-93	-95	-97		mei 2022, § 2.2-4
- bevolkingsdaling	11.245						september 2022, § 2.2-3
- kennisscentrum explosieven WOII			908				mei 2021, § 2.2-5
- volkshuisvestingsfonds	-150.000			150.000			mei 2022, § 2.2-4
- woningbouwimpuls	-100.000			100.000			mei 2022, § 2.2-5
cluster Participatie							
- Participatie: Wajong overheveling vanuit IU	56.175	1.152	1.047	1.518	11.084		mei 2022, § 2.2-13
- Participatie: Regulier werk overheveling vanuit IU	53.384	2.987	4.857	4.172	14.936		mei 2022, § 2.2-13
- loon- en prijsbijstelling	6.464	2	361	-7.316			mei 2023, § 2.2-4
- IPS-trajecten	-10.750	10.750					september 2022, § 2.2-10
- energietoeslag	-1.904.000						december 2022, § 2.2-1
- aanvullende pakket re-integratie	-14.740						september 2021, § 2.2-9
- gemeentelijk schuldenbeleid	-30.000						september 2021, § 2.2-10
- bijzondere bijstand	-50.000						december 2022, § 2.2-2
- Breed Offensief	-9.138						december 2022, § 2.23
- Uitvoeringskosten bijzondere bijstand zelfstandigen	-4.613						december 2022, § 2.2-4
- impuls re-integratie	-43.438						september 2021, § 2.2-9
- Flankerend beleid energiearmoede	50.000	-50.000					mei 2023, § 2.2-5
- Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	40.000	-40.000					mei 2023, § 2.2-6
cluster Individuele voorzieningen Wmo							
- wmo 2015 m.u.v. Beschermd Wonen	-3.343						mei 2019, § 2.2-7
- abonnementstarief Wmo	-3.000						maart 2018, § 2.2-7
- loon- en prijsbijstelling	-185	-261					september 2019, § 2.2-8
- uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	-21						september 2022, § 2.2-11
- geen aanspraak op begeleiding		-9.000	-9.000	-9.000			mei 2021, § 2.2-11
- overgangsrecht levenslang		1.157	1.157	1.157	1.158	1.157	mei 2023, § 2.2-14
- mobiliteitshulpmiddelen	-1.500	-1.000					december 2020, § 2.2-4
- continuïteit van zorg: meerkosten wmo	-10.900						december 2022, § 2.2-7
- nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz	1.500	1.000					september 2021, § 2.2-7
- eigen bijdrage huishoudelijke hulp (coalitieakkoord)			-95.000				mei 2022, § 2.2-14
- Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke hulp (coalitieakkoord)			95.000				mei 2023, § 2.2-13a
- Herinvoering eigen bijdrage Wmo				-225.000			mei 2023, § 2.2-13b
- Integraal Zorgakkoord (Wmo abonnementstarief)			110.000				mei 2023, § 2.2-12
cluster Sociale basisvoorzieningen							
- toezicht voorschoolse educatie	1.909	-1.020					mei 2023, § 2.2-15
- landelijke vreemdelingenvoorzieningen	4.400						september 2022, § 2.2-6
- Asiel (inburgering)	20.000	-10.000	-30.000				september 2022, § 2.2-7
- versterking ondersteuning wijkteams				5.000		-50.000	mei 2023, § 2.2-16
- impuls integraal werken	-3.000	-3.000					december 2021, § 2.2-3
- Inburgering: overheveling vanuit IU	76.571	-2.134	-2.370	-1.077	-423		mei 2022, § 2.2-18
- valpreventie bij ouderen (coalitieakkoord)	-10.000	-5.000		-833	-834		mei 2022, § 2.2-19
- rijksvaccinatieprogramma meningokokken en informed consent	42	42					september 2018, § 2.2-7
- prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg	2.252						mei 2021, § 2.2-14
cluster Individuele voorzieningen Jeugd							
- jeugdzorg	137.200	-82.000	-504.000	-859.000			mei 2023, § 2.2-7
- loon- en prijsbijstelling jeugdzorg		81.632	-32.859	-48.773			mei 2023, § 2.2-8
- loon- en prijsbijstelling voogdij 18+	50.638			-50.684			mei 2023, § 2.2-9
- Voogdij 18+: overheveling vanuit IU	736.676						mei 2022, § 2.2-17
- Werkdrukverlaging jeugdbescherming	-10.000	10.000					mei 2023, § 2.2-11
- ketensystemen jeugd		338					mei 2018, § 2.2-10
- uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	-37						september 2022, § 2.2-11
- jeugdhulp	-291.100						mei 2022, § 2.2-9
- verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	1.900						mei 2019, § 2.2-16
- compensatieregeling Voogdij/18+	-59.518	29.518					mei 2023, § 2.2-10
- continuïteit van zorg: meerkosten jeugd	-8.200						december 2022, § 2.2-7
cluster Sport, cultuur en recreatie							
-							
cluster Infrastructuur, ruimte en milieu							
- Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-1.797						mei 2022, § 2.2-10
- handhaving energielabel C kantoren	504			-2.351			mei 2023, § 2.2-21
- Wet Goed Verhuurderschap	12.404						december 2022, § 2.2-12
cluster Bestuur en ondersteuning							
- GDI voorzieningen 2022	-7.993	7.993					mei 2023, § 2.2-20
- Bijdrage centrale financiering GDI	-7.583						september 2022, § 2.2-9
- handelsregister	806						mei 2018, § 2.2-15
- Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	3.300						mei 2023, § 2.2-17
- permanente registratie en briefstembureau kiezers buitenland	-						mei 2023, § 2.2-18
- extra bijdragen BRP	1.540						september 2022, § 2.2-8
- robuust rechtsbeschermingssysteem	2.000					-25.000	mei 2023, § 2.2-13
- Wet Open Overheid (structureel)	5.258	5.257	5.258	5.258			mei 2021, § 2.2-18
- Wet Open Overheid (incidenteel)					-24.979		mei 2021, § 2.2-18
- raadsledenvergoeding kleine gemeenten	9.776						mei 2022, § 2.2-6
- Toegankelijkheid verkiezingen	-2.700						december 2022, § 2.2-8
- Aanpassing software burgerlijke stand	-95						december 2022, § 2.2-9
- Opstartkosten kiescollege	-450						december 2022, § 2.2-10
- Kiescollege verkiezingskosten	-948						december 2022, § 2.2-11
- Kiescollege niet ingezetenen	237	-237					mei 2023, § 2.2-19
- systeemleren monitoring	5.000					-10.000	mei 2023, § 2.2-16
Algemene uitkering	35.180.736	37.858.978	39.944.720	38.018.899	39.142.390	40.314.906	

Bijlage 2.2.2 Overzicht mutaties 2022 BTW-compensatiefonds

Overboekingen BCF (GF)

Omschrijving	Departement	bedrag in € 1.000	Circulaire
Vierde tranch Woningbouwimpuls (WBI)	BZK	15.270	n.v.t. (SPUK BZK)
Impulsregeling SPV	IenW	8.676	
Impuls Verkeersveiligheid (2e tranche)	IenW	4.410	
SPUK IJsseldelta fase 2	IenW	4.168	n.v.t. (SPUK I&W)
SPUK Mobiliteit en Gebied	IenW	3.526	n.v.t. (SPUK I&W)
Tijdelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie (2e deel)	IenW	3.526	n.v.t. (SPUK I&W)
SPUK Tijdelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie	IenW	3.503	n.v.t. (SPUK I&W)
Meerjarige SPUK Aandachtsgroepen	BZK	2.980	n.v.t. (SPUK BZK)
Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	BZK	2.112	
Overwegproject Laan van Osseveld Apeldoorn	IenW	2.088	
Aardgasvrije wijken	BZK	1.000	
SPUK Mobiliteit en Gebied	IenW	697	n.v.t. (SPUK I&W)
DU Dichterbij dan je denkt (2e tranche)	SZW	379	
Inzet Cyber Provincies	BZK	214	
SPUK A27 Eemnes	IenW	212	n.v.t. (SPUK I&W)
DU natuurinclusieve na-isolatie	BZK	180	
SPUK Waddeneilanden	BZK	158	n.v.t. (SPUK BZK)
SPUK Tussenvoorziening	SZW	132	n.v.t. (SPUK SZW)
SPUK Ontsluiting wijk Valkenhorst Katwijk	BZK	105	n.v.t. (SPUK BZK)
Erfgoed deal	OCW	104	meicirc gf 2020, 3.2-13
Overig	Div.	210	
Totaal		**53.650**	

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering bommenregeling

Suppletie-uitkering Bommenregeling			
Gemeente	**Toegekend bedrag 2023**	**Gemeente**	**Toegekend bedrag 2023**
Aalsmeer	14.328	Laren	154.243
Aalten	27.937	Lingewaard	822.420
Alblasserdam	112.799	Lochem	54.638
Almere	2.453.358	Maasdriel	246.931
Alphen aan den Rijn	75.778	Maasgouw	95.435
Altena	115.666	Maassluis	5.939
Amersfoort	379.732	Meerssen	1.632
Amsterdam	72.958	Middelburg	212.010
Apeldoorn	3.001.143	Moerdijk	608.913
Arnhem	116.619	Neder-Betuwe	27.237
Asten	7.996	Nijmegen	2.029.534
Barneveld	123.946	Oirschot	428.288
Berg en Dal	165.005	Oisterwijk	1.000
Bergen op Zoom	70.155	Oss	5.372
Borger-Odoorn	7.204	Overbetuwe	564.012
Borne	92.346	Peel en Maas	66.238
Breda	78.568	Putten	103.055
Coevorden	233.570	Raalte	35.496
De Fryske Marren	57.502	Reimerswaal	83.014
Den Helder	117.369	Renkum	38.788
Deurne	546.299	Rheden	14.175
Deventer	92.699	Rhenen	23.383
Dordrecht	106.474	Roerdalen	102.770
Dronten	84.954	Roermond	39.107
Duiven	90.933	Roosendaal	303.310
Echt-Susteren	47.190	Rotterdam	1.104.977
Ede	522.302	Schiedam	229.506
Eemsdelta	781.634	's-Gravenhage	50.325
Eindhoven	669.675	Sluis	655.133
Emmen	34.486	Someren	54.810
Enschede	313.293	Steenbergen	163.275
Goirle	36.969	Terneuzen	6.154
Gouda	1.028.454	Tilburg	61.613
Haarlemmermeer	575.633	Utrecht	645.565
Harderwijk	27.726	Vaals	6.688
Heerenveen	6.215	Veere	43.283
Heumen	110.060	Venlo	279.353
Heusden	102.376	Venray	360.527
Hillegom	55.026	Vlissingen	162.661
Hoeksche Waard	9.106	Voorne aan Zee	17.239
Hollands Kroon	1.064.742	Voorst	76.168
Horst aan de Maas	177.818	Vught	67.425
Land van Cuijk	46.113	Waalwijk	465.070
Landgraaf	57.914	Waddinxveen	43.099
Lansingerland	17.711	Wassenaar	59.883

Suppletie-uitkering Bommenregeling			
Gemeente	**Toegekend bedrag 2023**	**Gemeente**	**Toegekend bedrag 2023**
Westervoort	11.646	Zuidplas	21.566
Woensdrecht	331.654	Zundert	13.462
Zaltbommel	69.109	Zutphen	165.073
Zeewolde	449.280	Zwolle	498.779
Zevenaar	31.420	**Totaal**	**26.141.464**

Bijlage 2.5.1 Aanvullende informatie uitkeringsfactor

Het begrip uitkeringsfactor

Op diverse plaatsen in deze circulaire wordt de term uitkeringsfactor genoemd, de voor alle gemeenten gelijke vermenigvuldigingsfactor. De berekening van de uitkeringsfactor is gebaseerd op twee grootheden. De eerste is globaal genomen de som van de algemene uitkering en de ozb-maatstaf, een bedrag van ongeveer € 38,7 miljard.[21] De tweede is de zogenaamde uitkeringsbasis, ongeveer € 29,6 miljard.[22] Dat bedrag wordt verkregen door van alle maatstaven de aantallen te vermenigvuldigen met het bijbehorende bedrag per eenheid (de uitkomst hiervan heet de - landelijke – uitkeringsbasis; er is ook een uitkeringsbasis voor elke gemeente: het product van de gemeentelijke aantallen en de bedragen per eenheid). Beide grootheden worden op elkaar gedeeld om uit te komen op de uitkeringsfactor, die nu ongeveer 1,300 à 1,490 bedraagt.[23] Afronding op drie decimalen is gebruikelijk. Bij definitieve vaststelling van de uitkeringsfactor wordt afgerond op vier decimalen.

De uitkeringsfactor speelt bij de verdeling van bedragen steeds een rol en is daardoor aan veranderingen onderhevig. Die ontstaan – meer bijzondere oorzaken als veranderingen in het verdeelstelsel buiten beschouwing latend - door twee oorzaken:

1. Mutaties in de algemene uitkering

Sommige mutaties in de algemene uitkering worden over de gemeenten verdeeld naar rato van de gemeentelijke uitkeringsbasis. Dit gebeurt door de uitkeringsfactor te verhogen (bij een toevoeging) of te verlagen (bij een uitname). Deze verdeelwijze illustreert ook het praktische nut van de uitkeringsfactor. Het alternatief om hetzelfde effect voor de verdeling te bereiken zou zijn om alle bedragen per eenheid met een gelijk percentage te verhogen of te verlagen.

2. Veranderingen in het aantal eenheden van de maatstaven

Door de groei van bijvoorbeeld het aantal inwoners neemt de uitkeringsbasis toe. Door een verlaging van de uitkeringsfactor wordt ervoor gezorgd dat niet meer algemene uitkering wordt uitgekeerd dan beschikbaar is. Opnieuw geldt dat zonder uitkeringsfactor alle bedragen per eenheid zouden moeten worden verlaagd om hetzelfde effect te bereiken. Verlaging van het bedrag per inwoner zou even eenvoudig zijn als verlaging van de uitkeringsfactor, maar die verdeelwijze doet geen recht aan de beoogde dynamiek van de verdeling.

Berekening uitkeringsfactoren in constante prijzen

Om gemeenten die hun begroting in constante prijzen willen opstellen te faciliteren, is in de gemeentefondsrubriek op internet zoals gebruikelijk een rekenmodel in constante prijzen

[21] Voor uitkeringsjaar 2023 stand meicirculaire 2023.
[22] Voor uitkeringsjaar 2023 stand meicirculaire 2023.
[23] Uitkeringsfactor 2023-2028 stand meicirculaire 2023.

gepubliceerd. In dit rekenmodel is een hulpmiddel opgenomen waarin gemeenten hun eigen prijsindexen kunnen invullen en/of loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt.

Op basis van de CEP of de MEV worden in het rekenmodel en in hoofdstuk 4 van de circulaires, als service, de ramingsgegevens van een aantal indicatoren van het CPB gepresenteerd. Na het invullen van de indexatiecijfers berekent het model automatisch de uitkering in het gemeentefonds in constante prijzen.

Bijlage 2.5.2 Volumina maatstaven 2023-2028

Volumina maatstaven 2023-2028 (ramingen mei 2023)

maatstaven	2023	2024	2025
bedrijven	2.358.600	2.478.686	2.618.040
bijstandsontvangers	405.675	401.992	408.094
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	118.975	128.214	137.452
éénpersoonshuishoudens	3.206.468	3.254.301	3.291.369
extra groei jongeren	6.197	6.220	6.228
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.471.503	1.486.346	1.498.586
inwoners	17.817.233	17.998.922	18.130.127
inwoners 75+ met drempel	552.616	575.734	596.670
jongeren	3.319.916	3.332.329	3.336.887
laag opleidingsniveau met drempel	1.779.948	1.781.638	1.783.892
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	383.525	387.234	391.374
leerlingen voortgezet onderwijs	679.294	669.178	661.271
loonkostensubsidie	30.403	35.211	40.020
migratieachtergrond	2.577.831	2.654.107	2.725.648
landelijke centrumfunctie	17.590.550	17.769.927	17.899.463
lokale centrumfunctie	17.590.600	17.769.978	17.899.514
regionale centrumfunctie	17.590.610	17.769.988	17.899.524
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	14.770.813	14.770.813	14.770.813
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.156.634	1.156.634	1.156.634
omgevingsadressendichtheid	17.388.014	17.563.601	17.937.723
onderwijsachterstand	948.016	946.053	944.089
oppervlak bebouwing buitengebied	28.380	28.483	28.546
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied	30.028	30.137	30.205
oppervlak bebouwing woonkern	87.634	88.555	89.460
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern	95.435	96.410	97.396
oppervlak binnenwater	196.983	196.983	196.983
oppervlak buitenwater	308.557	308.557	308.557
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.579.762	3.579.762	3.579.762
oppervlak land	3.363.434	3.363.434	3.363.434
ozb niet-woningen eigenaren	307.256.656.283	316.533.010.794	328.669.442.925
ozb niet-woningen gebruikers	296.436.782.576	305.386.475.378	317.095.529.745
ozb woningen eigenaren	2.363.606.709.323	2.458.838.336.337	2.537.401.823.589
woonruimten	8.389.975	8.474.699	8.655.218
woonruimten bodemfactor woonkern	9.277.915	9.371.605	9.571.229

(voortzetting op de volgende bladzijde)

Volumina maatstaven 2023-2028 (ramingen mei 2023)

maatstaven	2026	2027	2028
bedrijven	2.743.492	2.885.288	3.035.154
bijstandsontvangers	416.907	423.517	430.912
doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	148.169	159.413	171.418
éénpersoonshuishoudens	3.327.862	3.363.591	3.398.734
extra groei jongeren	6.242	6.246	6.256
huishoudens met een laag inkomen met drempel	1.510.280	1.521.385	1.531.923
inwoners	18.240.737	18.330.378	18.418.013
inwoners 75+ met drempel	616.172	634.378	653.721
jongeren	3.344.195	3.346.617	3.351.677
laag opleidingsniveau met drempel	1.781.398	1.781.883	1.781.966
leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs	395.508	399.585	403.789
leerlingen voortgezet onderwijs	651.830	642.925	634.406
loonkostensubsidie	42.605	45.189	47.836
migratieachtergrond	2.795.616	2.863.691	2.929.889
landelijke centrumfunctie	18.008.666	18.097.166	18.183.686
lokale centrumfunctie	18.008.717	18.097.218	18.183.738
regionale centrumfunctie	18.008.727	18.097.228	18.183.748
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor			
	14.770.813	14.770.813	14.770.813
oeverlengte*bodemfactor gemeente	1.156.634	1.156.634	1.156.634
omgevingsadressendichtheid	18.064.596	18.192.395	18.321.126
onderwijsachterstand	942.126	940.163	940.164
oppervlak bebouwing buitengebied	28.603	28.678	28.743
oppervlak bebouwing buitengebied bodemfactor buitengebied			
	30.265	30.344	30.413
oppervlak bebouwing woonkern *	90.375	91.284	92.226
oppervlak bebouwing woonkern bodemfactor woonkern			
	98.375	99.391	100.401
oppervlak binnenwater	196.983	196.983	196.983
oppervlak buitenwater	308.557	308.557	308.557
oppervlak land * bodemfactor gemeente	3.579.762	3.579.762	3.579.762
oppervlak land	3.363.434	3.363.434	3.363.434
ozb niet-woningen eigenaren	332.853.850.203	337.092.469.947	341.386.009.803
ozb niet-woningen gebruikers	321.132.585.429	325.221.944.516	329.364.289.733
ozb woningen eigenaren	2.564.322.292.589	2.591.534.403.580	2.619.041.337.240
woonruimten	8.716.436	8.778.101	8.840.216
woonruimten bodemfactor woonkern	9.638.926	9.707.117	9.775.806

Gewijzigde volumina 2023 ten opzichte van stand septembercirculaire 2022

bedrijven	omgevingsadressendichtheid *
bijstandontvangers	oppervlak bebouw ing w oonkern bodemfactor w oonkern
extra groei jongeren	oppervlak bebouw ing buitengebied bodemfactor buitengebied
extra groei leerlingen voortgezet onderw ijs	oppervlak bebouw ing w oonkern
huishoudens met een laag inkomen met drempel	oppervlak bebouw ing buitengebied
inw oners	oppervlak binnenw ater
inw oners 75+ met drempel	oppervlak buitenw ater
jongeren	oppervlak land
kernen	oppervlak land * bodemfactor gemeente
grote w oonkernen	inw oners w addengemeenten (<2500 inw oners)
laag opleidingsniveau met drempel	inw oners w addengemeenten (>7500 inw oners)
leerlingen (voortgezet) speciaal onderw ijs	inw oners w addengemeenten (2500 tot 7500 inw oners)
leerlingen voortgezet onderw ijs	w oonruimten *
loonkostensubsidie	w oonruimten bodemfactor w oonkern
landelijke centrumfunctie	
lokale centrumfunctie	ozb niet-w oningen eigenaren
regionale centrumfunctie	ozb niet-w oningen gebruikers
oeverlengte*bodemfactor gemeente	ozb w oningen eigenaren
oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	

Bijlage 3.2-1 Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap

Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Aa en Hunze	7.755	Boxtel	10.684
Aalsmeer	12.499	Breda	118.239
Aalten	8.933	Bronckhorst	12.117
Achtkarspelen	8.487	Brummen	7.278
Alblasserdam	6.358	Brunssum	14.441
Albrandswaard	6.361	Bunnik	6.673
Alkmaar	91.496	Bunschoten	8.201
Almelo	84.906	Buren	8.169
Almere	89.077	Capelle aan den IJssel	13.358
Alphen aan den Rijn	80.417	Castricum	10.780
Alphen-Chaam	6.991	Coevorden	10.748
Altena	13.963	Cranendonck	8.583
Ameland	6.351	Culemborg	8.997
Amersfoort	95.348	Dalfsen	9.761
Amstelveen	102.512	Dantumadiel	6.327
Amsterdam	468.686	De Bilt	15.205
Apeldoorn	96.081	De Fryske Marren	17.656
Arnhem	120.849	De Ronde Venen	14.568
Assen	78.666	De Wolden	8.074
Asten	7.405	Delft	102.607
Baarle-Nassau	6.896	Den Helder	15.778
Baarn	10.175	Deurne	9.474
Barendrecht	8.233	Deventer	87.676
Barneveld	19.853	Diemen	13.199
Beek	8.806	Dijk en Waard	14.091
Beekdaelen	14.505	Dinkelland	11.576
Beesel	6.339	Doesburg	6.345
Berg en Dal	10.111	Doetinchem	17.338
Bergeijk	8.328	Dongen	8.169
Bergen (L.)	6.358	Dordrecht	95.253
Bergen (NH.)	19.216	Drechterland	6.800
Bergen op Zoom	19.821	Drimmelen	8.328
Berkelland	12.276	Dronten	9.729
Bernheze	10.971	Druten	7.119
Best	9.570	Duiven	6.328
Beuningen	7.055	Echt-Susteren	13.072
Beverwijk	13.295	Edam-Volendam	9.061
Bladel	9.283	Ede	93.725
Blaricum	7.278	Eemnes	6.329
Bloemendaal	9.474	Eemsdelta	16.638
Bodegraven-Reeuwijk	12.435	Eersel	8.456
Boekel	6.362	Eijsden-Margraten	10.939
Borger-Odoorn	8.074	Eindhoven	303.260
Borne	7.532	Elburg	7.692
Borsele	7.341	Emmen	86.753

Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Enkhuizen	8.838	Hof van Twente	11.958
Enschede	109.484	Hollands Kroon	13.677
Epe	10.334	Hoogeveen	17.242
Ermelo	10.429	Hoorn	78.348
Etten-Leur	10.238	Horst aan de Maas	13.072
Geertruidenberg	7.596	Houten	7.946
Geldrop-Mierlo	10.398	Huizen	10.843
Gemert-Bakel	10.111	Hulst	9.761
Gennep	7.341	IJsselstein	8.074
Gilze en Rijen	7.501	Kaag en Braassem	10.143
Goeree-Overflakkee	12.626	Kampen	17.179
Goes	14.855	Kapelle	6.345
Goirle	7.246	Katwijk	11.703
Gooise Meren	26.952	Kerkrade	22.909
Gorinchem	13.040	Koggenland	7.087
Gouda	80.194	Krimpen aan den IJssel	6.344
Groningen	178.282	Krimpenerwaard	13.581
Gulpen-Wittem	9.856	Laarbeek	7.246
Haaksbergen	8.169	Land van Cuijk	21.349
Haarlem	121.263	Landgraaf	12.785
Haarlemmermeer	93.024	Landsmeer	6.338
Halderberge	9.124	Lansingerland	11.703
Hardenberg	15.237	Laren	9.920
Harderwijk	14.027	Leeuwarden	107.796
Hardinxveld-Giessendam	6.362	Leiden	113.527
Harlingen	9.029	Leiderdorp	7.310
Hattem	6.340	Leidschendam-Voorburg	28.894
Heemskerk	6.991	Lelystad	77.552
Heemstede	10.971	Leudal	13.454
Heerde	6.363	Leusden	7.119
Heerenveen	15.300	Lingewaard	11.862
Heerlen	101.302	Lisse	7.564
Heeze-Leende	6.482	Lochem	11.894
Heiloo	7.182	Loon op Zand	8.137
Hellendoorn	8.901	Lopik	6.355
Helmond	79.526	Losser	9.061
Hendrik-Ido-Ambacht	6.352	Maasdriel	9.443
Hengelo	83.537	Maasgouw	9.761
Het Hogeland	16.510	Maashorst	17.020
Heumen	6.351	Maassluis	7.660
Heusden	12.021	Maastricht	125.338
Hillegom	8.360	Medemblik	11.926
Hilvarenbeek	7.692	Meerssen	8.456
Hilversum	98.150	Meierijstad	22.018
Hoeksche Waard	16.064	Meppel	13.231

Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Middelburg	17.624	Pijnacker-Nootdorp	10.207
Midden-Delfland	6.357	Purmerend	17.847
Midden-Drenthe	10.334	Putten	10.684
Midden-Groningen	17.497	Raalte	9.602
Moerdijk	10.780	Reimerswaal	9.379
Molenlanden	10.207	Renkum	10.493
Montferland	10.907	Renswoude	6.325
Montfoort	6.418	Reusel-De Mierden	6.359
Mook en Middelaar	6.333	Rheden	18.325
Neder-Betuwe	7.660	Rhenen	7.341
Nederweert	9.092	Ridderkerk	9.952
Nieuwegein	12.212	Rijssen-Holten	10.334
Nieuwkoop	7.723	Rijswijk	21.190
Nijkerk	11.671	Roerdalen	8.615
Nijmegen	125.752	Roermond	25.010
Nissewaard	12.403	Roosendaal	81.054
Noardeast-Fryslân	14.091	Rotterdam	425.957
Noord-Beveland	7.723	Rozendaal	6.282
Noordenveld	11.703	Rucphen	6.832
Noordoostpolder	14.664	Schagen	15.109
Noordwijk	22.941	Scherpenzeel	6.386
Nuenen, Gerwen en Nede	6.896	Schiedam	96.877
Nunspeet	9.952	Schiermonnikoog	6.313
Oegstgeest	9.474	Schouwen-Duiveland	17.465
Oirschot	7.787	's-Gravenhage	449.770
Oisterwijk	12.881	's-Hertogenbosch	106.969
Oldambt	17.656	Simpelveld	6.609
Oldebroek	6.928	Sint-Michielsgestel	9.061
Oldenzaal	9.411	Sittard-Geleen	96.208
Olst-Wijhe	6.354	Sliedrecht	6.959
Ommen	8.201	Sluis	18.229
Oost Gelre	11.735	Smallingerland	15.587
Oosterhout	12.785	Soest	13.040
Ooststellingwerf	8.137	Someren	7.946
Oostzaan	6.313	Son en Breugel	6.800
Opmeer	6.327	Stadskanaal	11.798
Opsterland	8.647	Staphorst	6.363
Oss	85.861	Stede Broec	6.386
Oude IJsselstreek	12.594	Steenbergen	9.984
Ouder-Amstel	6.641	Steenwijkerland	14.377
Oudewater	6.344	Stein	7.692
Overbetuwe	12.276	Stichtse Vecht	18.166
Papendrecht	7.501	Súdwest-Fryslân	29.881
Peel en Maas	12.594	Terneuzen	22.145
Pekela	8.201	Terschelling	7.182

Decentralisatie-uitkering Wet Goed Verhuurderschap			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Texel	11.607	Waddinxveen	7.055
Teylingen	11.576	Wageningen	14.823
Tholen	8.487	Wassenaar	16.255
Tiel	11.639	Waterland	6.362
Tilburg	129.668	Weert	17.943
Tubbergen	8.551	West Betuwe	11.830
Twenterand	8.774	West Maas en Waal	8.233
Tynaarlo	10.143	Westerkwartier	13.613
Tytsjerksteradiel	8.519	Westerveld	7.660
Uitgeest	6.350	Westervoort	6.338
Uithoorn	9.411	Westerwolde	10.334
Urk	6.344	Westland	26.316
Utrecht	357.477	Weststellingwerf	8.265
Utrechtse Heuvelrug	17.720	Wierden	8.456
Vaals	10.016	Wijchen	8.870
Valkenburg aan de Geul	12.913	Wijdemeren	12.117
Valkenswaard	11.003	Wijk bij Duurstede	6.991
Veendam	12.149	Winterswijk	13.136
Veenendaal	13.581	Woensdrecht	8.010
Veere	14.091	Woerden	13.900
Veldhoven	12.467	Wormerland	6.339
Velsen	14.982	Woudenberg	6.357
Venlo	92.833	Zaanstad	92.165
Venray	12.690	Zaltbommel	10.748
Vijfheerenlanden	12.021	Zandvoort	15.141
Vlaardingen	20.331	Zeewolde	7.564
Vlieland	6.313	Zeist	19.726
Vlissingen	21.222	Zevenaar	12.021
Voerendaal	6.354	Zoetermeer	73.159
Voorne aan Zee	23.775	Zoeterwoude	6.331
Voorschoten	8.360	Zuidplas	9.506
Voorst	8.201	Zundert	11.639
Vught	10.525	Zutphen	15.428
Waadhoeke	14.727	Zwartewaterland	8.010
Waalre	6.991	Zwijndrecht	10.812
Waalwijk	14.473	Zwolle	95.380
		Totaal	**9.188.999**

Bijlage 3.2-2 Decentralisatie-uitkering Einde lening Inburgeringsplicht (ELIP)

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplichtig			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Aalsmeer	1.516	Bunnik	505
Aalten	1.516	Bunschoten	1.516
Achtkarspelen	3.032	Buren	3.032
Alblasserdam	3.032	Capelle aan den IJssel	7.075
Albrandswaard	1.516	Castricum	1.011
Alkmaar	6.064	Coevorden	4.043
Almelo	7.075	Cranendonck	1.516
Almere	14.150	Culemborg	1.011
Alphen aan den Rijn	7.075	Dalfsen	4.043
Alphen-Chaam	1.011	Dantumadiel	1.011
Altena	3.538	De Bilt	4.548
Amersfoort	10.613	De Fryske Marren	3.538
Amstelveen	9.097	De Ronde Venen	5.559
Amsterdam	150.599	De Wolden	1.011
Apeldoorn	24.763	Delft	12.129
Arnhem	11.623	Den Helder	3.538
Assen	4.548	Deurne	3.538
Asten	1.011	Deventer	13.645
Baarle-Nassau	505	Diemen	4.548
Baarn	3.032	Dijk en Waard	4.548
Barendrecht	4.043	Doesburg	1.011
Barneveld	11.118	Doetinchem	5.054
Beek	1.011	Dongen	2.021
Beekdaelen	2.021	Dordrecht	19.204
Beesel	2.527	Drechterland	505
Berg en Dal	3.538	Drimmelen	4.043
Bergeijk	2.527	Dronten	2.021
Bergen (NH.)	4.043	Druten	1.516
Bergen op Zoom	11.623	Duiven	1.516
Berkelland	5.054	Echt-Susteren	5.054
Bernheze	2.021	Edam-Volendam	2.527
Best	2.021	Ede	13.139
Beuningen	1.011	Eemsdelta	1.516
Beverwijk	4.548	Eijsden-Margraten	3.032
Bladel	1.011	Eindhoven	24.258
Bloemendaal	3.032	Elburg	5.054
Bodegraven-Reeuwijk	2.527	Emmen	8.086
Boekel	1.011	Enkhuizen	505
Borne	3.032	Enschede	24.763
Borsele	1.516	Epe	1.516
Boxtel	1.011	Ermelo	1.516
Breda	19.709	Etten-Leur	2.527
Bronckhorst	3.032	Geertruidenberg	5.054
Brummen	505	Geldrop-Mierlo	4.043
Brunssum	3.032	Gemert-Bakel	3.538

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplichtig			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Gennep	505	Kaag en Braassem	3.032
Gilze en Rijen	1.516	Kampen	6.570
Goeree-Overflakkee	6.064	Kapelle	505
Goes	2.021	Katwijk	3.538
Goirle	2.021	Kerkrade	5.054
Gooise Meren	10.107	Koggenland	3.538
Gorinchem	2.021	Krimpen aan den IJssel	3.032
Gouda	9.097	Krimpenerwaard	4.548
Groningen	24.258	Laarbeek	1.011
Gulpen-Wittem	505	Land van Cuijk	7.580
Haaksbergen	2.527	Landgraaf	4.043
Haarlem	20.720	Landsmeer	2.021
Haarlemmermeer	15.666	Lansingerland	4.548
Halderberge	4.548	Laren	1.011
Hardenberg	4.043	Leeuwarden	8.591
Harderwijk	5.559	Leiden	12.634
Hardinxveld-Giessendam	2.021	Leiderdorp	2.527
Harlingen	505	Leidschendam-Voorburg	8.086
Heemskerk	5.054	Lelystad	4.043
Heemstede	2.021	Leudal	1.516
Heerde	1.516	Leusden	505
Heerenveen	3.538	Lingewaard	1.516
Heerlen	9.602	Lisse	1.516
Heeze-Leende	1.011	Lochem	1.011
Heiloo	505	Loon op Zand	1.011
Hellendoorn	5.054	Lopik	505
Helmond	9.097	Losser	505
Hendrik-Ido-Ambacht	2.021	Maasdriel	3.032
Hengelo	10.107	Maasgouw	3.538
Het Hogeland	8.086	Maashorst	3.032
Heumen	2.021	Maassluis	2.527
Heusden	2.527	Maastricht	17.688
Hillegom	2.021	Medemblik	1.516
Hilvarenbeek	505	Meerssen	3.538
Hilversum	8.591	Meierijstad	6.064
Hoeksche Waard	7.580	Meppel	4.043
Hof van Twente	2.021	Middelburg	3.538
Hollands Kroon	5.559	Midden-Delfland	505
Hoogeveen	5.559	Midden-Groningen	3.032
Hoorn	5.559	Moerdijk	5.559
Horst aan de Maas	3.032	Molenlanden	3.032
Houten	1.011	Montferland	2.021
Huizen	2.527	Mook en Middelaar	505
Hulst	2.527	Neder-Betuwe	2.527
IJsselstein	5.054	Nieuwegein	7.580

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplichtig			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Nieuwkoop	1.011	Rotterdam	75.299
Nijkerk	3.538	Rucphen	1.011
Nijmegen	25.268	Schagen	5.054
Nissewaard	12.634	Schiedam	10.613
Noardeast-Fryslân	2.527	Schouwen-Duiveland	1.516
Noord-Beveland	505	's-Gravenhage	70.751
Noordenveld	2.021	's-Hertogenbosch	16.677
Noordoostpolder	6.570	Simpelveld	2.527
Noordwijk	3.538	Sittard-Geleen	10.613
Nuenen, Gerwen en Nede	1.011	Sliedrecht	3.538
Nunspeet	2.021	Sluis	1.516
Oegstgeest	505	Smallingerland	4.043
Oisterwijk	3.538	Soest	2.021
Oldambt	2.021	Someren	4.548
Oldebroek	2.527	Son en Breugel	2.021
Oldenzaal	1.516	Stadskanaal	4.043
Olst-Wijhe	2.527	Staphorst	1.516
Ommen	1.011	Stede Broec	1.011
Oost Gelre	1.011	Steenbergen	1.011
Oosterhout	2.527	Steenwijkerland	4.548
Ooststellingwerf	2.527	Stein	505
Oostzaan	1.516	Stichtse Vecht	6.570
Opmeer	505	Súdwest-Fryslân	2.527
Opsterland	2.527	Terneuzen	2.527
Oss	5.054	Texel	3.538
Oude IJsselstreek	3.032	Teylingen	1.516
Ouder-Amstel	505	Tholen	1.011
Overbetuwe	3.538	Tiel	2.021
Papendrecht	3.538	Tilburg	23.247
Peel en Maas	2.527	Tubbergen	505
Pekela	505	Twenterand	1.516
Pijnacker-Nootdorp	4.548	Tynaarlo	1.011
Purmerend	4.043	Tytsjerksteradiel	1.516
Putten	1.516	Uitgeest	1.516
Raalte	3.538	Uithoorn	1.516
Reimerswaal	1.011	Urk	505
Renkum	2.527	Utrecht	32.343
Reusel-De Mierden	1.011	Utrechtse Heuvelrug	4.043
Rheden	2.021	Vaals	1.011
Rhenen	2.021	Valkenburg aan de Geul	2.021
Ridderkerk	8.591	Valkenswaard	1.516
Rijssen-Holten	2.021	Veendam	2.021
Rijswijk	8.086	Veenendaal	10.107
Roermond	9.097	Veere	1.516
Roosendaal	11.623	Veldhoven	6.570

Decentralisatie-uitkering Einde lening inburgeringsplichtig			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Velsen	6.570	Weststellingwerf	1.516
Venlo	6.064	Wierden	1.516
Venray	1.516	Wijchen	3.538
Vijfheerenlanden	2.527	Wijdemeren	2.021
Vlaardingen	10.107	Wijk bij Duurstede	2.021
Vlissingen	3.538	Winterswijk	1.516
Voerendaal	505	Woensdrecht	1.011
Voorschoten	3.032	Woerden	4.043
Voorst	1.516	Wormerland	505
Vught	2.021	Woudenberg	1.011
Waalre	3.538	Zaanstad	14.656
Waalwijk	4.548	Zaltbommel	2.021
Waddinxveen	4.548	Zandvoort	1.011
Wassenaar	3.538	Zeewolde	2.527
Waterland	1.011	Zeist	2.021
Weert	8.591	Zevenaar	3.538
West Maas en Waal	1.011	Zoetermeer	10.107
West Betuwe	3.032	Zuidplas	4.043
Westerkwartier	2.021	Zundert	3.032
Westerveld	1.011	Zutphen	4.548
Westervoort	1.516	Zwartewaterland	2.021
Westerwolde	3.032	Zwijndrecht	7.580
Westland	5.559	Zwolle	9.602
		Totaal	**1.648.492**

Bijlage 3.2-4 Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden Oekraïne

Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden uit Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Aa en Hunze	30.884	Boxtel	27.527
Aalsmeer	64.117	Breda	101.043
Aalten	14.770	Bronckhorst	25.345
Achtkarspelen	22.659	Brummen	14.435
Alblasserdam	38.604	Brunssum	16.281
Albrandswaard	18.295	Bunnik	13.931
Alkmaar	103.057	Bunschoten	16.113
Almelo	79.391	Buren	44.983
Almere	227.598	Capelle aan den IJssel	37.765
Alphen aan den Rijn	90.133	Castricum	12.253
Alphen-Chaam	4.028	Coevorden	37.597
Altena	36.255	Cranendonck	7.553
Ameland	1.343	Culemborg	6.210
Amersfoort	108.932	Dalfsen	38.269
Amstelveen	117.324	Dantumadiel	20.645
Amsterdam	874.642	De Bilt	30.548
Apeldoorn	158.614	De Fryske Marren	46.157
Arnhem	130.416	De Ronde Venen	31.387
Assen	83.587	De Wolden	13.931
Asten	13.931	Delft	60.256
Baarle-Nassau	4.532	Den Helder	31.219
Baarn	17.120	Deurne	14.435
Barendrecht	19.134	Deventer	94.497
Barneveld	65.963	Diemen	33.905
Beek	43.808	Dijk en Waard	74.020
Beekdaelen	17.120	Dinkelland	21.149
Beesel	12.924	Doesburg	5.035
Berg en Dal	40.786	Doetinchem	40.115
Bergeijk	18.295	Dongen	13.595
Bergen (L.)	2.182	Dordrecht	205.778
Bergen (NH.)	50.186	Drechterland	33.066
Bergen op Zoom	33.737	Drimmelen	7.889
Berkelland	28.534	Dronten	48.339
Bernheze	25.680	Druten	24.673
Best	13.595	Duiven	6.546
Beuningen	40.451	Echt-Susteren	20.141
Beverwijk	31.555	Edam-Volendam	41.626
Bladel	14.099	Ede	94.161
Blaricum	6.210	Eemnes	6.042
Bloemendaal	34.744	Eemsdelta	31.387
Bodegraven-Reeuwijk	31.555	Eersel	17.288
Boekel	7.721	Eijsden-Margraten	17.456
Borger-Odoorn	22.659	Eindhoven	193.526
Borne	54.718	Elburg	29.205
Borsele	19.806	Emmen	81.573

Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden uit Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Enkhuizen	25.345	Hof van Twente	29.205
Enschede	104.735	Hollands Kroon	61.767
Epe	25.009	Hoogeveen	64.956
Ermelo	20.309	Hoorn	49.179
Etten-Leur	26.352	Horst aan de Maas	41.793
Geertruidenberg	28.030	Houten	25.009
Geldrop-Mierlo	27.694	Huizen	54.718
Gemert-Bakel	22.491	Hulst	22.491
Gennep	68.145	IJsselstein	14.435
Gilze en Rijen	3.525	Kaag en Braassem	28.030
Goeree-Overflakkee	51.361	Kampen	44.815
Goes	31.891	Kapelle	16.785
Goirle	7.553	Katwijk	40.786
Gooise Meren	94.833	Kerkrade	30.884
Gorinchem	38.269	Koggenland	46.493
Gouda	63.278	Krimpen aan den IJssel	12.085
Groningen	179.427	Krimpenerwaard	53.039
Gulpen-Wittem	11.749	Laarbeek	12.756
Haaksbergen	25.680	Land van Cuijk	72.509
Haarlem	155.257	Landgraaf	21.820
Haarlemmermeer	191.679	Landsmeer	7.553
Halderberge	26.016	Lansingerland	11.749
Hardenberg	30.380	Laren	19.134
Harderwijk	18.631	Leeuwarden	93.993
Hardinxveld-Giessendam	24.170	Leiden	119.506
Harlingen	18.295	Leiderdorp	17.120
Hattem	14.938	Leidschendam-Voorburg	53.039
Heemskerk	28.366	Lelystad	76.873
Heemstede	17.288	Leudal	30.884
Heerde	22.995	Leusden	53.375
Heerenveen	43.304	Lingewaard	21.652
Heerlen	24.002	Lisse	36.926
Heeze-Leende	6.042	Lochem	40.115
Heiloo	8.224	Loon op Zand	6.210
Hellendoorn	37.765	Lopik	14.267
Helmond	69.488	Losser	12.756
Hendrik-Ido-Ambacht	35.080	Maasdriel	41.290
Hengelo	84.930	Maasgouw	14.770
Het Hogeland	32.226	Maashorst	55.053
Heumen	20.477	Maassluis	19.974
Heusden	34.912	Maastricht	72.173
Hillegom	7.217	Medemblik	66.635
Hilvarenbeek	12.253	Meerssen	13.763
Hilversum	131.591	Meierijstad	80.734
Hoeksche Waard	59.921	Meppel	62.606

Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden uit Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Middelburg	33.401	Pijnacker-Nootdorp	34.073
Midden-Delfland	3.189	Purmerend	81.573
Midden-Drenthe	33.401	Putten	17.624
Midden-Groningen	66.970	Raalte	34.744
Moerdijk	34.408	Reimerswaal	31.387
Molenlanden	40.283	Renkum	20.477
Montferland	43.640	Renswoude	30.380
Montfoort	15.777	Reusel-De Mierden	14.099
Mook en Middelaar	2.686	Rheden	17.456
Neder-Betuwe	44.479	Rhenen	13.763
Nederweert	10.910	Ridderkerk	25.848
Nieuwegein	34.408	Rijssen-Holten	30.212
Nieuwkoop	16.449	Rijswijk	51.193
Nijkerk	25.680	Roerdalen	2.686
Nijmegen	144.011	Roermond	58.242
Nissewaard	46.493	Roosendaal	52.200
Noardeast-Fryslân	18.127	Rotterdam	394.436
Noord-Beveland	12.085	Rozendaal	0
Noordenveld	34.073	Rucphen	7.217
Noordoostpolder	61.935	Schagen	48.172
Noordwijk	66.802	Scherpenzeel	9.231
Nuenen, Gerwen en Nede	10.910	Schiedam	76.370
Nunspeet	38.101	Schiermonnikoog	1.343
Oegstgeest	24.673	Schouwen-Duiveland	52.032
Oirschot	8.392	's-Gravenhage	562.785
Oisterwijk	31.723	's-Hertogenbosch	135.619
Oldambt	36.758	Simpelveld	6.882
Oldebroek	42.633	Sint-Michielsgestel	20.477
Oldenzaal	19.302	Sittard-Geleen	46.997
Olst-Wijhe	10.071	Sliedrecht	31.891
Ommen	39.108	Sluis	21.988
Oost Gelre	12.756	Smallingerland	28.869
Oosterhout	46.493	Soest	23.666
Ooststellingwerf	24.338	Someren	17.624
Oostzaan	5.875	Son en Breugel	17.120
Opmeer	8.728	Stadskanaal	41.961
Opsterland	28.198	Staphorst	22.995
Oss	51.529	Stede Broec	14.099
Oude IJsselstreek	19.134	Steenbergen	25.848
Ouder-Amstel	10.742	Steenwijkerland	48.843
Oudewater	9.399	Stein	6.210
Overbetuwe	30.884	Stichtse Vecht	51.361
Papendrecht	11.581	Súdwest-Fryslân	87.112
Peel en Maas	69.320	Terneuzen	47.165
Pekela	42.129	Terschelling	7.553

Decentralisatie-uitkering Taal voor ontheemden uit Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Texel	29.541	Waddinxveen	24.841
Teylingen	34.912	Wageningen	30.716
Tholen	40.954	Wassenaar	29.037
Tiel	26.520	Waterland	34.408
Tilburg	140.319	Weert	48.507
Tubbergen	8.224	West Betuwe	60.928
Twenterand	9.735	West Maas en Waal	29.709
Tynaarlo	32.058	Westerkwartier	60.424
Tytsjerksteradiel	29.205	Westerveld	12.756
Uitgeest	3.525	Westervoort	11.749
Uithoorn	21.820	Westerwolde	32.730
Urk	25.512	Westland	227.430
Utrecht	238.676	Weststellingwerf	14.099
Utrechtse Heuvelrug	38.604	Wierden	23.834
Vaals	22.659	Wijchen	31.723
Valkenburg aan de Geul	23.834	Wijdemeren	18.631
Valkenswaard	20.309	Wijk bij Duurstede	9.567
Veendam	17.456	Winterswijk	31.891
Veenendaal	33.569	Woensdrecht	20.141
Veere	33.233	Woerden	36.590
Veldhoven	12.924	Wormerland	18.631
Velsen	42.968	Woudenberg	24.673
Venlo	90.804	Zaanstad	96.511
Venray	33.905	Zaltbommel	10.742
Vijfheerenlanden	34.240	Zandvoort	32.898
Vlaardingen	54.382	Zeewolde	15.274
Vlieland	1.007	Zeist	45.990
Vlissingen	42.129	Zevenaar	36.087
Voerendaal	9.735	Zoetermeer	62.438
Voorne aan Zee	52.368	Zoeterwoude	7.721
Voorschoten	16.281	Zuidplas	37.094
Voorst	11.917	Zundert	18.967
Vught	16.952	Zutphen	18.967
Waadhoeke	28.198	Zwartewaterland	27.191
Waalre	6.042	Zwijndrecht	38.437
Waalwijk	51.864	Zwolle	127.059
		Totaal	**14.999.996**

Bijlage 3.2-5 Decentralisatie-uitkering Begeleiding jongeren naar werk

Decentralisatie-uitkering Begeleiding jongeren naar werk	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Alkmaar	248.867
Almere	242.916
Amersfoort	160.210
Amsterdam	520.643
Apeldoorn	246.909
Arnhem	207.681
Breda	271.017
Doetinchem	154.617
Dordrecht	163.170
Ede	156.948
Eindhoven	214.993
Emmen	156.567
Enschede	287.009
Goes	176.678
Gorinchem	114.601
Gouda	131.318
Groningen	299.392
Haarlem	177.102
Heerlen	233.677
Helmond	148.405
Hilversum	137.154
Leeuwarden	257.758
Leiden	200.977
Nijmegen	166.089
Roermond	137.365
Rotterdam	677.546
's-Gravenhage	397.160
's-Hertogenbosch	240.328
Tiel	142.181
Tilburg	215.656
Utrecht	293.876
Venlo	160.931
Zaanstad	179.641
Zoetermeer	168.039
Zwolle	207.581
Totaal	**7.895.002**

Bijlage 3.2-7 Decentralisatie-uitkering Jeugdcontributie bibliotheken

Decentralisatie-uitkering Jeugdcontributie bibliotheek	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Berkelland	22.000
Blaricum	14.022
Delft	115.000
Haarlemmermeer	40.000
Huizen	22.572
Laren	13.642
Nijkerk	15.000
Oost Gelre	15.000
Veenendaal	6.186
Veldhoven	17.268
Wageningen	4.400
Westland	15.064
Winterswijk	12.000
Totaal	**312.154**

Bijlage 3.2-8 Leerlingenvervoer Oekraïne

Decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Aa en Hunze	63.690	Bronckhorst	47.254
Aalsmeer	47.254	Brummen	29.791
Aalten	26.709	Brunssum	27.736
Achtkarspelen	31.845	Bunnik	21.573
Alblasserdam	43.145	Bunschoten	27.736
Albrandswaard	31.845	Buren	71.909
Alkmaar	153.063	Capelle aan den IJssel	56.500
Almelo	133.545	Castricum	26.709
Almere	215.726	Coevorden	54.445
Alphen aan den Rijn	138.681	Cranendonck	14.382
Altena	77.045	Culemborg	8.218
Amersfoort	143.817	Dalfsen	83.209
Amstelveen	160.253	Dantumadiel	29.791
Amsterdam	839.276	De Bilt	58.554
Apeldoorn	156.144	De Fryske Marren	71.909
Arnhem	200.317	De Ronde Venen	63.690
Assen	99.645	De Wolden	23.627
Asten	13.354	Delft	94.508
Baarle-Nassau	6.164	Den Helder	53.418
Baarn	25.682	Deurne	21.573
Barendrecht	26.709	Deventer	146.899
Barneveld	118.136	Diemen	59.581
Beek	101.699	Dijk en Waard	104.781
Beekdaelen	39.036	Dinkelland	27.736
Beesel	16.436	Doesburg	9.245
Berg en Dal	98.618	Doetinchem	64.718
Bergeijk	19.518	Dongen	16.436
Bergen (L.)	3.082	Dordrecht	200.317
Bergen (NH.)	76.018	Drechterland	46.227
Bergen op Zoom	58.554	Drimmelen	3.082
Berkelland	47.254	Dronten	60.609
Bernheze	40.063	Druten	12.327
Best	21.573	Duiven	24.654
Beuningen	60.609	Echt-Susteren	21.573
Beverwijk	40.063	Edam-Volendam	91.427
Bladel	19.518	Ede	124.299
Blaricum	13.354	Eemnes	17.464
Bloemendaal	64.718	Eemsdelta	55.472
Bodegraven-Reeuwijk	52.391	Eersel	31.845
Boekel	14.382	Eijsden-Margraten	28.763
Borger-Odoorn	28.763	Eindhoven	240.380
Borne	87.318	Elburg	65.745
Borsele	41.091	Emmen	95.536
Boxtel	35.954	Enkhuizen	34.927
Breda	140.735	Enschede	149.981

Decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Epe	44.172	Hoogeveen	110.945
Ermelo	38.009	Hoorn	69.854
Etten-Leur	48.281	Horst aan de Maas	11.300
Geertruidenberg	30.818	Houten	46.227
Geldrop-Mierlo	49.309	Huizen	105.808
Gemert-Bakel	26.709	Hulst	45.200
Gennep	80.127	IJsselstein	20.545
Gilze en Rijen	5.136	Kaag en Braassem	29.791
Goeree-Overflakkee	100.672	Kampen	94.508
Goes	40.063	Kapelle	23.627
Goirle	12.327	Katwijk	59.581
Gooise Meren	165.390	Kerkrade	52.391
Gorinchem	65.745	Koggenland	56.500
Gouda	87.318	Krimpen aan den IJssel	27.736
Groningen	256.816	Krimpenerwaard	90.399
Gulpen-Wittem	33.900	Laarbeek	12.327
Haaksbergen	45.200	Land van Cuijk	126.354
Haarlem	186.962	Landgraaf	34.927
Haarlemmermeer	222.917	Landsmeer	10.273
Halderberge	44.172	Lansingerland	19.518
Hardenberg	49.309	Laren	40.063
Harderwijk	31.845	Leeuwarden	133.545
Hardinxveld-Giessendam	48.281	Leiden	152.035
Harlingen	43.145	Leiderdorp	41.091
Hattem	22.600	Leidschendam-Voorburg	90.399
Heemskerk	57.527	Lelystad	92.454
Heemstede	26.709	Leudal	26.709
Heerde	48.281	Leusden	73.963
Heerenveen	62.663	Lingewaard	32.873
Heerlen	25.682	Lisse	36.982
Heeze-Leende	5.136	Lochem	67.800
Heiloo	9.245	Loon op Zand	16.436
Hellendoorn	49.309	Lopik	31.845
Helmond	127.381	Losser	29.791
Hendrik-Ido-Ambacht	14.382	Maasdriel	86.290
Hengelo	97.590	Maasgouw	28.763
Het Hogeland	64.718	Maashorst	74.990
Heumen	38.009	Maassluis	31.845
Heusden	72.936	Maastricht	101.699
Hillegom	18.491	Medemblik	67.800
Hilvarenbeek	23.627	Meerssen	40.063
Hilversum	146.899	Meierijstad	118.136
Hoeksche Waard	110.945	Meppel	64.718
Hof van Twente	67.800	Middelburg	47.254
Hollands Kroon	79.099	Midden-Delfland	1.027

Decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Midden-Drenthe	65.745	Putten	32.873
Midden-Groningen	97.590	Raalte	59.581
Moerdijk	64.718	Reimerswaal	54.445
Molenlanden	100.672	Renkum	20.545
Montferland	78.072	Renswoude	35.954
Montfoort	32.873	Reusel-De Mierden	20.545
Mook en Middelaar	5.136	Rheden	11.300
Neder-Betuwe	81.154	Rhenen	27.736
Nederweert	14.382	Ridderkerk	42.118
Nieuwegein	53.418	Rijssen-Holten	59.581
Nieuwkoop	35.954	Rijswijk	53.418
Nijkerk	29.791	Roerdalen	20.545
Nijmegen	154.090	Roermond	90.399
Nissewaard	78.072	Roosendaal	60.609
Noardeast-Fryslân	20.545	Rotterdam	510.551
Noord-Beveland	31.845	Rucphen	4.109
Noordenveld	50.336	Schagen	44.172
Noordoostpolder	59.581	Scherpenzeel	15.409
Noordwijk	71.909	Schiedam	74.990
Nuenen, Gerwen en Nede	26.709	Schiermonnikoog	2.055
Nunspeet	89.372	Schouwen-Duiveland	95.536
Oegstgeest	36.982	's-Gravenhage	769.422
Oirschot	7.191	's-Hertogenbosch	193.126
Oisterwijk	49.309	Simpelveld	10.273
Oldambt	40.063	Sint-Michielsgestel	24.654
Oldebroek	67.800	Sittard-Geleen	70.881
Oldenzaal	38.009	Sliedrecht	66.772
Olst-Wijhe	13.354	Sluis	32.873
Ommen	66.772	Smallingerland	41.091
Oost Gelre	20.545	Soest	40.063
Oosterhout	66.772	Someren	24.654
Ooststellingwerf	43.145	Son en Breugel	43.145
Oostzaan	8.218	Stadskanaal	43.145
Opmeer	13.354	Staphorst	44.172
Opsterland	53.418	Stede Broec	8.218
Oss	88.345	Steenbergen	17.464
Oude IJsselstreek	26.709	Steenwijkerland	86.290
Ouder-Amstel	22.600	Stein	16.436
Oudewater	25.682	Stichtse Vecht	102.727
Overbetuwe	39.036	Súdwest-Fryslân	158.199
Papendrecht	11.300	Terneuzen	61.636
Peel en Maas	62.663	Terschelling	16.436
Pekela	62.663	Texel	39.036
Pijnacker-Nootdorp	57.527	Teylingen	57.527
Purmerend	120.190	Tholen	82.181

Decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Tiel	48.281	Wassenaar	38.009
Tilburg	176.690	Waterland	44.172
Tubbergen	17.464	Weert	86.290
Twenterand	16.436	West Betuwe	117.108
Tynaarlo	53.418	West Maas en Waal	42.118
Tytsjerksteradiel	49.309	Westerkwartier	91.427
Uitgeest	2.055	Westerveld	21.573
Uithoorn	27.736	Westervoort	14.382
Urk	41.091	Westerwolde	56.500
Utrecht	324.616	Westland	186.962
Utrechtse Heuvelrug	66.772	Weststellingwerf	14.382
Vaals	24.654	Wierden	33.900
Valkenburg aan de Geul	42.118	Wijchen	34.927
Valkenswaard	27.736	Wijdemeren	29.791
Veendam	31.845	Wijk bij Duurstede	16.436
Veenendaal	59.581	Winterswijk	53.418
Veere	64.718	Woensdrecht	21.573
Veldhoven	14.382	Woerden	66.772
Velsen	58.554	Wormerland	34.927
Venlo	137.654	Woudenberg	41.091
Venray	29.791	Zaanstad	89.372
Vijfheerenlanden	74.990	Zaltbommel	18.491
Vlaardingen	64.718	Zandvoort	50.336
Vlissingen	51.363	Zeewolde	24.654
Voerendaal	16.436	Zeist	62.663
Voorne aan Zee	93.481	Zevenaar	46.227
Voorschoten	30.818	Zoetermeer	83.209
Voorst	15.409	Zoeterwoude	11.300
Vught	39.036	Zuidplas	74.990
Waadhoeke	44.172	Zundert	20.545
Waalre	4.109	Zutphen	41.091
Waalwijk	92.454	Zwartewaterland	46.227
Waddinxveen	30.818	Zwijndrecht	44.172
Wageningen	33.900	Zwolle	168.472
		Totaal	**21.399.997**

Bijlage 3.2-9 Decentralisatie-uitkering Bodembescherming

Decentralisatie-uitkering Bodembescherming	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Alkmaar	311.944
Almelo	343.916
Amersfoort	294.662
Amsterdam	0
Arnhem	309.352
Breda	381.937
Deventer	327.498
Dordrecht	311.080
Eindhoven	329.226
Emmen	476.125
Enschede	400.083
Groningen	411.317
Haarlem	287.749
Heerlen	317.129
Helmond	288.613
Hengelo	361.198
Leeuwarden	340.460
Leiden	324.042
Maastricht	358.855
Nijmegen	314.536
Rotterdam	0
Schiedam	298.118
's-Gravenhage	0
's-Hertogenbosch	273.923
Tilburg	501.611
Utrecht	0
Venlo	357.742
Zaanstad	366.383
Zwolle	295.526
Totaal	**8.583.025**

Bijlage 3.2-10a Decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan Dakloosheid

Decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan Dakloosheid	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Alkmaar	503.414
Almelo	425.060
Almere	1.207.138
Amersfoort	620.578
Amsterdam	9.607.892
Apeldoorn	601.056
Arnhem	1.203.006
Assen	649.015
Bergen op Zoom	421.680
Breda	845.187
Delft	362.587
Den Helder	252.491
Deventer	545.884
Doetinchem	536.817
Dordrecht	759.139
Ede	491.732
Eindhoven	1.606.331
Emmen	453.717
Enschede	1.284.188
Gouda	305.911
Groningen	2.505.344
Haarlem	1.061.829
Heerlen	833.145
Helmond	426.063
Hilversum	317.741
Hoorn	320.750
Leeuwarden	2.031.090
Leiden	1.111.004
Maastricht	856.451
Nijmegen	1.456.295
Nissewaard	369.762
Oss	443.659
Purmerend	210.313
Rotterdam	6.143.417
's-Gravenhage	4.477.729
's-Hertogenbosch	718.077
Tilburg	1.231.001
Utrecht	3.606.924
Venlo	1.138.239
Vlaardingen	327.165
Vlissingen	939.779
Zaanstad	363.458
Zwolle	1.427.945
Totaal	55.000.003

Bijlage 3.2-10b Decentralisatie-uitkering Pilot EU burgers

Decentralisatie-uitkering Pilot EU burgers	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Amsterdam	2.530.000
Eindhoven	423.000
Rotterdam	1.618.000
's-Gravenhage	1.179.000
Utrecht	950.000
Venlo	300.000
Totaal	**7.000.000**

Bijlage 3.2-11 Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën

Decentralisatie-uitkering Regionale Energie Strategieën	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Alphen aan den Rijn	423.374
Amersfoort	276.667
Barendrecht	570.000
Bernheze	406.434
Breda	490.082
Brummen	297.737
Cranendonck	574.671
Culemborg	281.176
Doetinchem	303.978
Dordrecht	274.187
Goeree-Overflakkee	146.634
Goes	376.059
Gorinchem	159.769
Heerlen	454.883
Het Hogeland	397.208
Hoeksche Waard	153.189
Leeuwarden	493.820
Nijkerk	330.169
Nijmegen	510.387
Oldebroek	256.127
Tilburg	347.526
Utrecht	562.946
Venlo	428.487
Zuidplas	265.721
Totaal	**8.781.231**

Bijlage 3.2-12 Integratie-uitkering Voogdij 18+ Compensatieregeling

Integratie-uitkering Voogdij 18+ Compensatieregeling			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Amstelveen	3.721.698	Medemblik	719.739
Asten	633.621	Middelburg	1.366.384
Barneveld	1.021.095	Nijmegen	1.080.639
Berg en Dal	1.399.713	Noordoostpolder	2.178.657
Berkelland	1.500.329	Oost Gelre	231.548
Beuningen	629.396	Overbetuwe	1.445.958
Borger-Odoorn	978.660	Putten	661.366
Castricum	570.139	Renkum	1.048.741
Doetinchem	1.436.793	Rheden	732.833
Eemsdelta	742.416	Scherpenzeel	143.026
Eijsden-Margraten	1.679.955	Sittard-Geleen	1.236.272
Ermelo	401.150	Sliedrecht	717.811
Hattem	866.567	Stadskanaal	790.348
Heerlen	1.329.239	Stein	428.918
Het Hogeland	1.554.702	Tilburg	961.254
Hoogeveen	2.207.941	Twenterand	1.809.448
Kapelle	391.020	Utrechtse Heuvelrug	3.142.686
Krimpenerwaard	1.422.085	Valkenburg aan de Geul	876.780
Landgraaf	1.065.903	Veere	436.485
Leidschendam-Voorburg	4.700.590	Westerkwartier	430.712
Leeuwarden	1.177.815	Wijchen	867.147
Lelystad	762.516	Winterswijk	573.860
Leudal	1.985.496	de Wolden	767.511
Lingewaard	1.403.409	Zeist	1.031.853
Maastricht	1.564.225	Zwartewaterland	690.595
		Totaal	**59.517.044**

Bijlage 3.2-14 Decentralisatie-uitkering Inkomstenderving 2020 en 2021

Decentralisatie-uitkering Inkomstenderving 2020 en 2021	
Gemeente	**Bedrag 2023**
Achtkarspelen	0
Alblasserdam	0
Almere	4.606.000
Amsterdam	114.488.000
Bergen op Zoom	1.070.000
Berkelland	0
Beuningen	138.000
Beverwijk	408.000
Borsele	15.000
Brummen	15.000
Dantumadiel	0
Delft	28.000
Duiven	45.000
Echt-Susteren	20.000
Edam-Volendam	235.000
Elburg	0
Groningen	2.902.000
Haarlem	3.472.000
Heiloo	17.000
Lansingerland	0
Molenlanden	0
Nissewaard	0
Noardeast-Fryslân	0
Oost Gelre	0
Ouder-Amstel	266.000
Oudewater	25.000
Overbetuwe	0
Renswoude	23.000
Schouwen-Duiveland	72.000
Terneuzen	298.000
Tytsjerksteradiel	0
Velsen	579.000
Voerendaal	2.000
Voorne aan Zee (tbv Hellevoetsluis)	186.000
Voorschoten	0
Wassenaar	0
Weert	1.074.000
Westervoort	15.000
Wijdemeren	0
Woensdrecht	167.000
Zaanstad	2.360.000
Totaal	**132.526.000**

Bijlage 3.2-15 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Aa en Hunze	23.700	Boxtel	30.810
Aalsmeer	45.030	Breda	163.530
Aalten	23.700	Bronckhorst	21.330
Achtkarspelen	18.960	Brummen	14.220
Alblasserdam	14.220	Brunssum	11.850
Albrandswaard	11.850	Bunnik	23.700
Alkmaar	151.680	Bunschoten	11.850
Almelo	61.620	Buren	9.480
Almere	210.930	Capelle aan den IJssel	18.960
Alphen aan den Rijn	90.060	Castricum	2.370
Alphen-Chaam	0	Coevorden	2.370
Altena	18.960	Cranendonck	9.480
Ameland	0	Culemborg	33.180
Amersfoort	161.160	Dalfsen	33.180
Amstelveen	45.030	Dantumadiel	11.850
Amsterdam	741.810	De Bilt	35.550
Apeldoorn	139.830	De Fryske Marren	33.180
Arnhem	144.570	De Ronde Venen	37.920
Assen	37.920	De Wolden	18.960
Asten	14.220	Delft	54.510
Baarle-Nassau	4.740	Den Helder	35.550
Baarn	9.480	Deurne	40.290
Barendrecht	52.140	Deventer	101.910
Barneveld	49.770	Diemen	33.180
Beek	16.590	Dijk en Waard	82.950
Beekdaelen	7.110	Dinkelland	16.590
Beesel	14.220	Doesburg	4.740
Berg en Dal	28.440	Doetinchem	47.400
Bergeijk	11.850	Dongen	26.070
Bergen (L.)	14.220	Dordrecht	56.880
Bergen (NH.)	11.850	Drechterland	7.110
Bergen op Zoom	49.770	Drimmelen	28.440
Berkelland	18.960	Dronten	18.960
Bernheze	14.220	Druten	21.330
Best	35.550	Duiven	4.740
Beuningen	16.590	Echt-Susteren	18.960
Beverwijk	18.960	Edam-Volendam	26.070
Bladel	14.220	Ede	47.400
Blaricum	11.850	Eemnes	11.850
Bloemendaal	7.110	Eemsdelta	9.480
Bodegraven-Reeuwijk	45.030	Eersel	7.110
Boekel	9.480	Eijsden-Margraten	14.220
Borger-Odoorn	21.330	Eindhoven	125.610
Borne	2.370	Elburg	18.960
Borsele	11.850	Emmen	30.810

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Enkhuizen	11.850	Hof van Twente	28.440
Enschede	73.470	Hollands Kroon	16.590
Epe	30.810	Hoogeveen	47.400
Ermelo	11.850	Hoorn	21.330
Etten-Leur	28.440	Horst aan de Maas	40.290
Geertruidenberg	11.850	Houten	66.360
Geldrop-Mierlo	28.440	Huizen	30.810
Gemert-Bakel	16.590	Hulst	18.960
Gennep	9.480	IJsselstein	35.550
Gilze en Rijen	18.960	Kaag en Braassem	37.920
Goeree-Overflakkee	40.290	Kampen	56.880
Goes	33.180	Kapelle	2.370
Goirle	11.850	Katwijk	45.030
Gooise Meren	28.440	Kerkrade	45.030
Gorinchem	11.850	Koggenland	11.850
Gouda	49.770	Krimpen aan den IJssel	11.850
Groningen	222.780	Krimpenerwaard	30.810
Gulpen-Wittem	9.480	Laarbeek	26.070
Haaksbergen	9.480	Land van Cuijk	75.840
Haarlem	111.390	Landgraaf	37.920
Haarlemmermeer	109.020	Landsmeer	7.110
Halderberge	9.480	Lansingerland	37.920
Hardenberg	18.960	Laren	18.960
Harderwijk	14.220	Leeuwarden	146.940
Hardinxveld-Giessendam	4.740	Leiden	71.100
Harlingen	2.370	Leiderdorp	7.110
Hattem	23.700	Leidschendam-Voorburg	80.580
Heemskerk	18.960	Lelystad	52.140
Heemstede	28.440	Leudal	11.850
Heerde	26.070	Leusden	18.960
Heerenveen	30.810	Lingewaard	30.810
Heerlen	90.060	Lisse	16.590
Heeze-Leende	14.220	Lochem	33.180
Heiloo	18.960	Loon op Zand	21.330
Hellendoorn	26.070	Lopik	16.590
Helmond	56.880	Losser	18.960
Hendrik-Ido-Ambacht	11.850	Maasdriel	30.810
Hengelo	56.880	Maasgouw	21.330
Het Hogeland	21.330	Maashorst	47.400
Heumen	7.110	Maassluis	16.590
Heusden	28.440	Maastricht	123.240
Hillegom	11.850	Medemblik	16.590
Hilvarenbeek	23.700	Meerssen	9.480
Hilversum	49.770	Meierijstad	16.590
Hoeksche Waard	82.950	Meppel	16.590

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Middelburg	45.030	Pijnacker-Nootdorp	61.620
Midden-Delfland	16.590	Purmerend	73.470
Midden-Drenthe	30.810	Putten	23.700
Midden-Groningen	28.440	Raalte	40.290
Moerdijk	9.480	Reimerswaal	11.850
Molenlanden	63.990	Renkum	11.850
Montferland	21.330	Renswoude	14.220
Montfoort	9.480	Reusel-De Mierden	14.220
Mook en Middelaar	4.740	Rheden	30.810
Neder-Betuwe	49.770	Rhenen	18.960
Nederweert	9.480	Ridderkerk	28.440
Nieuwegein	28.440	Rijssen-Holten	42.660
Nieuwkoop	28.440	Rijswijk	68.730
Nijkerk	30.810	Roerdalen	28.440
Nijmegen	120.870	Roermond	63.990
Nissewaard	23.700	Roosendaal	52.140
Noardeast-Fryslân	37.920	Rotterdam	497.700
Noord-Beveland	2.370	Rozendaal	2.370
Noordenveld	21.330	Rucphen	16.590
Noordoostpolder	23.700	Schagen	7.110
Noordwijk	52.140	Scherpenzeel	11.850
Nuenen, Gerwen en Nede	45.030	Schiedam	45.030
Nunspeet	14.220	Schiermonnikoog	0
Oegstgeest	14.220	Schouwen-Duiveland	23.700
Oirschot	11.850	's-Gravenhage	549.840
Oisterwijk	21.330	's-Hertogenbosch	68.730
Oldambt	35.550	Simpelveld	2.370
Oldebroek	40.290	Sint-Michielsgestel	26.070
Oldenzaal	23.700	Sittard-Geleen	85.320
Olst-Wijhe	23.700	Sliedrecht	11.850
Ommen	14.220	Sluis	18.960
Oost Gelre	21.330	Smallingerland	54.510
Oosterhout	28.440	Soest	14.220
Ooststellingwerf	37.920	Someren	26.070
Oostzaan	2.370	Son en Breugel	28.440
Opmeer	7.110	Stadskanaal	0
Opsterland	14.220	Staphorst	16.590
Oss	45.030	Stede Broec	9.480
Oude IJsselstreek	14.220	Steenbergen	16.590
Ouder-Amstel	7.110	Steenwijkerland	40.290
Oudewater	2.370	Stein	23.700
Overbetuwe	30.810	Stichtse Vecht	71.100
Papendrecht	7.110	Súdwest-Fryslân	45.030
Peel en Maas	16.590	Terneuzen	16.590
Pekela	2.370	Terschelling	0

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Texel	16.590	Waddinxveen	21.330
Teylingen	35.550	Wageningen	18.960
Tholen	4.740	Wassenaar	9.480
Tiel	26.070	Waterland	9.480
Tilburg	68.730	Weert	33.180
Tubbergen	16.590	West Betuwe	40.290
Twenterand	21.330	West Maas en Waal	0
Tynaarlo	23.700	Westerkwartier	18.960
Tytsjerksteradiel	33.180	Westerveld	18.960
Uitgeest	18.960	Westervoort	18.960
Uithoorn	14.220	Westerwolde	9.480
Urk	16.590	Westland	66.360
Utrecht	521.400	Weststellingwerf	18.960
Utrechtse Heuvelrug	40.290	Wierden	16.590
Vaals	11.850	Wijchen	9.480
Valkenburg aan de Geul	14.220	Wijdemeren	18.960
Valkenswaard	21.330	Wijk bij Duurstede	26.070
Veendam	9.480	Winterswijk	16.590
Veenendaal	26.070	Woensdrecht	18.960
Veere	14.220	Woerden	59.250
Veldhoven	45.030	Wormerland	7.110
Velsen	63.990	Woudenberg	18.960
Venlo	35.550	Zaanstad	80.580
Venray	0	Zaltbommel	37.920
Vijfheerenlanden	30.810	Zandvoort	18.960
Vlaardingen	26.070	Zeewolde	16.590
Vlieland	0	Zeist	59.250
Vlissingen	33.180	Zevenaar	28.440
Voerendaal	11.850	Zoetermeer	97.170
Voorne aan Zee	35.550	Zoeterwoude	2.370
Voorschoten	14.220	Zuidplas	35.550
Voorst	7.110	Zundert	4.740
Vught	23.700	Zutphen	47.400
Waadhoeke	9.480	Zwartewaterland	23.700
Waalre	7.110	Zwijndrecht	18.960
Waalwijk	26.070	Zwolle	125.610
		Totaal	**12.854.880**

Bijlage 3.3.1 Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang

Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang				
Gemeente	**Bedrag 2020**	**Bedrag 2021**	**Bedrag 2022**	**Bedrag 2023**
Alkmaar	4.380.977	4.358.236	3.858.704	3.523.316
Almelo	3.764.426	3.706.976	3.218.732	2.958.273
Almere	10.266.138	10.302.945	9.134.405	8.465.146
Amersfoort	7.160.366	7.139.066	4.718.797	4.356.335
Amsterdam	80.316.165	80.244.521	73.283.804	67.715.137
Apeldoorn	5.093.217	5.087.610	4.514.601	4.198.123
Arnhem	10.622.879	10.553.189	9.135.098	8.374.100
Assen	5.659.554	5.618.472	4.904.927	4.506.767
Bergen op Zoom	3.681.261	3.683.148	3.216.176	2.944.320
Breda	7.745.667	7.728.633	6.650.086	5.914.678
Delft	3.133.140	3.146.901	2.766.614	2.534.227
Den Helder	2.234.487	2.211.363	1.925.679	1.763.025
Deventer	4.719.842	4.680.325	4.111.550	3.803.092
Doetinchem	4.608.039	4.587.781	4.058.202	3.745.969
Dordrecht	7.091.442	6.515.042	5.763.687	5.334.702
Ede	2.856.371	2.852.791	3.752.262	3.436.877
Eindhoven	14.135.705	14.137.613	12.247.822	11.224.728
Emmen	3.769.169	3.750.013	3.384.148	3.143.078
Enschede	11.060.761	10.987.671	9.692.145	8.966.291
Gouda	2.583.188	2.591.615	2.321.304	2.156.575
Groningen	21.823.773	21.702.197	18.932.036	17.453.293
Haarlem	9.450.529	9.421.884	8.130.011	7.467.243
Heerlen	7.394.912	7.283.353	6.327.088	5.802.838
Helmond	3.681.995	3.616.684	3.202.912	2.971.255
Hilversum	3.098.207	3.073.079	2.408.984	2.219.585
Hoorn	2.849.491	2.811.738	2.454.615	2.245.640
Leeuwarden	17.564.785	17.474.891	15.328.048	14.147.106
Leiden	9.473.832	9.456.829	8.378.016	7.799.474
Maastricht	7.738.014	7.599.857	6.538.519	5.973.911
Nijmegen	12.490.624	12.600.899	11.034.393	10.151.944
Nissewaard	3.254.638	3.241.508	2.834.310	2.555.451
Oss	4.029.327	3.984.095	3.375.865	3.088.492
Purmerend	1.867.723	1.874.470	1.610.739	1.471.798
Rotterdam	54.133.195	54.236.939	47.003.332	43.107.446
's-Gravenhage	38.973.408	39.108.850	34.171.772	31.279.430
's-Hertogenbosch	6.514.698	6.366.747	5.479.193	5.010.703
Tilburg	10.256.000	10.387.326	9.126.955	8.605.616
Utrecht	30.169.598	31.464.465	27.620.070	25.309.782
Venlo	10.103.710	10.023.654	8.677.054	7.947.634
Vlaardingen	2.916.227	2.882.128	2.500.782	2.287.304
Vlissingen	7.844.456	7.814.515	7.010.429	6.570.210
Zaanstad	3.240.451	3.190.801	2.772.169	2.543.287
Zwolle	12.304.954	12.356.520	10.811.310	9.983.147
Totaal	**476.057.341**	**475.857.340**	**418.387.345**	**385.057.348**

Bijlage 3.3.2 Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Aa en Hunze	72.127	Boxtel	122.746
Aalsmeer	87.665	Breda	862.334
Aalten	80.632	Bronckhorst	93.116
Achtkarspelen	137.548	Brummen	63.949
Alblasserdam	78.996	Brunssum	148.833
Albrandswaard	76.543	Bunnik	33.283
Alkmaar	512.739	Bunschoten	61.332
Almelo	496.548	Buren	88.591
Almere	1.355.311	Capelle aan den IJssel	462.256
Alphen aan den Rijn	380.316	Castricum	73.272
Alphen-Chaam	29.440	Coevorden	179.145
Altena	164.426	Cranendonck	65.803
Ameland	5.534	Culemborg	105.928
Amersfoort	707.340	Dalfsen	67.547
Amstelveen	325.634	Dantumadiel	75.643
Amsterdam	6.750.659	De Bilt	155.921
Apeldoorn	732.664	De Fryske Marren	178.109
Arnhem	1.161.882	De Ronde Venen	137.385
Assen	349.949	De Wolden	74.826
Asten	43.342	Delft	569.111
Baarle-Nassau	22.788	Den Helder	342.235
Baarn	76.488	Deurne	102.929
Barendrecht	150.251	Deventer	544.305
Barneveld	160.282	Diemen	127.899
Beek	58.934	Dijk en Waard	313.859
Beekdaelen	115.441	Dinkelland	68.147
Beesel	58.934	Doesburg	55.608
Berg en Dal	124.300	Doetinchem	277.086
Bergeijk	44.078	Dongen	83.739
Bergen (L.)	41.215	Dordrecht	729.175
Bergen (NH.)	79.160	Drechterland	60.079
Bergen op Zoom	398.852	Drimmelen	55.172
Berkelland	132.233	Dronten	174.430
Bernheze	77.197	Druten	56.290
Best	88.537	Duiven	89.027
Beuningen	73.027	Echt-Susteren	107.618
Beverwijk	218.998	Edam-Volendam	92.898
Bladel	43.369	Ede	410.709
Blaricum	40.888	Eemnes	21.098
Bloemendaal	54.218	Eemsdelta	339.782
Bodegraven-Reeuwijk	103.475	Eersel	44.486
Boekel	22.897	Eijsden-Margraten	50.402
Borger-Odoorn	92.735	Eindhoven	1.280.785
Borne	68.038	Elburg	86.193
Borsele	62.695	Emmen	623.547

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Enkhuizen	88.973	Hof van Twente	108.190
Enschede	1.176.902	Hollands Kroon	181.544
Epe	110.671	Hoogeveen	288.508
Ermelo	73.463	Hoorn	383.205
Etten-Leur	178.164	Horst aan de Maas	90.772
Geertruidenberg	86.138	Houten	131.660
Geldrop-Mierlo	161.182	Huizen	178.164
Gemert-Bakel	107.754	Hulst	85.865
Gennep	59.697	IJsselstein	139.347
Gilze en Rijen	114.869	Kaag en Braassem	83.412
Goeree-Overflakkee	162.245	Kampen	216.326
Goes	151.123	Kapelle	43.423
Goirle	62.777	Katwijk	212.892
Gooise Meren	184.270	Kerkrade	321.137
Gorinchem	193.538	Koggenland	57.571
Gouda	387.076	Krimpen aan den IJssel	127.572
Groningen	1.317.312	Krimpenerwaard	183.180
Gulpen-Wittem	36.254	Laarbeek	64.822
Haaksbergen	71.963	Land van Cuijk	291.833
Haarlem	781.376	Landgraaf	220.388
Haarlemmermeer	563.441	Landsmeer	38.871
Halderberge	137.494	Lansingerland	219.706
Hardenberg	197.327	Laren	41.788
Harderwijk	201.716	Leeuwarden	767.746
Hardinxveld-Giessendam	49.230	Leiden	594.461
Harlingen	84.721	Leiderdorp	80.632
Hattem	31.184	Leidschendam-Voorburg	376.663
Heemskerk	191.848	Lelystad	569.656
Heemstede	52.828	Leudal	90.063
Heerde	45.795	Leusden	83.140
Heerenveen	198.308	Lingewaard	131.470
Heerlen	769.354	Lisse	67.984
Heeze-Leende	29.767	Lochem	105.928
Heiloo	55.199	Loon op Zand	70.982
Hellendoorn	106.446	Lopik	53.973
Helmond	598.605	Losser	94.997
Hendrik-Ido-Ambacht	112.443	Maasdriel	71.473
Hengelo	424.748	Maasgouw	52.828
Het Hogeland	215.890	Maashorst	211.992
Heumen	45.849	Maassluis	222.814
Heusden	128.962	Maastricht	616.868
Hillegom	65.939	Medemblik	163.635
Hilvarenbeek	37.399	Meerssen	41.706
Hilversum	409.864	Meierijstad	246.965
Hoeksche Waard	230.774	Meppel	146.108

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Middelburg	260.459	Pijnacker-Nootdorp	178.546
Midden-Delfland	53.427	Purmerend	403.377
Midden-Drenthe	106.037	Putten	66.784
Midden-Groningen	379.171	Raalte	113.833
Moerdijk	134.931	Reimerswaal	88.319
Molenlanden	105.764	Renkum	121.356
Montferland	128.662	Renswoude	11.694
Montfoort	39.253	Reusel-De Mierden	36.145
Mook en Middelaar	19.844	Rheden	220.879
Neder-Betuwe	91.672	Rhenen	74.417
Nederweert	42.742	Ridderkerk	227.421
Nieuwegein	288.999	Rijssen-Holten	110.398
Nieuwkoop	73.599	Rijswijk	380.507
Nijkerk	128.117	Roerdalen	65.067
Nijmegen	1.018.746	Roermond	357.963
Nissewaard	542.779	Roosendaal	438.323
Noardeast-Fryslân	200.625	Rotterdam	6.291.647
Noord-Beveland	22.489	Rozendaal	2.835
Noordenveld	110.944	Rucphen	81.559
Noordoostpolder	258.578	Schagen	130.515
Noordwijk	124.300	Scherpenzeel	27.586
Nuenen, Gerwen en Nede	75.016	Schiedam	560.170
Nunspeet	88.319	Schiermonnikoog	2.017
Oegstgeest	66.239	Schouwen-Duiveland	119.067
Oirschot	43.178	's-Gravenhage	4.564.334
Oisterwijk	77.611	's-Hertogenbosch	694.665
Oldambt	245.057	Simpelveld	39.689
Oldebroek	69.456	Sint-Michielsgestel	72.727
Oldenzaal	135.204	Sittard-Geleen	478.393
Olst-Wijhe	58.389	Sliedrecht	122.801
Ommen	66.784	Sluis	66.566
Oost Gelre	69.347	Smallingerland	306.281
Oosterhout	278.068	Soest	188.904
Ooststellingwerf	111.625	Someren	54.681
Oostzaan	36.772	Son en Breugel	51.519
Opmeer	24.588	Stadskanaal	173.366
Opsterland	110.317	Staphorst	46.395
Oss	384.623	Stede Broec	89.300
Oude IJsselstreek	176.801	Steenbergen	83.957
Ouder-Amstel	48.848	Steenwijkerland	169.686
Oudewater	41.215	Stein	60.842
Overbetuwe	152.650	Stichtse Vecht	196.918
Papendrecht	126.372	Súdwest-Fryslân	415.016
Peel en Maas	120.621	Terneuzen	251.381
Pekela	102.466	Terschelling	7.632

Decentralisatie-uitkering Armoedebestrijding kinderen			
Gemeente	**Bedrag 2024 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2024 en verder**
Texel	53.237	Waddinxveen	98.105
Teylingen	82.703	Wageningen	150.714
Tholen	85.457	Wassenaar	104.892
Tiel	219.652	Waterland	54.872
Tilburg	1.351.090	Weert	201.170
Tubbergen	42.197	West Betuwe	141.583
Twenterand	129.343	West Maas en Waal	62.968
Tynaarlo	98.241	Westerkwartier	205.532
Tytsjerksteradiel	98.105	Westerveld	49.011
Uitgeest	33.120	Westervoort	77.960
Uithoorn	128.062	Westerwolde	123.265
Urk	51.901	Westland	362.488
Utrecht	1.973.488	Weststellingwerf	96.088
Utrechtse Heuvelrug	140.928	Wierden	55.608
Vaals	43.778	Wijchen	153.222
Valkenburg aan de Geul	47.512	Wijdemeren	67.466
Valkenswaard	106.310	Wijk bij Duurstede	78.151
Veendam	184.324	Winterswijk	102.221
Veenendaal	310.097	Woensdrecht	67.657
Veere	43.587	Woerden	175.493
Veldhoven	133.487	Wormerland	64.113
Velsen	341.390	Woudenberg	40.561
Venlo	587.320	Zaanstad	961.747
Venray	178.409	Zaltbommel	97.887
Vijfheerenlanden	228.838	Zandvoort	98.623
Vlaardingen	554.691	Zeewolde	94.207
Vlieland	2.481	Zeist	340.790
Vlissingen	280.385	Zevenaar	169.686
Voerendaal	43.069	Zoetermeer	791.489
Voorne aan Zee	300.665	Zoeterwoude	23.552
Voorschoten	89.573	Zuidplas	141.964
Voorst	48.902	Zundert	70.437
Vught	78.660	Zutphen	258.496
Waadhoeke	189.722	Zwartewaterland	70.464
Waalre	49.611	Zwijndrecht	337.110
Waalwijk	189.722	Zwolle	626.082
		Totaal	**85.000.004**

Bijlage 3.3.3 Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC

Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC		
Gemeente	**Bedrag 2022**	**Bedrag 2023 en verder**
Alkmaar	4.483	4.483
Almelo	57.418	57.418
Almere	77.721	77.721
Alphen aan den Rijn	2.155	2.155
Amersfoort	88.455	88.455
Amsterdam	201.955	201.955
Apeldoorn	50.478	50.478
Arnhem	100.266	100.266
Assen	161.305	161.305
Baarle-Nassau	1.983	1.983
Baarn	12.199	12.199
Barendrecht	5.000	5.000
Beekdaelen	76.471	76.471
Berg en Dal	4.052	4.052
Bergen op Zoom	216	216
Bodengraven-Reeuwijk	34.011	34.011
Breda	11.337	11.337
Bronckhorst	6.854	6.854
Coevorden	43.495	43.495
Cranendonck	36.942	36.942
De Fryske Marren	44.184	44.184
Delft	9.182	9.182
Den Helder	141.649	141.649
Deventer	86.645	86.645
Dijk en Waard	64.401	64.401
Doetinchem	11.380	11.380
Dronten	146.261	146.261
Duiven	15.562	15.562
Echt-Susteren	29.528	29.528
Ede	2.931	2.931
Eemsdelta	110.827	110.827
Eijsden-Margraten	23.967	23.967
Eindhoven	11.596	11.596
Emmen	176.393	176.393
Enschede	16.036	16.036
Gilze en Rijen	156.607	156.607
Goes	129	129
Gorinchem	55.349	55.349
Groningen	32.330	32.330
Haarlemmermeer	28.364	28.364
Hardenberg	68.755	68.755
Harderwijk	90.826	90.826
Heerlen	43.840	43.840
Hellevoetsluis	43	0
Helmond	15.432	15.432

Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC		
Gemeente	**Bedrag 2022**	**Bedrag 2023 en verder**
Hengelo	38.106	38.106
Het Hogeland	91.300	91.300
Hilversum	1.035	1.035
Hoeksche Waard	83.455	83.455
Hoogeveen	58.841	58.841
Hoorn	474	474
Horst aan de Maas	6.983	6.983
Kampen	8.535	8.535
Katwijk	159.538	159.538
Land van Cuijk	156.693	156.693
Lansingerland	6.337	6.337
Leeuwarden	49.831	49.831
Leudal	45.521	45.521
Leusden	21.510	21.510
Maastricht	87.722	87.722
Middelburg	28.106	28.106
Midden-Drenthe	3.190	3.190
Midden-Groningen	11.035	11.035
Nijmegen	76.213	76.213
Noordenveld	3.621	3.621
Noordoostpolder	138.976	138.976
Nunspeet	10.734	10.734
Oegstgeest	24.010	24.010
Oirschot	20.777	20.777
Oisterwijk	87.895	87.895
Oldambt	16.553	16.553
Olst-Wijhe	2.888	2.888
Ommen	1.810	1.810
Oosterhout	11.854	11.854
Opsterland	9.613	9.613
Oss	18.751	18.751
Putten	2.371	2.371
Renkum	8.233	8.233
Rheden	28.709	28.709
Rijswijk	35.003	35.003
Rotterdam	4.009	4.009
Schagen	7.802	7.802
Schiedam	129	129
's-Gravenhage	22.588	22.588
's-Hertogenbosch	70.479	70.479
Smallingerland	87.032	87.032
Stadskanaal	74.100	74.100
Súdwest-Fryslân	102.163	102.163
Tiel	1.035	1.035
Tilburg	24.226	24.226

Decentralisatie-uitkering Jeugdhulp aan kinderen in een AZC		
Gemeente	**Bedrag 2022**	**Bedrag 2023 en verder**
Tynaarlo	60.306	60.306
Tytsjerksteradiel	176.393	176.393
Utrecht	136.347	136.347
Utrechtse Heuvelrug	57.979	57.979
Veldhoven	9.915	9.915
Velsen	8.406	8.406
Venray	819	819
Vijfheerenlanden	3.362	3.362
Voorne aan Zee	0	43
Voorschoten	862	862
Vught	862	862
Waadhoeke	70.867	70.867
Wageningen	22.329	22.329
Wassenaar	1.897	1.897
Westerwolde	136.045	136.045
Winterswijk	98.370	98.370
Zaanstad	560	560
Zeist	119.061	119.061
Zevenaar	8.363	8.363
Zoetermeer	9.828	9.828
Zutphen	68.626	68.626
Totaal	**5.099.996**	**5.099.996**

Bijlage 3.3.4 Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorzieningen peuters

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2023 en verder**	**Gemeente**	**Bedrag 2023 en verder**
Aa en Hunze	61.093	Boxtel	48.764
Aalsmeer	47.162	Breda	289.183
Aalten	45.346	Bronckhorst	62.341
Achtkarspelen	57.075	Brummen	31.265
Alblasserdam	35.672	Brunssum	39.733
Albrandswaard	40.054	Bunnik	25.158
Alkmaar	175.083	Bunschoten	35.121
Almelo	133.596	Buren	52.872
Almere	391.906	Capelle aan den IJssel	111.524
Alphen aan den Rijn	171.602	Castricum	51.021
Alphen-Chaam	21.474	Coevorden	75.109
Altena	101.428	Cranendonck	33.952
Ameland	7.766	Culemborg	45.369
Amersfoort	266.770	Dalfsen	49.943
Amstelveen	141.620	Dantumadiel	37.579
Amsterdam	1.668.307	De Bilt	73.745
Apeldoorn	269.928	De Fryske Marren	110.810
Arnhem	321.889	De Ronde Venen	78.447
Assen	117.677	De Wolden	50.385
Asten	23.560	Delft	148.053
Baarle-Nassau	12.278	Den Helder	91.296
Baarn	38.882	Deurne	47.680
Barendrecht	75.273	Deventer	173.277
Barneveld	119.996	Diemen	41.596
Beek	21.452	Dijk en Waard	136.088
Beekdaelen	52.698	Dinkelland	42.261
Beesel	19.635	Doesburg	16.793
Berg en Dal	58.315	Doetinchem	92.791
Bergeijk	30.132	Dongen	36.847
Bergen (L.)	24.931	Dordrecht	205.562
Bergen (NH.)	35.811	Drechterland	36.866
Bergen op Zoom	113.271	Drimmelen	36.913
Berkelland	74.337	Dronten	72.764
Bernheze	47.992	Druten	29.606
Best	43.051	Duiven	39.192
Beuningen	40.942	Echt-Susteren	46.132
Beverwijk	66.667	Edam-Volendam	56.935
Bladel	32.802	Ede	205.077
Blaricum	21.638	Eemnes	15.350
Bloemendaal	38.885	Eemsdelta	97.143
Bodegraven-Reeuwijk	67.743	Eersel	33.582
Boekel	19.406	Eijsden-Margraten	49.494
Borger-Odoorn	67.915	Eindhoven	359.195
Borne	37.674	Elburg	40.542
Borsele	47.826	Emmen	200.954

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Enkhuizen	27.357	Hof van Twente	52.413
Enschede	289.802	Hollands Kroon	89.326
Epe	54.848	Hoogeveen	102.724
Ermelo	45.046	Hoorn	115.526
Etten-Leur	68.175	Horst aan de Maas	66.885
Geertruidenberg	31.316	Houten	84.912
Geldrop-Mierlo	58.090	Huizen	62.057
Gemert-Bakel	52.232	Hulst	45.726
Gennep	26.370	IJsselstein	50.941
Gilze en Rijen	44.498	Kaag en Braassem	51.248
Goeree-Overflakkee	92.445	Kampen	98.711
Goes	61.321	Kapelle	21.668
Goirle	36.343	Katwijk	105.223
Gooise Meren	103.180	Kerkrade	69.729
Gorinchem	59.955	Koggenland	46.996
Gouda	117.263	Krimpen aan den IJssel	46.790
Groningen	415.754	Krimpenerwaard	103.257
Gulpen-Wittem	32.334	Laarbeek	35.054
Haaksbergen	36.918	Land van Cuijk	141.185
Haarlem	259.248	Landgraaf	55.703
Haarlemmermeer	259.191	Landsmeer	22.068
Halderberge	48.377	Lansingerland	110.993
Hardenberg	113.977	Laren	15.935
Harderwijk	78.776	Leeuwarden	259.045
Hardinxveld-Giessendam	30.270	Leiden	171.907
Harlingen	28.564	Leiderdorp	39.194
Hattem	19.197	Leidschendam-Voorburg	124.873
Heemskerk	58.615	Lelystad	145.902
Heemstede	40.806	Leudal	54.139
Heerde	32.012	Leusden	45.527
Heerenveen	102.842	Lingewaard	68.369
Heerlen	157.434	Lisse	32.335
Heeze-Leende	24.830	Lochem	59.971
Heiloo	33.052	Loon op Zand	34.775
Hellendoorn	56.761	Lopik	32.512
Helmond	152.615	Losser	36.476
Hendrik-Ido-Ambacht	53.116	Maasdriel	44.275
Hengelo	130.202	Maasgouw	33.902
Het Hogeland	109.116	Maashorst	90.806
Heumen	27.166	Maassluis	54.766
Heusden	61.894	Maastricht	160.060
Hillegom	30.878	Medemblik	78.470
Hilvarenbeek	27.234	Meerssen	27.701
Hilversum	155.304	Meierijstad	122.752
Hoeksche Waard	139.534	Meppel	58.288

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Middelburg	83.380	Pijnacker-Nootdorp	94.758
Midden-Delfland	37.078	Purmerend	132.514
Midden-Drenthe	69.753	Putten	40.046
Midden-Groningen	115.173	Raalte	62.452
Moerdijk	66.156	Reimerswaal	47.677
Molenlanden	90.872	Renkum	45.515
Montferland	51.446	Renswoude	9.648
Montfoort	22.620	Reusel-De Mierden	24.383
Mook en Middelaar	12.701	Rheden	68.029
Neder-Betuwe	51.085	Rhenen	37.462
Nederweert	27.674	Ridderkerk	74.019
Nieuwegein	94.569	Rijssen-Holten	67.018
Nieuwkoop	49.574	Rijswijk	94.857
Nijkerk	74.098	Roerdalen	33.171
Nijmegen	306.752	Roermond	99.913
Nissewaard	145.323	Roosendaal	123.217
Noardeast-Fryslân	105.938	Rotterdam	1.377.067
Noord-Beveland	18.260	Rozendaal	3.432
Noordenveld	58.187	Rucphen	33.419
Noordoostpolder	92.165	Schagen	78.583
Noordwijk	61.385	Scherpenzeel	16.746
Nuenen, Gerwen en Nede	34.614	Schiedam	134.412
Nunspeet	53.759	Schiermonnikoog	1.730
Oegstgeest	40.128	Schouwen-Duiveland	63.384
Oirschot	30.041	's-Gravenhage	1.090.257
Oisterwijk	43.888	's-Hertogenbosch	237.697
Oldambt	82.042	Simpelveld	14.556
Oldebroek	44.334	Sint-Michielsgestel	45.153
Oldenzaal	47.741	Sittard-Geleen	135.997
Olst-Wijhe	31.334	Sliedrecht	42.233
Ommen	38.022	Sluis	46.355
Oost Gelre	46.365	Smallingerland	105.134
Oosterhout	83.821	Soest	70.319
Ooststellingwerf	53.957	Someren	29.667
Oostzaan	16.325	Son en Breugel	26.823
Opmeer	20.080	Stadskanaal	60.954
Opsterland	63.932	Staphorst	34.917
Oss	150.244	Stede Broec	30.465
Oude IJsselstreek	61.101	Steenbergen	37.873
Ouder-Amstel	22.909	Steenwijkerland	93.494
Oudewater	16.233	Stein	29.909
Overbetuwe	80.227	Stichtse Vecht	107.185
Papendrecht	47.312	Súdwest-Fryslân	202.760
Peel en Maas	68.856	Terneuzen	96.666
Pekela	24.325	Terschelling	10.921

Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters			
Gemeente	**Bedrag 2023**	**Gemeente**	**Bedrag 2023**
Texel	34.776	Waddinxveen	49.619
Teylingen	54.843	Wageningen	49.056
Tholen	49.303	Wassenaar	41.746
Tiel	67.984	Waterland	32.795
Tilburg	362.108	Weert	72.663
Tubbergen	37.103	West Betuwe	93.632
Twenterand	59.489	West Maas en Waal	34.445
Tynaarlo	65.030	Westerkwartier	130.736
Tytsjerksteradiel	68.782	Westerveld	48.526
Uitgeest	19.674	Westervoort	23.270
Uithoorn	46.123	Westerwolde	63.031
Urk	44.504	Westland	160.163
Utrecht	605.937	Weststellingwerf	53.804
Utrechtse Heuvelrug	85.275	Wierden	42.039
Vaals	18.407	Wijchen	65.071
Valkenburg aan de Geul	24.029	Wijdemeren	44.553
Valkenswaard	42.280	Wijk bij Duurstede	36.598
Veendam	50.786	Winterswijk	51.550
Veenendaal	108.734	Woensdrecht	32.029
Veere	39.108	Woerden	85.897
Veldhoven	61.142	Wormerland	26.495
Velsen	105.622	Woudenberg	22.020
Venlo	167.585	Zaanstad	258.158
Venray	71.792	Zaltbommel	53.907
Vijfheerenlanden	103.648	Zandvoort	24.800
Vlaardingen	129.656	Zeewolde	40.300
Vlieland	2.817	Zeist	107.232
Vlissingen	79.047	Zevenaar	73.202
Voerendaal	19.843	Zoetermeer	205.220
Voorne aan Zee	108.491	Zoeterwoude	15.017
Voorschoten	38.643	Zuidplas	79.920
Voorst	48.656	Zundert	30.476
Vught	47.601	Zutphen	78.714
Waadhoeke	101.181	Zwartewaterland	40.447
Waalre	25.662	Zwijndrecht	74.129
Waalwijk	68.271	Zwolle	228.003
		Totaal	**30.000.004**

Bijlage 4.8 Redelijk peil 2024

De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

1. de onroerende-zaakbelastingen (OZB);
2. de rioolheffingen;
3. de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Het redelijk peil voor de OZB wordt berekend via onderstaande tabel.

Totaal WOZ-waarde woningen 2023	*[1]*
Totaal WOZ-waarde niet woningen gebruikers 2023	*[2]*
Totaal WOZ-waarde niet woningen eigenaren 2023	*[3]*
Totaal OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde 2023	*[4]*
Totaal onderdekking reiniging/afvalstoffen 2023	*[5]*
Totaal onderdekking riolering 2023	*[6]*
Totaal OZB-opbrengst o.b.v. totaal WOZ-waarde gecorrigeerd voor onderdekking reiniging/afvalstoffen en riool 2023	*[7=4-5-6]*
Werkelijk gewogen landelijk gemiddelde OZB-percentage van de gecorrigeerde WOZ-waarde 2023	*[8=(7/(1+2+3)*100]*
Percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2024	*[9=8*1,20]*

Op basis van deze tabel is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 voor het jaar 2024 (redelijk peil OZB) vastgesteld op **0,1614**.

Voor de WOZ-waarden worden de gegevens gebruikt van het CBS die ook voor het gemeentefonds gehanteerd worden (betaalmaand februari 2023). Voor de berekening van de totale OZB-opbrengst wordt gebruik gemaakt van de gegevens (OZB-percentages) van de Monitor inkomsten uit lokale heffingen. Voor de berekening van de onderdekking reiniging en riolering wordt gebruik gemaakt van de Informatie voor derden (taakvelden) begrotingen 2023.

Artikel 12-gemeenten moeten gedurende de hele looptijd van de aanvraag en van de toekenning van de aanvullende uitkering blijven voldoen aan het jaarlijks in deze circulaire vastgestelde redelijk peil van de eigen inkomsten. Voor de lopende artikel 12-trajecten kan hier door een bijzonder voorschrift van worden afgeweken.

Berekening gemiddelde OZB-tarief in een gemeente

Uit vragen van gemeenten is in het verleden gebleken dat niet geheel duidelijk is op welke wijze het gewogen gemiddelde OZB-tarief ofwel het percentage voor de toelating tot artikel 12 van de eigen gemeente moet worden berekend. De berekening, zoals die hierboven is

opgenomen, is niet bestemd voor gemeenten om het gemiddelde OZB-tarief in de eigen gemeente te berekenen, maar geeft inzicht in de wijze waarop het normtarief OZB voor de toelating tot artikel 12 door het ministerie van BZK wordt berekend. Daarom is in de handleiding artikel 12 de volgende passage opgenomen:

Het gewogen gemiddelde OZB-tarief ofwel het percentage voor de toelating tot artikel 12 moet op de volgende wijze worden berekend:

(PEW x WW + PGNW x WNWG + PENW x WNWE) / (WW+WNWG+WNWE)

waarbij:
PEW = OZB-percentage eigenaar woning;
PGNW = OZB-percentage gebruiker niet-woning;
PENW = OZB-percentage eigenaar niet-woning;
WW = waarde woningen;
WNWG = waarde niet-woningen gebruikers;
WNWE = waarde niet-woningen eigenaren.

Indien de uitkomst van de berekening hoger is dan het landelijke gemiddelde OZB-percentage voor toelating tot artikel 12, dan voldoet de gemeente aan dit onderdeel voor toelating. Hierbij wordt uitgegaan van de veronderstelling dat bij de riolering én de reiniging sprake is van 100% lastendekkendheid. Een eventuele onderdekking bij de reiniging en/of riolering moet worden gecompenseerd door een daarmee overeenkomende verhoging van het (gemiddelde) percentage WOZ-waarde. Voor de berekening van het gemiddelde OZB-percentage bij de toelating tot artikel 12 wordt uitgegaan van de WOZ-gegevens per 1 januari van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft en de OZB-percentages van het jaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

Riool- en afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

Voor de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet er sprake zijn van tarieven die resulteren in 100% lastendekkendheid. Dit uitgangspunt volstaat bij de beoordeling van de hoogte van deze heffingen of zij voldoen aan het redelijke peil. Van een minimumtarief per aansluiting is in dit verband dan ook geen sprake meer. Een eventuele onderdekking op de onderdelen riolering, afvalstoffen en reiniging moet gecompenseerd worden door extra baten uit de OZB boven de 120%.

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BFR/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag

Mei 2023